འབར་ཞུན་འབྲུག་དེབ། [༡༥༠]

༄། །དབུ་ཚད་སྐོར་གྱི་དྲིས་ལན་རྟོགས་སེའི་བཞད་སྒྲ།

གསུང་ལན་གནང་མཁན། འབྲས་ལྗོངས་རམས་པ་ཧྲེ་ཧོར་ཟླ་བ་ཚེ་རིང་།
ཡི་གེར་འགོད་མཁན། ཛ་བ་བློ་བཟང་བསྟན་འཛིན།

༄༅། །དབུ་ཚད་སྐོར་གྱི་དྲིས་ལན་རྟོག་གེའི་བཞད་སྒྲ། །

གསུང་ལན་གནང་མཁན། འབྲས་ལྗོངས་ལྷ་རམས་པ་ཏེ་ཧོར་ཟླ་བ་ཚེ་རིང་།
ཡི་གེར་འགོད་མཁན། ཛ་བ་བློ་བཟང་བསྟན་འཛིན།

སེར་བྱེས་རིག་མཛོད་དེབ་སྤྱིའི་ཨང་།
SJRB-0203

འབར་ཞུན་འཕྲུལ་དེབ་པར་རྒྱ་རང་སོར་བཞག་ཡོད།
སེར་བྱེས་རིག་མཛོད་ཀྱིས་གློག་རྡུལ་འཕྲུལ་དེབ་ཏུ་བཟོས།
སེར་བྱེས་རིག་མཛོད་ཆེན་མོས་འགྲེམས་སྤེལ་བྱས།
༢༠༢༩ ལོའི་ཟླ་བརྒྱད་པར་རྩོམ་སྒྲིག་བྱས།

སེར་བྱེས་རིག་མཛོད་དྲ་བྱང་།
www.serajeyrigzodchenmo.org

ཡིག་འབྲེལ་དྲ་བྱང་།
serajeyrigzodchenmo@gmail.com

དཔེ་སྒྲིག་པ། རིག་མཛོད་ཆེན་མོའི་རྩོམ་སྒྲིག་པ།

དཀར་ཆག

སྔོན་གླེང་། ༡

དྲི་བ་དྲིས་ལན་ཁག་དང་པོ། ༦

དྲི་བ་དྲིས་ལན་ཁག་གཉིས་པ། ༣༩

ཨ་ཏི་ཞུས་བསྒྱུར་དུ་དྲིས་པ། ༥༨

དབུ་ཚད་སྐོར་གྱི་དྲིས་ལན་རྟོག་གེའི་བཞད་སྒྲ།

གསུང་ལན་གནང་མཁན། འབྲས་ལྗོངས་རམས་པ་ཏྲེ་ཧོར་ཟླ་བ་ཚེ་རིང་།
ཡི་གེར་འགོད་མཁན། ཛ་བ་བློ་བཟང་བསྟན་འཛིན།

སྔོན་གླེང་།

འཇིག་རྟེན་ཐུན་མོང་གི་དམིགས་ཡུལ་བདེ་སྐྱིད་ཀྱི་ཆེད་དུ་ཆོས་ལུགས་དང་ལྷ་གྲུབ་སྣ་ཚོགས་པ་གྲུབ་ཅིང་། ཆགས་འཇིག་འཁྱུར་ལྡོག་ཤིན་ཏུ་སྨྲིན་པའི་དུས་ཚོད་ཀྱི་བར་སྐོང་ནང་། རྒྱ་གར་གྱི་རྒྱལ་ཕྲན་ཤཱཀྱའི་རིགས་ལས་སྐུ་འཁྲུངས་པའི་གཞོན་ནུ་དོན་གྲུབ་ཅེས་བྱ་བ་གང་དེས་སྐྱེ་རྒ་ན་འཆིའི་སྡུག་བསྔལ་རྩད་ནས་གཅོད་པའི་ཐབས་མཆོག་བསྙེན་ཏེ་ཆུ་བོ་ནཻ་རཉྫ་ནའི་མདུན་སར་པི་པ་ལྀའི་ཤིང་སྡོང་འོག་ཏུ་བླ་ན་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་མངོན་དུ་མཛད་ནས་བདག་ཅག་གི་སྐྱབས་དང་མགོན་བླ་ན་མེད་པར་གྱུར་ཏེ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་སོ།།

དེ་ནས་ཡུལ་གསལ་ལྡན་གྱི་རྒྱལ་ས་གྲོང་ཁྱེར་ཝཱ་རཱ་ཎ་སཱི་དྲང་སྲོང་ལྷུང་བ་རི་དྭགས་ཀྱི་ནགས་སུ་ཀཽཎྜི་ཐུས་གཙོས་འཁོར་ལྔ་སྡེ་བཟང་པོ་ལ་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་ནས་ནང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་ལྷ་གྲུབ་སྨད་དུ་བྱུང་བ་དེ་ཉིད་འཇིག་རྟེན་དུ་སྤྲོལ་བཏོད་པར་མཛད་དོ།།

དེ་ནས་རིམ་གྱིས་ནང་བསྟན་རིན་པོ་ཆེ་དར་རྒྱས་བྱུང་བའི་ཁྲིད་མ་གླིང་ཐབས་མེད་དེ་རྒྱ་གར་མ་ག་དྷའི་ཡུལ་དུ་ཕྱི་ལོའི་དུས་རབས་ལྔ་པ་ནས་དྲུག་པའི་བར་འཕེལ་རྒྱས་བྱུང་ཞིང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཞིང་ཁམས་སུ་གྲགས་ཤིང་གྲུབ་པའི་དཔལ་ནཱ་ལེནྡྲའི་གཙུག་ལག་སློབ་གྲྭ་ཆེན་པོ་ཞེས་སྙན་པ་མཚན་གྱི་བ་དན་སྲིད་པའི་ཁྱོན་འདིར་མངོན་པར་མཐོ་བའི་གྲགས་པ་དགེ་མཚན་སྟོང་གི་བརྗིད་ཉམས་དང་བཅས་གནས་པར་གྲགས་སོ།། ནང་པའི་དགོན་ཆེན་དེ་ནས་ཐོན་པའི་མཁས་པ་རྣམས་ནི་ཤེས་རབ་དང་སྙིང་རྗེའི་བདག་ཉིད་དུ་འཁྲུངས་ཤིང་། ཡང་དག་པའི་རྟེན་འབྱུང་ལྟོས་གྲུབ་ཀྱི་ལྟ་གྲུབ་ཟབ་མོ་དེ་དང་། གཞན་དོན་རྒྱུན་སྐྱུར་གྱི་ཧླབས་པོ་ཆེའི་སྤྱོད་པ་དག་ནི་ཉིན་མོའི་ཟས་དང་མཚན་མོའི་གཉིད་ཀྱི་དོད་དུ་བཟུང་སྟེ། དཀྱིལ་ཤར་ཨེ་ཤ་ཡའི་ཡུལ་གྲུ་མང་པོར་ནང་སེམས་གསལ་རིག་གི་འགྱུར་ལྡོག་རྟེན་འབྲེལ་ཕོ་ནས་ནམ་ཡང་ཟད་མི་ཤེས་པའི་གཏན་གྱི་བདེ་སྐྱིད་ཅིག་བསྐྲུན་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཡང་དག་པའི་ལྟ་གྲུབ་ཅིག་གིས་རྩ་བ་བཙུགས་ཤིང་རྩེ་མོ་རྒྱས་པར་བྱས་སོ།། གནས་དེ་ནས་ཐོན་པའི་དྲན་དབང་རྣམས་ཀྱིས་༸རྒྱལ་བའི་བཀའ་ལ་དཔྱད་གསུམ་དག་པའི་སྒོ་ནས་དགོངས་འགྲེལ་དང་ཡང་འགྲེལ་མང་དུ་མཛད་ཅིང་། རང་རང་གི་རྣམ་དཔྱོད་ལས་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་བཞིའི་འདོད་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་མཐའ་ཡས་པ་ཞིག་བཤད་པར་བསྒྲོན་ནས་ནང་པའི་ལྟ་གྲུབ་རྒྱ་གར་འཕགས་ཡུལ་དུ་ལོ་བརྒྱ་ཕྲག་དྲུག་ཙམ་ལ་དར་ཞིང་རྒྱས་པར་གནས་ཞེས་གྲགས།

དེ་ལྟར་དཔལ་ནཱ་ལེནྡྲའི་ཁྱད་ཆོས་བླ་ན་མཐོ་བའི་ལྟ་སྤྱོད་གཙང་

མ་དེ་ཉིད། བྱང་ཕྱོགས་གངས་རིའི་ལྗོངས་ཀྱི་ཡབ་མེས་དམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་དཀའ་སྤྱུག་གི་རྩལ་ཆུ་ས་ལ་བསྐྱིམས་ཤིང་། གཅེས་པའི་སྐུ་སྲོག་ཀྱང་གཏའ་མར་བཞག་སྟེ་འཕགས་ཡུལ་ནས་གདན་དྲངས་ཤིང་། ཆོས་རྒྱལ་དང་ལོ་པཎ་བཀའ་དྲིན་ཅན་དག་གིས་རིན་ཆེན་གསེར་དངུལ་བརྒྱ་འབུལ་སྟོང་འབུལ་གྱིས་བཀའ་བསྟན་པོད་སུམ་བརྒྱ་ལྷག་བསྒྱུར་ཞུས་ཀྱིས་གཏན་ལ་ཕབ་ནས། མཐའ་འཁོབ་བོད་འབངས་ཡོངས་ལ་ཐོས་བསམ་འཆད་ཉན་གྱི་རྒྱུན་བཟང་པོ་དར་དཀར་ཡུག་གཅིག་གིས་ཁྱབ་པར་བྱས་པར་མ་ཟད། བོད་མཁས་པ་གནམ་གྱིས་ས་བཀབ་པ་ལྟ་བུའི་སྐྱེས་བུ་མང་དུ་ཕྱིན་པ་དེ་དག་གིས་བཀའ་བསྟན་གྱི་དགོངས་འགྲེལ་མཛད་པའི་གྲངས་ཚད་ཀྱིས་འཛམ་གླིང་གི་རྩོམ་རིག་ཟེན་ཐོ་གསར་པ་ཞིག་བསྐྲུན་འདུག་ཅེས་ཞིབ་འཇུག་མཁས་པ་དག་གི་ངག་ལས་ཐོས།

ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༩ ལོ་རྒྱ་ནག་དམར་པོའི་བཙན་འཛུལ་འོག་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་༧གོང་ས་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་བཙན་བྱོལ་དུ་ཕེབས་ཤིང་རིམ་གྱིས་ཐབས་ཆེན་གྱི་སྐྱེས་བུ་ཁོང་གིས་ནང་བསྟན་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་ཚད་མཐོའི་བསམ་བློ་དང་། སྐྱེ་འགྲོའི་མཛེས་དཔལ་དུ་བཞེངས་པའི་མཛད་སྤྱོད། རྣ་བའི་བུ་རམ་དུ་གྱུར་པའི་ལེགས་བཤད། དེང་རབས་ཚན་རིག་དང་ནང་བསྟན་ཚན་རིག་མཉམ་འབྲེལ་གྱི་མདུན་བསྐྱོད། ཆོས་ལུགས་དང་མ་འབྲེལ་བའི་བཟང་སྤྱོད་སོགས་ཀྱིས་འཛམ་གླིང་སྤྱིའི་མཐོང་ཡངས་ཀྱི་གར་སྟེགས་སུ་རྟེན་འབྱུང་རིགས་པའི་མེ་ཏོག་བཞད་ཅིང་། བྱམས་པ་དང་བརྩེ་བའི་ལོ་ཏོག་འཁྲུངས་པའི་སྐལ་བཟང་དུས་སྟོན་ཞིག་གི་མགོ་བཙམས་པ་ནི་དགའ་སྤྲོ་རབ་ཏུ་བརྟས་པའི་

གནས་སུ་ཆེའོ།། ༧ བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་ཁོང་གི་བྱིན་རླབས་ཀྱིས་ནང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་ལྷ་གྲུབ་ཟབ་མོ་ལ་སླར་ཡང་རྒྱ་གར་དང་། ཉི་ཧོང་། རྒྱ་ནག་སོགས་དང་། དེ་བཞིན་ཕྱར་དར་སྤྱོང་མེད་པའི་ནུབ་ཕྱོགས་ཡུལ་གྲུ་ཁག་ནས་དོ་སྣང་གསར་པ་ཞིག་སླེབས་བཞིན་ཡོད་པའི་ཁོངས་ནས།

ད་ལན་ཡུལ་རྒྱ་གར་ནས་ཡིན་པ། མིང་(Atisha Mathur)ཨ་ཏི་ཤ་མ་ཐུར་ཞེས་པ་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༠༨ ལོ་ནས་ནང་ཆོས་ལ་སློབ་གཉེར་བྱས་པ་དང་། ༢༠༡༡ ལོ་ནས་ཧ་ས་རིགས་ལམ་སློབ་གཉེར་ཁང་ནས་ཕར་ཕྱིན་གྱི་གཞུང་ལ་ཐོས་བསམ་བྱས་པ་བརྒྱུད་ཕར་ཕྱིན་རབ་འབྱམས་པ་ཐོན། ད་ཆ་དབུ་མའི་གཞུང་ལ་སློབ་གཉེར་བྱེད་མུས་སུ་བཞུགས་པ་ཁོང་དང་། ཡུལ་ཉི་ཧོང་ནས་ཡིན་པ། མིང་(Noku yamaguchi)ནོའོ་ཀོ་ཡ་མ་གུ་ཆི་ཕྱི་ལོ་༢༠༠༠ ལོ་ཧ་ས་བོད་ཀྱི་དཔེ་མཛོད་ཁང་དུ་ནང་ཆོས་ལ་ཐོག་མར་སློབ་གཉེར་གནང་། ད་ལྟ་ཧ་ས་རིགས་ལམ་སློབ་གཉེར་ཁང་དུ་སློབ་གཉེར་བྱེད་བཞིན་པ་ཁོང་གཉིས་བྱེས་ཀྱི་གདན་ས་ཆེན་པོ་འབྲས་སྤུངས་སུ་ ༢༠༡༧ ལོ་གདན་ས་གསུམ་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་འཛིན་དགྲ་ཆོས་ལ་ཞུགས་ནས་ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ་ལ་སློབ་སྦྱོང་བྱེད་པའི་སྐབས་དང་བསྟུན། གཞུང་ཆེན་བཀའ་པོད་ལྔ་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་མདོ་སྔགས་རིག་གནས་དང་བཅས་སྨྲ་བ་ལ་ངེས་པ་དོན་གྱི་མཁས་པ་ཆེན་པོའི་རྒྱལ་སར་བསྙེགས་ཤིང་། འཆད་རྩོད་རྩོམ་གསུམ་དང་མཁས་བཙུན་བཟང་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་གྱིས་ཕྱུག་པའི་འབྲས་བློ་གླིང་ཧྲེ་ཧོར་དགེན་ཟླ་བ་ཚེ་རིང་མཆོག་ལ་དབུ་ཚད་སྐོར་གྱི་དཀའ་གནད་ཁག་ཅིག་ལ་དོགས་འདྲི་ཞུས་

པ་དག་ལ་དགེན་མཆོག་ནས་གསུང་ལན་རྒྱས་པར་གནང་སྐབས། ཕྲན་ཚུང་ཡང་གནས་དེ་གར་ཡོད་པ་དང་དུས་འགྲིག་པས་དགེན་མཆོག་གིས་དྲི་བ་དྲིས་ལན་འདི་དག་ཡིག་ཐོག་ལ་འགོད་དགོས་པའི་བཀའ་ཕེབས་པ་ལྟར། ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་དཀའ་གནད་ཁག་གཅིག་བསེད་གྲོལ་དང་ལུང་རིགས་ཀྱིས་བརྒྱན་པ་ཚིག་ཉུང་དོན་གསལ་བ་འདི་དག་ཟིན་བྲིས་སུ་འདེབས་པའི་ཁུར་བླངས་པ་ལགས། སྐབས་དེར་ཕོང་གཉིས་ཀྱི་ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ་སྐོར་གྱི་དྲི་བ་དག་ཐོས་ཆེ་རྒྱ་གར་གྱི་སྐྱེས་པ་དེ་དང་། ཉི་ཧོང་གི་བུད་མེད་དེ་གཉིས་ཀྱི་ཚད་མའི་གཞུང་གི་སྤྱི་ཕོག་དང་རིགས་ལམ་གྱི་འགྲོས། བོད་སྐད་ཡིག་གི་བྱུང་ཚད་དག་ནི་དངོས་གནས་ཧ་ལས་དགོས་པ་ཞིག་རེད། དེར་བརྟེན་ནང་བསྟན་ཡུན་རིང་གནས་དགོས་ཆེ་གྲྭ་པའི་སྡེ་ཁག་ཁོ་ནས་རྒྱུན་འཛིན་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པར། མི་སྐྱའི་ཁྲོད་ནས་གཞུང་ཆེན་མོ་ལ་སློབ་གཉེར་བྱེད་དགོས་པའི་
༧ གོང་ས་མཆོག་གི་ཐུགས་རེ་དེ་ཡང་འགྲུབ་བཞིན་ཡོད་པའི་དགའ་ཚོར་ཚད་མེད་བྱུང་། ལར་ཕྲན་ཚུང་ལ་མཆོན་ན། སློབ་ཁྲིད་འདི་ལྟ་བུ་ཟིན་བྲིས་སུ་འདེབས་པའི་ཤེས་ཚད་དང་། ཉམས་མྱོང་སོགས་གང་ཡང་མེད་ནའང་། ཟིན་བྲིས་སུ་བཏབ་ཟིན་པ་དག་དགེན་མཆོག་ལ་གཟིགས་རྟོག་མཛད་པའི་རེ་བ་ཕུལ་བ་བཞིན་དགེན་མཆོག་གིས་ཀྱང་ལུང་འདྲེན་ཁ་གསལ་མེད་པ་དག་ལ་གསལ་ཁ་དང་། བསྐྱར་བཅོས་དགོས་རིགས་རྣམས་ལ་ཞིབ་གཟིགས་མཛད་པ་ལ་བཀའ་དྲིན་ལན་བརྒྱར་ཞུ་བ་ལགས། ཟིན་བྲིས་སུ་འགོད་སྐབས་བོད་རང་གི་ཡིག་སྐད་དང་གཞུང་ཆེན་པོའི་བརྗ་ཚད་གཙོར་འདོན་བྱེད་ཁུལ་བྱས་

ནའང་ཁོ་བོའི་ཤེས་ཚད་དམན་དྲགས་པས་ད་དུང་ནོར་ཆད་ཀྱི་སྐྱོན་ཡོད་ངེས་ན། དགེན་མཆོག་དང་། ཆོས་གྲོགས་གཉིས་ཀྱིས་གཅོས་གཟུར་གནས་ཀློག་པ་པོ་དག་ལ་དགོངས་སེལ་ཞུ་བ་དང་། འདི་ལས་བྱུང་བའི་རྣམ་དཀར་གྱི་དགེ་བ་གང་ཡོད་འཛིག་རྟེན་གྱི་སྐྱེ་བོ་ཀུན་གྱི་རྒྱུད་ལ་བསྟན་བཅོས་ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ་ལས་བྱུང་བའི་ཡང་དག་པའི་ཤེས་རབ་ཟབ་མོ་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བའི་རྒྱུར་གྱུར་ཅིག

འདིར་དྲི་བ་དྲིས་ལན་ཁག་གཉིས་སུ་བགོས་ནས་དྲི་བ་དང་པོ་ཞུ་མཁན་ཨ་ཧྲེ་ཤ་མ་ཐུར་དང་། དྲི་བ་ཁག་གཉིས་པ་ཞུ་མཁན་ནའོ་ཀོ་ཡ་མ་གུ་ཆི་གཉིས་ཡིན་པའི་ངོ་སྤྲོད་གླེང་སློང་དུ་ཛ་བ་བློ་བཟང་བསྟན་འཛིན་ནས།

དྲི་བ་དྲིས་ལན་ཁག་དང་པོ།

དྲི་བ། རྗེས་ཁྱབ་སྒྲུབ་བྱེད་ལྡོས་མེད་ཀྱི་རྟགས་ལ་བརྟེན་པའི་རྗེས་དཔག་དེས། བྱས་པ་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པ་ན། བྱས་པ་རྟག་པ་ལ་མེད་པ། བྱས་པ་དང་རྟག་པའི་གཞི་མཐུན་མེད་པ། བྱས་ན་མི་རྟག་པས་ཁྱབ་པ་རྣམས་རྟོགས་དགོས་ཞེས་ཡོངས་གྲགས་གསུང་བཞིན་འདུག འོ་ན་བྱས་ན་མི་རྟག་པས་ཁྱབ་པ་ཞེས་པ་གང་རྟོགས་ཡུལ་གྱི་གཞི་བྱས་པ་རང་ལྡོག་གི་སྟེང་དུ་རྟོགས་པ་ཡིན་ནམ། གཞི་ལྡོག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟེང་དུ་རྟོགས་པ་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན། ཤེས་བྱ་རྟག་པར་རྟོགས་པའི་བློ་དེས་ཤེས་བྱ་ཡིན་ན་རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཁྱབ་པ་དང་། ཤེས་བྱ་དང་མི་རྟག་པའི་གཞི་མཐུན་མེད་པ་རྟོགས་

པར་ཐལ་བར་འགྱུར་ལ། ཕྱི་མ་ལྟར་ན། ཕྱོས་མེད་ཀྱི་རྟགས་ལ་བརྟེན་པའི་རྗེས་དཔག་གིས་གང་རྫོང་གཞིར་བཟུང་བ་དེ་ཉིད་ཀྱང་མི་རྟག་པར་ངེས་པར་འགྱུར་རོ།། མདོར་བསྡུས་ན། ཤེས་བྱ་རྟག་པར་སྒྲུབ་པ་ལ་སྐད་ཅིག་མ་མ་ཡིན་པ་དང་ཆོས་ཀྱི་གཞི་མཐུན་པ་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་ན། རང་ལྡོག་རྟག་པ་རྟོགས་པ་མ་གཏོགས། ཤེས་བྱ་དང་མི་རྟག་པའི་གཞི་མཐུན་མེད་པ་དང་། གཞི་ལྡོག་མཐའ་དག་རྟག་པར་ངེས་པ་མེད་པས་རྟོགས་ཚུལ་མི་སྲིད་པ་དང་། བྱས་པ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ལ་སྐད་ཅིག་མ་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་ན། བྱས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟེང་དུ་མི་རྟག་པར་རྟོགས་ནུས་པས། གཞི་ལྡོག་མཐའ་དག་ལ་རྟོགས་དགོས་མཁན་དང་མི་དགོས་པའི་རིགས་གཉིས་ལྟ་བུར་སྣང་བས་དགེན་མཆོག་གིས་གནད་འདི་ལ་ཐུགས་བསམ་བཞེས་ཕྱོགས་གང་འདྲ་ཡིན་མིན་གསུང་གནང་ཞུ།

ལན། འདིའི་སྐོར་ལ་བཤད་སྲོལ་མི་འདྲ་བ་དུ་མ་སྣང་ལ། བྱས་པ་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པ་ན། བྱས་པའི་ལྡོག་པས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་གསལ་བའི་དབྱེ་བ་མཐའ་དག་མི་རྟག་པར་ངེས་དགོས་ཀྱང་། སྒྲའི་བྱས་པ་མི་རྟག་པར་རྟོགས་མི་དགོས་ཞེས་པའི་བཞེད་པ་ཞིག་དང་། གཞན་བྱས་པའི་ལྡོག་པས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་གསལ་བའི་དབྱེ་བ་མཐའ་དག་ལ་རྟག་པ་འཇུག་པར་འཛིན་པའི་སྒྲོ་འདོགས་ཆོད་ཀྱང་། རྟག་པས་སྟོང་བའི་ཁྱབ་པ་ངེས་མི་ནུས་པའི་ཕྱོགས་གཉིས་འདུག་ལ། རྒྱལ་ཚབ་(༡༣༦༤- ༡༤༣༢) རྗེའི་རྣམ་ངེས་ཊཱིཀ་ཆེན་(༣༤༧ སེར་སྨད་དཔེ་ཁང་།) ལས། ཡང་བྱས་ན་མི་རྟག་པས་ཁྱབ་པ་ངེས་པའི་ཚད་མ་

དེས་བྱས་པའི་གསལ་བའི་དབྱེ་བ་མཐའ་དག་ལ་མི་རྟག་པས་ཁྱབ་པ་ངེས་སུ་ཚུག་ཀྱང་། སྒྲའི་བྱས་པ་ལ་མི་རྟག་པས་ཁྱབ་པ་ངེས་མི་དགོས་ཏེ། སྒྲ་དང་སྒྲའི་བྱས་པ་ལ་དངོས་ཤུགས་གང་ལ་ཡང་བློ་ཁ་ཕྱོགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ།། ཞེས་འབྱུང་ལ། དར་ཊཱིཀ་ལས་ཡང་ཞེས་འབྱུང་ཡང་། གཞུང་འདི་རྗེ་བཙུན་པའི་རྣམ་འགྲེལ་དྭ་དྲངས་སྐབས་ཡང་ན་ཞེས་དྲངས་འདུག་པས་ཚིག་འདི་བཞེད་ཚུལ་གོང་འོག་གཉིས་འདམ་ཀའི་ཚིག་ཡིན་པ་དང་། དོན་ལའང་མཐུན་ཚབས་ཆེ་བས་ཕྱི་མ་འདི་དག་པར་མངོན་ལ། ཡང་ན་བྱས་པའི་ལྡོག་པས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་གསལ་བའི་དབྱེ་བ་མཐའ་དག་ལ་རྟག་པ་འཛུག་པར་འཛིན་པའི་སྒྲོ་འདོགས་ཆོད་ལ། རྟག་པས་སྟོང་བའི་ཁྱབ་པ་ངེས་ཀྱང་། སྒྲའི་བྱས་པ་རྟག་པར་འཛིན་པའི་སྒྲོ་འདོགས་ཆོད་པ་མ་ཡིན་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན། གནད་འདིའི་སྒོ་ནས་བསམ་བློ་བཏང་བ་ཡིན་ན། བྱས་པ་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པའི་བློ་ངོར་བྱས་ན་མི་རྟག་པའི་ཁྱབ་པ་གྲུབ་པ་དང་། ཤེས་བྱ་རྟག་པར་རྟོགས་པའི་བློ་རང་གི་ངོར་ཤེས་བྱ་ཡིན་ན་རྟག་པ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་གྲུབ་པ་གཉིས་བློ་དེ་གཉིས་རང་ལ་འཆར་ཚུལ་ལྟར་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ན་གནད་གཅིག་པ་རང་རེད་བསམ་གྱིན་ཡོད། ཤེས་བྱ་ཡིན་ན་རྟག་པ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་མེད་པར་སོང་ཙང་ཚིག་གི་ཆ་ནས་དེ་ལྟར་ཁས་ལེན་མི་བདེ་བ་མ་གཏོགས་དོན་ལ་ཚད་མ་དེས་ཤེས་བྱའི་ལྡོག་པས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་གསལ་བའི་དབྱེ་བ་མཐའ་དག་ལ་མི་རྟག་པ་འཛུག་པར་འཛིན་པའི་སྒྲོ་འདོགས་ཆོད་པ་དང་། དེའི་གསལ་བའི་དབྱེ་བ་མཐའ་དག་མི་རྟག་པས་སྟོང་བ་རྟོགས་པ་གཉིས་མཚུངས་པ་ཡིན། གོང་གི་རྟོགས་ཚུལ་གཉིས་

ཀྱི་གོ་བ་དངོས་གནས་དེ། བྱས་པ་ཡིན་ན་མི་རྟག་པ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་ངེས་པ་ན། བློ་རང་གི་ངོར་ཁྱད་གཞི་གང་བཟུང་བ་དེའི་ཕྱོགས་ཡོངས་ནས་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པ་མ་གཏོགས། བློ་དེས་ཁྱད་གཞི་ལ་སྒྲའི་བྱས་པ་སོགས་མེད་པའི་ཚུལ་ཤེས་དགོས་པ་བཞིན་དུ། ཤེས་བྱ་རྟག་པར་རྟོགས་པའི་བློ་རང་གི་ངོར་ཁྱད་གཞིར་གང་བཟུང་བ་དེའི་ཕྱོགས་ཡོངས་ནས་རྟག་པར་ངེས་པ་ལ་ཁྱད་པར་མེད་ལ། སྤྱིར་ཁྱབ་པ་མ་རྟོགས་ཞེས་ཟེར་བ་ནི་ཚིག་གི་ཁྱད་པར་ཙམ་ལས་བློ་དེ་གཉིས་ཀྱི་འཆར་ཚུལ་གྱི་སྟེང་ནས་ཁྱད་པར་ཅི་ཡང་མེད་ཅེས་སྨྲ་དགོས་པར་སེམས་སོ།།

དྲི་བ། འོ་ན་ཤེས་བྱ་མི་རྟག་པས་སྟོང་བ་རང་ལྡོག་ནས་ངེས་པའི་གང་ཟག་དེའི་བློ་ངོར། ཤེས་བྱའི་ལྡོག་པས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་གསལ་བའི་དབྱེ་བ་མཐའ་དག་ལ་རྟག་པས་ཁྱབ་པ་རྟོགས་པ་འདྲ་ཞིག་ཆགས་མ་སོང་ངམ།

ལན། དེ་འདྲ་རང་ཁ་ཚོན་བཅད་ཐུབ་ཀྱི་མ་རེད། འདི་ལ་རིགས་གཉིས་འདུག་ཅེས་བཤད་པ་ཡིན། ཤེས་བྱ་རྟག་པར་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་དེས། ཤེས་བྱའི་ལྡོག་པས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་གསལ་བའི་དབྱེ་བ་མཐའ་དག་རྟག་པར་གྲུབ་བམ་མ་གྲུབ་ཅེས་དྲིས་པ་ལ། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལས་འདི་ལ་བརྟགས་པ་བྱས་པ་ཙམ་ལས་རང་ལུགས་ཀྱི་ལན་གནང་ཡོད་པ་མ་རེད། ཁ་ཅིག་གིས་ཚུར་བརྟགས་པ་བྱས་པ་དེ་ལ་གལ་སྲིད་ལན་གནང་ཡོད་པ་ཡིན་

ན། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་(༩༨/ལྷར་ཉ་དཔེ་ཁང་།)ལས། དེ་ལྟ་ན་རྩོལ་བྱུང་གི་སྒྲ་ལ་ཡང་སྒྲོ་འདོགས་ཆོད་དགོས་པས། རྗེས་ཁྱབ་ངེས་པའི་ཚད་མས་བསྒྲུབ་བྱ་ལ་སྒྲོ་འདོགས་ཆོད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། འདོད་པ་ཁོ་ནའོ།། ཞེས་པའི་ཚིག་འདི་ཡིན་དགོས་ལ། འོན་ཀྱང་གསུང་འདི་ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་དགོངས་པ་དངོས་ཡིན་མིན་དཔྱད་གཞི་རེད། གང་ཡིན་ཟེར་ན་ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལས། (༣༩༩) ཡང་སྒྲོ་འདོགས་ཆོད་པ་ཡིན་གྱི་རྗེས་དཔག་མ་སྐྱེས་སོ་ཞེས་ཁས་ལེན་དགོས་པར་འགྱུར་ཏེ། ལུགས་དེ་ལ་རྗེས་དཔག་གི་འཛིན་སྟངས་ཙུང་ཟད་ཀྱང་མི་རྙེད་པའི་ཕྱིར་རོ།། ཞེས་དང་། འཇམ་མགོན་བླ་མ་ཙོང་ཁ་བ་(༡༣༥༧-༡༤༡༩)ཆེན་པའི་རྩ་ཤེ་ཊཱིཀ་ཆེན་ (༤༡ / སྔོ་མང་དཔེ་ཁང་།) དང་། ཕར་ཕྱིན་རྣམ་བཤད་ (༣༩ / ཚོ་གླིང་དཔེ་ཁང་།) སོགས་ལས། བྱས་པ་མི་རྟག་པ་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་དེས་སྒྲ་ཡི་བྱས་པ་རྟག་པར་འཛིན་པའི་སྒྲོ་འདོགས་མ་ཆོད་པར་གསུངས་པ་ལས། གོང་གི་བརྟགས་པ་ལ་ལན་གསལ་པོ་ཞིག་ཡོད་པ་མ་རེད་དྲན་གྱི་ཡོད། འདོད་ཚུལ་གཞན་པ་དེ་རྟག་པ་བྱས་སྟོང་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་དེས། རྟག་པ་དེ་བྱས་པའི་ལྡོག་པས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་གསལ་བའི་དབྱེ་བ་མཐའ་དག་གིས་སྟོང་བ་རྟོགས་པ་ཧ་ཅང་གསལ་པོ་ཡོད་རེད། དེ་ནང་བཞིན་བྱས་པ་རྟག་སྟོང་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་དེས། བྱས་པ་རྟག་པས་སྟོང་བ་རྟོགས་པ་ན། བྱས་པ་སྒྲའི་རྟག་སྟོང་རྟོགས་པ་ཡིན་ནའང་། སྤྱིར་སྒྲའི་རྟག་སྟོང་མ་རྟོགས་ཏེ། སྒྲ་ཁྱད་གཞིར་བཟུང་བ་ལ་རྟག་པ་མ་ཁེགས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སོགས་ལན་གཅང་མ་བཏབ་ཡོད་པ་རེད། རྣམ་ངེས་དར་ཊཱིཀ་ལས་གདམ་ང་ཅམ་ལས་

ཡོད་མ་རེད། གང་ལྟར་མདོར་བསྡུས་ནས་བཤད་ན། གོང་གི་བརྟགས་པ་དེ་ལ་ལན་གནང་སྟངས་གཉིས་འདུག ལན་དང་པོ་དེ་སྒྲོ་འདོགས་ཆོད་ཀྱང་། སྟོང་བ་མ་རྟོགས་ཞེས་དང་། ལན་གཉིས་པ་དེ་སྟོང་བ་རྟོགས་ནའང་། སྒྲའི་བྱས་པ་རྟག་སྟོང་རྟོགས་པ་མ་ཡིན་ཞེས་ཞིབ་ཆ་ཕྱེ་བ་ཡིན་ལ། གལ་སྲིད་ལན་དང་པོ་ལྟར་སྒྲོ་འདོགས་ཆོད་པ་ལ་སྒྱུར་བ་ཡིན་ན། བདག་གི་སློབ་དཔོན་ཆེན་མོ་དགེ་བཤེས་དཔལ་ལྡན་གྲགས་པ་མཆོག་གིས་གསུངས་པ་ནང་བཞིན་བྱས་པ་རྟག་སྟོང་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་དེའི་བློ་ཡུལ་ལ། བྱས་པའི་ལྡོག་པས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་གསལ་བའི་དབྱེ་བ་མཐའ་དག་རྟག་སྟོང་གྲུབ་མེད་ཀྱང་། དེ་ཉིད་ལ་བློ་ཁ་ཕྱོགས་ཙམ་གྱིས་རྟག་སྟོང་ངེས་ཐུབ་པ་ཡིན་ལ། དཔེར་ན། ཁྱད་གཞི་གང་ཟག་གང་ཞིག་འདི་གྲྭ་པ་མ་ཡིན་ཞེས་སྨྲས་པ་ན། བློ་དེའི་ངོར་འབྲས་སྤུངས་ཀྱི་གྲྭ་པ་སོགས་ཡུལ་གྱི་ཁྱད་པར་བྱས་ནས་གྲྭ་པ་མ་ཡིན་པ་ངེས་མེད་ཀྱང་། བློ་ཁ་ཕྱོགས་པ་ཙམ་གྱིས་ངེས་འགྲོ་བ་སྙོང་བས་གྲུབ་པ་བཞིན་ཡིན་ཞེས་འཆད་དགོས་སམ་སྙམ། ངའི་བསམ་པར་ཚད་མ་དེས་བྱས་པའི་ལྡོག་པས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་གསལ་བའི་དབྱེ་བ་མཐའ་དག་རྟག་སྟོང་ངེས་ཀྱང་། སྒྲའི་བྱས་པ་རྟག་སྟོང་མ་ངེས་པའི་འདོད་ཚུལ་ཕྱི་མ་འདི་བློ་ལ་བདེ་བ་འདུག རྟག་པ་བྱས་སྟོང་ངེས་པ་ན། རྟག་པའི་ལྡོག་པས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་གསལ་བའི་དབྱེ་བ་མཐའ་དག་བྱས་སྟོང་ངེས་ཟེར་དགོས་པའི་གོ་བ་ནི། རྟག་ན་བྱས་པ་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་ངེས་པ་དེ་རང་ཡིན་པས། གང་ལྟར་རྩ་བའི་གང་ཟག་གཉིས་ཀྱི་བློ་ངོར་གྲུབ་པའི་ཤེས་བྱ་ཡིན་ན་རྟག་པ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་དང་། ཕྱི་མ་ལའང་བྱས་པ་ཡིན་

ན་མི་རྟག་པ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་གཉིས་པོ་དོན་གཙོ་བོར་བྱས་ན་གཅིག་པ་ཡིན་ལ། འོན་ཀྱང་སྒྲིར་ཁྱབ་པ་མེད་ཟེར་དགོས་པ་ནི་ཚིག་གི་ཁྱད་པར་ཡིན་སྙམ་པ་ནི་ངའི་བློ་ལ་འཆར་ཚུལ་ཙམ་ཞུས་པ་ཡིན།

དྲི་བ། དགེན་ལགས་དེ་འདྲ་ཡིན་ན། ཤེས་བྱ་རྟག་པ་རྟོགས་ཚུལ་དང་། བྱས་པ་མི་རྟག་པ་རྟོགས་ཚུལ་ལ་དཔྱད་པ་ཞུགས་པའི་གང་ཟག་དེས། ཤེས་བྱ་རྟག་པ་དང་། བྱས་པ་མི་རྟག་པ་རྟོགས་པ་ན། ཤེས་བྱ་དང་བྱས་པའི་ལྡོག་པས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་གསལ་བའི་དབྱེ་བ་མཐའ་དག་ལ་རྟག་པས་ཁྱབ་པ་དང་མི་རྟག་པས་ཁྱབ་པ་དངོས་ཡོད་མེད་གང་ཡིན་ཀྱང་། གང་ཟག་དེས་བློ་ངོར་ཁྱབ་པ་དེ་གཉིས་ཐག་ཆོད་པ་ལ། དཔེར་ན། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས་ལྟ་བུ་ལ་མཚོན་ན། བྱས་པ་མི་རྟག་པར་ངེས་པའི་བློ་ངོར་བྱས་ན་མི་རྟག་པས་ཁྱབ་པ་ཐག་ཆོད་པ་ལ། བྱས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ལོག་སྟོབས་ཀྱིས་རྟགས་ལྡོག་པ་ངེས་དགོས་སམ་མི་དགོས།

ལན། དེ་འདྲ་དགོས་མ་རེད། དོན་འདི་གདན་ས་གཞན་གྱི་ཡིག་ཆ་ལས་གསུང་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་ཡོད་ཀྱང་། པཎ་ཆེན་གྱི་ལེགས་བཤད་གཞིར་བཟུང་བྱས་ནས་ཞུ་ན། བྱས་པ་མི་རྟག་པ་རྟོགས་པ་དང་། བྱས་ན་མི་རྟག་པས་ཁྱབ་པ་རྟོགས་པ། བྱས་པ་དང་རྟག་པའི་གཞི་མཐུན་མེད་པ་རྟོགས་པ། བྱས་པ་རྟག་པ་ལ་མེད་པ་རྟོགས་པ་རྣམས་ངེས་མཉམ་ཡིན་པས། དེ་རྣམས་ངེས་པར་

རྟག་པ་བྱས་སྟོང་ངེས་མི་དགོས་ཤིང་། གལ་སྲིད་དེ་འདྲ་དགོས་ན་བྱས་པ་མི་རྟག་པ་དང་། རྟག་པ་མ་བྱས་པ་གཉིས་རྟོགས་མཉམ་མམ་རྟོགས་པ་ཕན་ཚུན་བརྟེན་པར་འགྱུར་བའི་སྐྱོན་ཡོད། དེ་འདྲ་ཡིན་ཙང་བྱས་ན་མི་རྟག་པས་ཁྱབ་པ་རྟོགས་པ་ལ། མི་རྟག་པ་ལོག་སྟོབས་ཀྱིས་བྱས་པ་ལྡོག་པ་ངེས་དགོས་མ་རེད་ཟེར་ན་སྐྱོན་གང་ཡོད་དམ།

དྲི་བ། གལ་སྲིད་དེ་ནང་བཞིན་འགྲོ་བ་ཡིན་ན། ཚད་མ་དེས་བྱས་པ་དང་རྟག་པའི་གཞི་མཐུན་མེད་པ་དང་། བྱས་ན་མི་རྟག་པས་ཁྱབ་པ་ངེས་ཡོང་ངུས། བྱས་པ་རྒྱུ་མཚན་དུ་བྱས་ནས་གཞི་སྒྲ་ཡི་སྟེང་དུ་བློ་ཁ་ཕྱོགས་ནས་དེ་ལ་རྟག་པར་འཛིན་པའི་སྒྲོ་འདོགས་ཆོད་པ་ལ། རྟག་པ་བྱས་སྟོང་ངེས་དགོས་པའི་གནད་གང་ཡིན་ལགས།

ལན། འདི་ནམ་རྒྱུན་ནས་མི་མང་པོས་ཡང་ཡང་འདྲི་བཞིན་པའི་དྲི་བ་ཅིག་རེད། ངས་བསམ་པར། གང་ཟག་དེའི་ངོར་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་འགྲོ་བ་ལ། དམིགས་བསལ་འབྲེལ་བ་དང་། འབྲེལ་བའི་དོན་ལྡོག་སོགས་མང་པོ་ཞིག་མེད་པར། སྒྲ་བྱས་པར་ངེས། བྱས་ན་མི་རྟག་པས་ཁྱབ་པ་ཕྱིར་ངེས་པ་དེ་ཙམ་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲ་རྟག་པར་འཛིན་པའི་སྒྲོ་འདོགས་ཆོད་མི་ནུས་པ་ལ་ཆ་རྐྱེན་གང་མ་ཚང་བ་ཡིན་ཞེས་དྲིས་པ་ལ། དཔེར་ན། སྒྲ་མི་རྟག་པ་རེད། དེ་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་བྱས་པ་རེད་ཅེས་བཤད་ཡོང་ངུས། ལྡོག་ཕྱོགས་ནས་གལ་སྲིད་སྒྲ་རྟག་པ་ཡིན་ན། མ་བྱས་པ་ཆགས་འགྲོ་བ་དང་། དེ་ཡིན་ན་སྒྲ་བྱས་པ

མ་ཡིན་པར་འགྱུར་བས་ལྟོག་ཕྱོགས་ནས་སྒྲ་རྟག་པའི་ཕྱོགས་ལ་གནོད་བྱེད་མ་མཐོང་བར། སྒྲ་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པར་མེད་ཅིང་། དེ་མཐོང་བ་ལ། རྟག་ན་མ་བྱས་པས་ཁྱབ་པ་མཐོང་དགོས་པ་སྔོན་དུ་འགྲོ་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་རེད། མདོར་བསྡུས་ནས་བཤད་པ་ཡིན་ན། སྒྲ་མི་རྟག་པ་སོགས་མཐོང་བ་མངོན་གྱུར་ལས་འདས་པའི་ཆོས་དེ་དག་ལ་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་ཡོད་པར་མཐོང་བ་ལ། ལྟོག་ཕྱོགས་སྒྲ་རྟག་པ་ཡིན་པའི་གནོད་བྱེད་སྔོན་དུ་འགྲོ་དགོས་ལ། དེ་ལ་རྟག་པ་ཡིན་ན་མ་བྱས་པ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་ངེས་དགོས། དེ་ཡང་སྒྲ་བྱས་པ་ཡིན་ན་མི་རྟག་པ་དང་། རྟག་པ་ཡིན་ན་མ་བྱས་པ་ཆགས་འགྲོ་རྒྱུ་རེད་སྙམ་པའི་གོ་བ་དེ་ཡོང་བ་ལ་གཞི་གཅིག་གི་སྟེང་དུ་རྟག་པ་ཡིན་ན་མ་བྱས་པ་ཡིན་དགོས་པ་མཐོང་ནས། སྒྲ་ཡང་དེ་ནང་བཞིན་འགྱུར་འགྲོ་བའི་གནོད་བྱེད་མཐོང་དགོས་པ་ཡིན་ལ། བྱས་པ་ཡིན་ན་མི་རྟག་པ་ཡིན་དགོས་པའི་སྒྲུབ་ཕྱོགས་ཀྱི་ཁྱབ་པ་མ་ངེས་ན་འཐད་ཕྱོགས་སྒྲུབ་མི་ནུས། རྟག་པ་ཡིན་ན་མ་བྱས་པ་ཡིན་དགོས་པའི་ལྟོག་ཕྱོགས་ཀྱི་ཁྱབ་པ་མ་ངེས་ན་ལྟོག་དོན་ལ་གནོད་བྱེད་མཐོང་མི་ནུས་པས་དེ་གཉིས་ཤུགས་ཆ་མཉམ་པ་དགོས་རེད་དྲན་བཞིན་ཡོད། སྤྱིར་མི་རྟག་པ་དང་ལྐོག་གྱུར་སོགས་རྟོགས་ཞེས་པ་མིག་གིས་གཟུགས་ལ་ལྟ་བ་ནང་བཞིན་སྔོན་འགྲོའི་ཆ་རྐྱེན་ལྟ་བུ་ཅི་ཡང་མེད་པ་གློ་བུར་དུ་རྟོགས་འགྲོ་བ་ཞིག་མ་ཡིན་པར། བློ་དེ་མི་རྟག་པའི་ཕྱོགས་ལ་གོམས་པ་ཤུགས་ཆེ་རུ་སོང་བའི་ཚད་ཅིག་ལ་སླེབས་ནས། གཞན་གྱིས་བསྒྱུར་མི་ནུས་པའི་བློ་ཐག་ཆོད་པའི་ངེས་པ་རྙེད་པ་ཞིག་བྱུང་པ་ན་སྐྲོ་འདོགས་ཆོད་པའམ་ཚད་མས་རྟོགས་པ་ཡིན་ཞེས་པའི་གོ་

དོན་དངོས་གནས་རེད་སྙམ་པ་ནི་ངའི་བསམ་བློ་གཏོང་སྟངས་ཙམ་ཡིན། ཁྱེད་ཚོའི་བསམ་བློ་ལ་འཆར་རྒྱུ་ཡོད་པ་འདྲ་ཞིག་སོང་བྱུང་ངམ། འདི་དག་ལེཙ་དང་པོའི་དཀའ་གནད་ཆེན་པོ་རེད།

དྲི་བ། དགེན་ལགས། དེ་ཡིན་ན་དོགས་པ་འདི་འདྲ་ཞིག་འདུག་པས་ཞུ་ཆོག་པ་མཆྱིན། བྱས་པ་མི་རྟག་པ་ཁྱད་གཞི་བྱས་པའི་སྟེང་དུ་ངེས་པ་ལ་རྟག་ན་མ་བྱས་པས་ཁྱབ་པ་ངེས་མི་དགོས་ཀྱང་། རྟག་པ་བྱས་སྟོང་མ་ངེས་བར་དུ་སྒྲ་ལ་སོགས་པའི་སྟེང་དུ་བྱས་ན་མི་རྟག་པས་ཁྱབ་པ་ངེས་མི་ནུས་ཟེར་ན་འཁྲིག་གི་ཡོད་དམ་མེད་ལགས།

ལན། དེ་དངོས་གནས་བསམ་བློ་གཏོང་དགོས་ས་ཞིག་རེད། དེ་ལྟར་བྱས་ནས་ཡར་ཡར་གཙུགས་ན་མི་རྟག་པ་གསར་སྐྱུབ་ཅིག་ལ་མ་ཐུག་པ་ཡིན་ན་ཁྱོད་ཀྱིས་བཤད་པ་ལྟར་སྒྲ་ལ་སོགས་པའི་སྟེང་དུ་བྱས་པ་མི་རྟག་པར་ངེས་པ་ལ། རྟག་པ་བྱས་སྟོང་ངེས་དགོས་རེད་བསམ་གྱིན་འདུག ངས་ནམ་རྒྱུན་འདི་འདྲ་བཤད་བསྡད་པ་ཡིན། མི་རྟག་པ་གསར་སྐྱུབ་ཅིག་ངེས་པར་གཞག་དགོས་པ་རེད། གང་ཟག་འདིས་མི་རྟག་པ་དང་པོ་འདི་ནས་རྟོགས་པ་རེད། དེའི་ཡན་ཆད་ལ་མི་རྟག་པ་རྟོགས་ཡོད་མ་རེད་ཅེས་པའི་མཚམས་ཤིག་གཞག་དགོས་རེད་མ་གཏོགས་འཁྲིག་གི་ཡོད་པ་མ་རེད། འོན་ཀྱང་མི་རྟག་པ་གསར་སྐྱུབ་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་གསལ་པོ་གསལ་རྐྱང་ཞིག་ད་ལྟ་བར་དུ་རྒྱ་འགྲེལ་དང་རྗེ་བླ་མ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་གཞུང་། པཎ་ཆེན་གྱི་ལེགས་བཤད་སོགས་ལས་རྙེད་ཀྱི་ཡོད་པ་

མ་རེད། འགའ་ཞིག་གིས་མི་རྟག་པ་གསར་སྒྲུབ་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་ལ། སྒྲ་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་སྟེ། བྱས་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། མར་མེ་སྐད་ཅིག་ཐ་མ་བཞིན། ཞེས་པ་དང་། ཡང་མཁས་པ་ལ་ལས། ཞག་གསུམ་འཇིག་པར་ངེས་པའི་ཁང་ཆུང་ཆོས་ཅན། རང་གྲུབ་པའི་དུས་ལས་སྐད་ཅིག་གཉིས་པར་མི་སྡོད་དེ། ཡུན་ཚད་ཤིན་ཏུ་ཐུང་བའི་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སོགས་མི་རྟག་པ་གསར་སྒྲུབ་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་ཟེར་བ་སྣ་ཚོགས་ཤིག་སྨྲ་ནའང་ཁུངས་ཐུབ་ཀྱི་གཞུང་གང་ལས་ཀྱང་དཔེ་ཟུར་མཐོང་མ་མྱོང་ལ། དེང་སང་བྲིས་བཞག་པའི་གཞུང་འགའ་ཞིག་ནང་དུ་གོང་དུ་བཤད་པ་དེ་འདྲའི་གཏན་ཚིགས་འདྲ་མིན་བཀོད་འདུག་ནའང་རྟགས་བསལ་གཏོང་ཡོང་དུས་བརྒྱ་ཆ་བརྒྱར་རིགས་པར་མཐུན་པ་ཞིག་དང་། ཡིད་རྟོན་བྱ་རྒྱུ་ཁག་པོ་རེད། འདི་དང་འབྲེལ་ནས། པཎ་ཆེན་བསོད་ནམས་གྲགས་(༡༤༧༨-༡༥༥༤)པ་མཆོག་གིས་བདེན་མེད་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་ན། བདེན་མེད་གསར་སྒྲུབ་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་ཡིན་དགོས་གསུངས་པ་དང་། ཀུན་མཁྱེན་བླ་མ་འཇམ་དབྱངས་བཞད་(༡༦༤༨-༡༧༢༡)པ་དང་། རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་(༡༤༦༩-༡༥༤༤)མཚན་སོགས་ཀྱི་ལེགས་བཤད་ལྟར་ན་པཎ་ཆེན་གྱིས་བཀོད་པའི་གཏན་ཚིགས་དེ་བཀོད་ཡུལ་ཕྱི་རྒོལ་གྱིས་བདེན་མེད་རྟོགས་པར་གསུངས་ནའང་། པཎ་ཆེན་གྱི་ལེགས་བཤད་ནས་འབྱུང་བ་དེ་ལ་དྲི་མ་མེད་པའི་རིགས་པ་དང་རྗེའི་གསུང་རབ་ཀྱི་ཤེས་བྱེད་མང་པོ་ཡོད།

དཔེར་ན། རྗེའི་ལྷག་མཐོང་ཆུང་ངུ་(༣༢༠/ སེར་བྱེས་པར་མ།) ལས།

འཇིག་རྟེན་ན་རྫུན་པར་གྲགས་པའི་དཔེ་འདི་རྣམས་ཐོག་མར་རང་བཞིན་མེད་པ་རྟོགས་སུ་བཙུག་ནས། དེ་ནས་འཇིག་རྟེན་ན་མ་གྲགས་པའི་ཆོས་གཞན་རྣམས་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པར་བསྐྱེད་དགོས་ཤིང་། དེ་གཉིས་ལ་སྔ་ཕྱིའི་རིམ་པ་དགོས་པས་ཆོས་གཅིག་གི་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པ་ན་ཆོས་གཞན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་དངོས་སུ་རྟོགས་པ་དགོངས་པ་མིན་གྱི། ཆོས་གཞན་བདེན་པར་ཡོད་མེད་ལ་བློ་ཁ་ཕྱོགས་པ་ན་རྟོགས་པར་ནུས་པའི་དོན་ནོ།། ཞེས་ཆོས་གཅིག་གི་གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་རྟོགས་པ་ན་སྒྲུབ་བྱེད་གཏན་ཚིགས་ཟུར་པ་འགོད་མི་དགོས་པར་བློ་ཁ་ཕྱོགས་པ་ཙམ་གྱིས་རྟོགས་འགྲོ་བར་གསུངས་པ་དང་། རྟེན་འབྲེལ་གྱི་རྟགས་ཀྱིས་མྱུ་གུ་བདེན་མེད་སྒྲུབ་པའི་ཕྱི་རྒོལ་དེས་རྟེན་འབྲེལ་བདེན་མེད་ངེས་ཡོད་ན། མྱུ་གུ་བདེན་མེད་སྒྲུབ་མི་དགོས་པར་འགྱུར་ལ། གལ་སྲིད་རྟེན་འབྲེལ་བདེན་མེད་གྲུབ་མེད་ན། དེ་ཡང་གཏན་ཚིགས་གཞན་ཞིག་ལ་བརྟེན་ནས་གྲུབ་དགོས་པ་དང་། གཏན་ཚིགས་དེའི་ཁྱབ་པ་གྲུབ་པ་ནའང་རྟགས་ཀྱི་མཚན་གཞིའི་སྟེང་དུ་བདེན་མེད་གྲུབ་དགོས་པས། དེ་ཡང་རྟགས་གཞན་ཞིག་ལ་བརྟེན་ནས་གྲུབ་དགོས་པར་འགྱུར་བས། དེ་འདྲ་དེད་ནས་ཡར་ཡར་གཏུགས་པ་ན་འདི་ནས་བདེན་མེད་སྔར་མ་རྟོགས་པར་ཐོག་མར་རྟོགས་པ་རེད་ཅེས་མཚམས་གསལ་པོ་ཞིག་གཞག་དགོས་ཀྱང་ད་ཅང་དཀའ་ལས་ཁག་པོ་རེད། དེ་འདྲ་འཛོག་མ་ནུས་པར། བདེན་མེད་གསར་སྒྲུབ་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་ལ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཡབ་སྲས་དང་། རྗེ་བླ་མ་ཡབ་སྲས་ལ་སོགས་ཀྱི་གཞུང་ན་བདེན་མེད་སྒྲུབ་བྱེད་བྱེད་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་པ་གཏན་མ་

གསུངས་ཤིང་སྒྲུབ་རྟགས་ཡིན་པ། དཔེར་ན། བདེན་འཛིན་ཆོས་ཅན། ལོག་ཤེས་ཡིན་ཏེ། རང་གི་འཇུག་ལ་འཁྲུལ་བའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལྟ་བུ་བདེན་མེད་གསར་སྒྲུབ་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་ལ་བཞག་དགོས་ཐུག་པའང་བྱུང་ཡོད།

ཞར་བྱུང་ཞུ་རྒྱུར་ངས་སྔོན་མར་བདག་གི་དྲིན་ཅན་རྩ་བའི་བླ་མ་ཧེ་རོར་མཁན་ཟུར་རིན་པོ་ཆེ་རྗེ་བཙུན་བློ་བཟང་ཉི་མ་ལགས་སུ་གོང་དུ་བཀོད་པའི་གཏན་ཚིགས་དེ་མི་རྟག་པ་གསར་སྒྲུབ་ཀྱི་་གཏན་ཚིགས་ལ་བཞག་ན་འགྲིག་གམ་ཞེས་བཀའ་འདྲི་ཞུས་པ་ཡིན། དགོན་མཆོག་གིས། སྒྲ་གྲུ་ཆོས་ཅན། བདེན་པར་མེད་དེ། རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། མེ་ལོང་ནང་གི་བྱད་བཞིན་གྱི་གཟུགས་བརྙན་བཞིན། ཞེས་པ་བདེན་མེད་གསར་སྒྲུབ་ལ་བཀོད་ཚོག་གི་ཡོད་ན། འདི་ཡང་མི་རྟག་པ་གསར་སྒྲུབ་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་ཏུ་གཞག་ཚོག་གམ་སྙམ། ཞེས་གསུངས་སྐྱོང་། གལ་སྲིད་གོང་གི་རྟགས་དེ་མི་རྟག་པར་གསར་སྒྲུབ་ལ་གཞག་ཚོག་གི་ཡོད་ན། སྒྲ་ལ་སོགས་པའི་སྟེང་དུ་བྱས་པ་མི་རྟག་པ་རྟོགས་པ་ལ། རྟག་པ་བྱས་སྟོང་རྟོགས་པ་སྔོན་དུ་འགྲོ་མི་དགོས་པའི་བཞེད་པ་ལྟར་བྱ་ལ། འོན་ཀྱང་ད་ལྟའི་བར་དུ་ཡིད་རྟོན་རུང་བའི་གཞུང་ཆེན་མོ་ཞིག་ལས་མི་རྟག་པ་གསར་སྒྲུབ་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་བཀོད་པ་མཐོང་མ་སོང་ལ། ཐག་བཅད་ནས་མི་རྟག་པ་གསར་སྒྲུབ་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་འདི་རེད་ཅེས་ཞུ་ཐུབ་ཀྱིན་མི་འདུག གང་ལྟར་ཁྱེད་ཀྱིས་བསམ་བློ་གཏོང་སྟངས་ངམ་རྩད་གཅོད་བྱེད་ཚུལ་དངོས་གནས་ཡག་པོ་འདུག དཔེ་ཆ་གཅིག་ནས་གསུངས་བཞག་པ་ལ་ཆ་འཛོག་མི་བྱེད་པར་གཙོ་བོ་རང་རང་གི་བློ་ལ་ངེས་ཤེས་སྐྱེ་རྒྱུ་ཡོད་པ

ཞིག་དང་ར་འཕྲོད་པ་ཞིག་བྱུང་ན་ཧ་ཅང་ཡག་པོ་འདུག

དྲི་བ། བསྐྱར་དུ་དགེན་ལགས་ལ་འདིའི་སློར་དྲི་བ་མཐའ་མ་དེ་ཞུས་ན། སྔ་ཕྱིར་ཞབས་ཞུམ་ཚུ་སྐྱོར་གྱི་དོན་བྱེད་ནུས་པའི་མཚོན་བྱ་ལ་དངོས་པོ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་ཡོད་ཀྱང་། རང་ལྡོག་ནས་དངོས་མེད་རེད་ཅེས་ཟེར་བཞིན་འདུག་ན། ད་ལྟ་གོང་དུ་རྟག་པ་ཡིན་ན་བྱས་པས་སྟོང་བའི་ཁྱབ་པ་ངེས་པ་ལ། རྟག་པའི་མཚན་ཉིད་ཐོག་ནས་བྱས་པས་སྟོང་བར་ངེས་པའི་གོ་བ་ཞིག་དང་། རྟག་པ་རང་ལྡོག་ནས་བྱས་སྟོང་ངེས་ཚུལ་གཉིས་ཡོད་ཚོག་གི་རེད་ཅེས་གསུངས་པ་དེ་ལ། རིགས་མི་འདྲ་བ་རང་ལྡོག་ནས་དངོས་མེད་ཡིན་ནའང་། ཁོ་རང་ཡིན་ན་དངོས་པོ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་ཡོད་པ་དག་ལ། ཁྱབ་པ་ངེས་པའི་ཚད་མའི་དོན་ལ་བསམ་བློ་བཏང་ནས་ཁྱོད་ཡིན་ན་དངོས་པོ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་ངེས་པ་དང་། རང་ལྡོག་ལ་བསམ་བློ་བཏང་ནས་དངོས་མེད་ངེས་ན། ཁྱོད་ཀྱི་གསལ་བའི་དབྱེ་བ་མཐའ་དག་ལ་དངོས་མེད་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་ངེས་ཚུལ་ཞིག་ཡོང་གི་ཡོད་དམ་མེད་ལགས།

ལན། དཔེར་ན་ཁྱབ་པ་ངེས་པ་དེ་རང་ལྡོག་ལ་སྦྱར་ནས་ངེས་ཚུལ་དང་། གཞི་ལྡོག་ལ་སྦྱར་ནས་ངེས་ཚུལ་གཉིས་འདུག་སྙམ། ང་རང་ཚོ་ལས་དང་པོ་པའི་ངེས་ཚུལ་ཕལ་མོ་ཆེ་ནི་རང་ལྡོག་ངེས་པ་ཙམ་དང་། སངས་འཕགས་ཀྱིས་ཁྱབ་པ་ངེས་པ་ན་ཆོས་གཅིག་ཀྱང་མ་ལུས་པར་ངེས་པས་དེ་གཞི་ལྡོག་ནས་ངེས་ཚུལ་དེ་རེད་ཅེས་བཤད་ན་ཡང་མི་འགྲིག་པ་ཡོད་མ་རེད། ཁྱོད་ཀྱི་དྲི་

བ་ལ། བུམ་པའི་ལྡོག་པ་དངོས་མེད་ཡིན་པ་དང་། དེ་ཡིན་ན་དངོས་པོ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་ངེས་རྒྱུ་ཡོད་པ་ལས། དེའི་ལྡོག་པ་དེ་ཡིན་ན་རྟག་པས་ཁྱབ་པར་ངེས་རྒྱུ་མེད་པས། ཤེས་བྱ་རྟག་པར་ངེས་ཚུལ་གཏན་ནས་མི་འདྲའོ།། བུམ་པའི་ལྡོག་པ་རྟག་པར་ངེས་ཟེར་བ་དེ་བུམ་པ་ཁོ་རང་བུམ་པ་མ་ཡིན་པའི་ཐ་དད་ལས་ལོག་པའི་ལོག་པ་དེ་སྤྱི་མཚན་ཡིན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན་དེ་རྟག་པར་ངེས་པ་ཡོད་ལ། གཞི་ལྡོག་ལ་མི་རྟག་པ་ཡིན་དགོས་པས། རང་ལྡོག་ལ་སྦྱར་ན་གོང་དུ་ཤེས་བྱ་དང་ངེས་ཚུལ་མཚུངས་པ་མི་འདུག་བསམ་གྱི་ཡོད། ཤེས་བྱ་རྟག་པར་ངེས་པའི་བློ་ངོར་ཤེས་བྱ་ཡིན་ན་རྟག་པ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་ངེས་ཚུལ་ཞིག་ཡོད་པ་བཞིན་དུ་ལྡོག་པ་རང་ལྡོག་ལ་མེད་དེ། བུམ་པ་བུམ་པ་མ་ཡིན་པའི་ཐ་དད་ལས་ལོག་པའི་ལོག་པ་བློ་ལ་འཆར་བ་ལ། ལོག་པ་དེའི་མཚན་གཞི་བུམ་པ་ཡིན་པ་ངོས་འཛིན་པ་སྔོན་དུ་འགྲོ་དགོས་ལ། དེའི་ཕྱིར་རང་ལྡོག་གཞི་ལྡོག་གང་ལ་སྦྱར་ནའང་ལྡོག་པ་རྟག་པར་ངེས་པ་ཡོད་ཀྱང་དེ་ཡིན་ན་རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཁྱབ་པ་བློ་ངོར་ཡང་ངེས་པ་མེད་ཅེས་བྱ་དགོས་སྙམ། བུམ་པའི་ལྡོག་པ་རྟག་པ་ངེས་པའི་བློ་དེས་ལྡོག་པ་བློ་ལ་འཆར་བ་ན་བུམ་པ་བུམ་པ་མ་ཡིན་ལས་ཐ་དད་དུ་ལོག་པའི་ལོག་པ་བློ་ལ་འཆར་དགོས། དེ་ཤར་བ་ལ་མཚན་གཞི་བུམ་པ་བློ་ལ་འཆར་དགོས་པའི་གནད་ཀྱིས་ཡིན་ལ། ཤེས་བྱ་རྟག་པར་ངེས་པའི་བློ་དང་མི་འདྲ་སྙམ། བློ་དེའི་ངོར་སྤྱི་ལ་ཁྱབ་པའི་ཤེས་བྱ་རྟག་པར་ཤར་བ་མ་གཏོགས་མཚན་གཞི་ལ་མི་རྟག་པ་ཞིག་ཡོད་པ་བློ་ལ་འཆར་མི་དགོས་པའི་གནད་ཀྱིས་ཡིན་སྙམ་པར་སེམས་ཀྱང་ད་དུང་བརྟག་དགོས་པ་གལ་ཆེ་ཡིན་ནོ།།

དྲི་བ། དགེན་ལགས་ཤིང་འཛིན་རྟོག་པའི་ཐད་དྲི་བ་ཞིག་ཞུ་ཆོག་པ་གནང་། ཤིང་གསལ་ཐམས་ཅད་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་ཤིང་སྤྱི་ཙམ་པ་དངོས་པོ་ཡིན་པ་དེ་མིག་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་བྱ་ཡིན་ཟེར་དགོས་སམ་མིན། གལ་སྲིད་ཡིན་ན་ཤིང་གསལ་རང་མཚན་པ་ཤ་པ་ལྟ་བུ་མངོན་སུམ་ལ་སྣང་བ་ན་ཤིང་སྣང་ངམ་མི་སྣང་། དང་པོ་ལྟར་ན། ཤིང་དེ་ཤ་པ་དང་ཆུ་དང་འོ་མ་འདྲེས་པ་བཞིན་དུ་སྣང་ཟེར་དགོས་སམ་མི་དགོས། དགོས་ན་དེ་འདྲའི་ཤིང་དེར་མཛུབ་མོ་བཙུགས་པ་ཡིན་ན་དོན་དངོས་ལ་མཚན་གཞི་གང་ངོས་འཛིན་པ་ཡིན་ནམ། ཤ་པའི་སྟེང་དུ་ཡོད་པའི་ཤིང་རེད་དམ་གཞན་ཞིག་ལགས།

ལན། འདི་ཧ་ཅང་རྙོག་གྲ་ཆེན་པོ་ཞིག་རེད། བོད་ཀྱི་ཆོས་བརྒྱུད་ཆེན་པོ་དཔལ་ས་སྐྱ་དང་། རྙིང་མ་བཀའ་བརྒྱུད་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱིས་ཤིང་གསལ་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་པའི་ཤིང་དེ་རྟག་པའམ་སྤྱི་མཚན་དུ་བཞེད་ལ། དགེ་ལྡན་པས་དེ་དངོས་པོ་རང་མཚན་པ་ཡིན་པར་བཞེད། དཔེར་ན། ཁྱད་གཞི་ཤ་པ་དང་། དེ་ལ་ཁྱབ་པའི་ཤ་པའི་ཤིང་དེ་སྤྱི་ཡིན་པས་དེ་དངོས་པོར་བཞག་པ་ཡིན་ན་སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་གླང་ཡབ་སྲས་ཀྱི་རིགས་པ་ལས་འདས་པ་ཡིན་ཞེས་མཁས་པ་དེ་དག་གིས་གསུངས་ཡོད་པ་རེད། དེའི་ཕྱིར་སྤྱི་དང་དངོས་པོའི་གཞི་མཐུན་མི་བཞེད་པས་ཤ་པ་ལ་ཁྱབ་པའི་སྤྱི་ཤིང་ཞེས་པ་དེ་རྟོག་བཏགས་ལ་བཞག་པ་རེད། དཔེར་ན། བ་ལང་ནག་སྐྱུར་དང་དཀར་ཟལ་གཉིས་བ་ལང་ཡིན་

ཞེས་བརྫ་བྱས་ཚེ་བརྫ་སྦྱར་བ་ལས་སྐྱེས་པའི་བློས་ཞེན་པ་ལྟར་དེ་གཉིས་ཀྱིས་
བཞོ་བཀལ་ལ་སོགས་པའི་དོན་བྱེད་ནུས་པ་ཡིན་ལ། འོན་ཀྱང་དེ་གཉིས་ཀ་
ལ་ཁྱབ་པའི་སྤྱི་བ་ལང་ཟེར་བ་ནི་བཞོ་བཀལ་ལ་སོགས་པའི་དོན་བྱེད་མི་ནུས་
པས་བློ་ཡིས་བཏགས་པ་ཙམ་ཡིན་ཞེས་པ་དང་། འགའ་ཞིག་གིས་ནི་དེ་འདྲའི་
ཁྱབ་པའི་སྤྱི་ཤིང་དང་བ་ལང་ཟེར་བ་ཞིག་ཤེས་བྱ་ལ་མི་སྲིད་ཅེས་བོད་སྔ་མའི་
མཁས་པ་དག་འདོད་དོ།། ཇེ་ཙོང་ཁ་པ་དང་སྲས་ཀྱི་ཐུ་བོ་གཉིས་ལ་སོགས་
པའི་དགེ་ལྡན་པའི་མཁས་པ་ཕལ་མོ་ཆེས། གསལ་བ་ཀུན་ལ་ཁྱབ་པའི་སྤྱི་ཤིང་
སོགས་ཡོད་པར་མ་ཟད་དེ་རང་མཚན་དང་འདུས་བྱས་ཀྱང་ཡིན་ཞེས་གསུངས་
ཡོད། དོགས་པ་འདི་སྤྱི་གསལ་ངོ་བོ་གཅིག་ཐ་དད་ཡིན་མིན་དཔྱད་པ་ལས་
འཕྲོས་པ་ཡིན་ལ། དཔེར་ན་བྱས་མི་རྟག་ལྟ་བུ་ལ་མཚན་གཞིར་བཟུང་ནས་
ཞུས་ན། མཁས་པ་དེ་དག་གི་རྣམ་གཞག་འཛོག་སྟངས་དེ་རྟོག་བློ་ལ་འཆར་བ་
བཞིན་དུ་རྣམ་གཞག་དེ་དག་བྱས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་ན་བུམ་པ་བྱས་པ་ཞེས་
པའི་སྒྲ་ལ་བརྟེན་པའི་རྟོག་པའི་ངོར་ཁྱད་གཞི་བུམ་པ་དང་ཁྱད་ཆོས་དེའི་སྟེང་
གི་བྱས་པ་གཉིས་ལོགས་སུ་ཡོད་པ་ཟླ་བ་དང་སྐར་མ་ལྟ་བུར་འཆར་བ་ཡིན་
པས། དེ་འདྲའི་དོན་གཞན་པའི་སྤྱི་གཅིག་ཤེས་བྱ་ལ་མི་སྲིད་ལ། འོན་ཀྱང་
གོང་དུ་དྲི་བ་བཀོད་པ་བཞིན་དུ་དངོས་ཡོད་ལ་སྤྱི་གསལ་ངོ་བོ་གཅིག་པ་གཞག་
དགོས་ཏེ། བུམ་པའི་སྟེང་གི་བྱས་པ་ཞེས་པ་ནི་བུམ་པ་རང་ཉིད་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་
རྒྱུ་རྐྱེན་ལས་སྐྱེས་པའི་རང་བཞིན་ཞིག་ལ་ཟེར་བ་དང་། བུམ་པ་རང་ཉིད་སྐད་
ཅིག་གིས་འགྱུར་བའི་རང་བཞིན་དེ་ལ་བུམ་པའི་སྟེང་གི་མི་རྟག་པ་ཞེས་བཤད་

པ་ལས་བུམ་པ་རང་ཉིད་ལས་དོན་གཞན་ལོགས་སུ་མེད་པས་བློ་མངོན་སུམ་ལ་ཆུ་དང་འོ་མ་འདྲེས་པ་བཞིན་འཆར་བ་ཡིན་པས། བུམ་པ་སོགས་སྤྱི་གསལ་ཀུན་ལ་ཁྱབ་པའི་སྤྱི་བྱས་པ་དང་། ཤིང་གསལ་མཐའ་དག་ལ་ཁྱབ་པའི་སྤྱི་ཤིང་དང་། བ་ལང་དཀར་ཟལ་ནག་སྒྲུར་སོགས་ཀུན་ལ་ཁྱབ་པའི་སྤྱིའི་བ་ལང་ཞིག་གཞག་དགོས་ཀྱང་། ད་ལྟའི་རྟོག་བློ་ལ་འཆར་བ་བཞིན་གསལ་བ་ལས་དོན་གཞན་པའི་སྤྱི་དེ་འདྲ་ཞིག་མེད། དེ་འདྲ་བ་དེ་བོད་སྔ་མ་འགས་བཤད་པ་བཞིན་རྗེ་བླ་མ་ཡབ་སྲས་རྗེས་འབྲང་དང་བཅས་པས་ཀྱང་རྟོག་བཏགས་གཞག་དགོས་སོ་སྙམ་གྱིན་ཡོད། འོན་ཀྱང་སྤྱི་ལ་ཁྱབ་པའི་མི་རྟག་པ་དང་། ཁྱད་གཞི་ཅེ་བྲག་པ་ཞིག་ལ་ངོས་འཛིན་མ་བྱས་པར་ཤིང་ལ་སོགས་པ་འདུས་བྱས་ཡིན་ཚུལ་ལན་གསལ་པོ་ཞིག་བདག་གིས་ཀྱང་མ་རྙེད་པས་དྲི་བའི་འདིའི་ལན་འདེབས་པ་ཅུང་ཟད་དཀའ་ལས་འདུག འོན་ཀྱང་ཁྱེད་རང་གི་བཤད་པ་ལྟར་གཞི་ཅེ་བྲག་ལ་མ་སྦྱར་ནས་བ་གླང་དང་། བུམ་པ། སྣམ་བུ་སོགས་རང་མཚན་མ་ཡིན་པར་སྤྱི་མཚན་ཡིན་ན། ཚོགས་ལམ་སོགས་ལམ་ལྔ་དང་། སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་། གཟུགས་སྐུ་རྣམ་པ་གཉིས་ལ་སོགས་པ་སྤྱི་མཚན་དུ་འགྱུར་ཞེས་རྒྱལ་ཚབ་རིན་པོ་ཆེ་དང་མཁས་གྲུབ་རྗེ་གཉིས་ནས་གསུངས་པ་ལྟར་རིགས་པའི་འཕྲུལ་མཚམས་ལ་མི་བདེ་བའི་སྐྱོན་མང་པོ་འདུག   རྒྱལ་ཚབ་རྗེའི་ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད།(༩༠)ཚིག་ཙམ་མཐོང་བས་ལེགས་པར་ཚོམ་པ་དག་ནི། རྟོག་པའི་བཏགས་ཙམ་ཡིན་ན་གཞལ་བྱར་རློམ་པ་ཙམ་མ་གཏོགས་ཚད་མའི་གཞལ་བྱ་མི་རུང་ལ། ཞེས་དང་། (༡༣༩) གཞན་སེལ་སྐབས་སུ།

ཁ་ཅིག་རང་མཚན་ནི་རང་མཚན་མ་ཡིན་ཏེ། རང་གི་གསལ་བ་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་སྨྲ་བ་དག་ལ་མཐར་ཐུག་ན་རང་མཚན་ཞེས་པ་འཛོག་རྒྱུ་མི་རྙེད་པར་འགྱུར་ཞེས་དང་། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། (༡༣༩) རིགས་པ་འདི་དག་ཞིབ་ཏུ་མ་བཙལ་ན། སྤྱི་བློའི་སྣང་བ་དངོས་པོ་ཡིན་པ་བཀག་ན། བུམ་པ་སོགས་ལའང་མཚུངས་པར་མཐོང་ཞིང་། དེ་དག་དངོས་པོར་བསྒྲུབས་ན་སྤྱི་དངོས་པོ་ཡིན་པ་ཡང་མི་ཁེགས་པར་མཐོང་ནས། དངོས་པོ་བརྟག་པ་མཐའ་བཟུང་གི་ཚུལ་དུ་ཁས་ལེན་དགོས་པ་དང་། རྣམ་བཞག་དེ་དག་འཁྲུལ་ངོར་ཡིན་ཞེས་པའི་ཚིག་སྦྱར་བ་མ་གཏོགས་པ་གང་ཡང་ཁས་ལེན་མི་ནུས་པའི་ཤིན་ཏུ་ཐོངས་པ་རྣམས་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ།། ཞེས་སོགས་ཕྱོགས་མང་པོ་ཞིག་ནས་བོད་སྔ་མ་དག་དགག་པར་མཛད་པ་ཡིན་ནོ།། གོ་བདེ་བར་བྱས་པ་ཡིན་ན་ཚོས་བརྒྱུད་གཞན་པ་གསུམ་གྱི་རྣམ་འགྲེལ་གཞུང་ཆེན་དག་ལས། སྤྱི་ཡིན་ན་དངོས་པོ་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཅེས་གསུངས་པ་ལ་དགོངས་པ་བཞེས་ས་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཡོད་དགོས་རེད་ལ། ལུང་རིགས་མང་པོ་ཞིག་ལ་བརྟེན་པ་ཧ་ཅང་གསལ་པོ་ཡིན་པས། དོན་དངོས་གནས་ལ་སྤྱི་དང་རང་མཚན་གྱི་གཞི་མཐུན་ཡོད་མེད་ཐག་བཅད་ཚོག་ཚོག་ཅིག་རྩ་བ་ཉིད་ནས་མ་ཡིན་པར། དཀའ་གནད་ཧ་ཅང་ཆེན་པོ་ཞིག་རེད་འདུག་ཅེས་ཞུས་པ་ཡིན།

ཁྲི་བ། དགེན་ལགས་ཀྱིས་གསུངས་པ་ལྟར་ན། རྟོག་བློ་ལ་སྤྱི་གསལ་གཉིས་ཛ་བོ་ཐ་དད་སྣང་བ་དང་། བུམ་པ་བུམ་པ་སྣང་བའི་རྟོག་ངོར་དེ་

གཉིས་ལོགས་སུ་སྣང་བ་ཡིན་ན། བྱས་པ་སྣང་བའི་ཚེ་གསལ་བ་གང་དང་ཡང་མ་འབྲེལ་བའི་རང་ག་བ་ཞིག་སྣང་བ་ཡིན་ནམ་མིན། ཡིན་ན་སྣང་ཚུལ་དེ་རང་གི་གསལ་བ་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་སྣང་ཚུལ་དང་གཅིག་པ་ཡིན་ནམ་གཞན་ཞིག་ཡིན་ལགས།

ལན། སྔོན་ལ་བསམ་བློ་གཏོང་དགོས་པ་དེ་རྟོག་པ་ལ་ལྡོག་པ་ཐ་དད་སྣང་ན། ངོ་བོ་ཐ་དད་སྣང་དགོས་པ་དང་། རྟོག་པ་ལ་ཐ་དད་སྣང་ཕྱིན་ཆད་ངོ་བོ་ཐ་དད་སྣང་དགོས་པ་འདི་ངེས་པར་ཤེས་དགོས། བུམ་པ་བྱས་པར་སྣང་བའི་རྟོག་བློ་ལ་བུམ་པ་དང་བྱས་པ་གཉིས་སྣང་བ་ན་བར་སྟོང་ཡོད་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་སྣང་བ་ཡིན་ལ། སྣང་ཚུལ་འདི་ནི་བུམ་པ་བྱས་པ་གཉིས་རྟེན་བརྟེན་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ཞིག་སྣང་བ་དང་། ཤིང་འཛིན་རྟོག་པ་ལ་སྦྱར་ན"ཆ་ཅན་རགས་པའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་སྣང་"ཞེས་དང་། གཞུང་འགའ་ཞིག་ནས"འཁར་གཞོང་ལ་རྒྱ་ཤུག་བརྟེན་པ་བཞིན་དུ་སྣང་"བར་བཤད་པས། བུམ་པ་ཁོ་རང་བུམ་པ་ཡིན་པའི་གོ་དོན་དང་། དེ་བྱས་པ་ཡིན་པའི་གོ་དོན་ལོགས་སུ་ཡོད་པ་ལྟར་རྟོག་བློ་ལ་ལོགས་སུའམ་ངོ་བོ་ཐ་དད་སྣང་བ་ཡིན་ནོ།། འོན་ཀྱང་མངོན་སུམ་ལ་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་སྣང་བ་བཤད་ཟིན་ལ། འདིར་གནད་འགག་ཐུག་ས་དེ་སྒྲ་རྟོག་སེལ་འཇུག་ཡིན་མིན་དང་འབྲེལ་བ་དམ་ཟབ་ཡོད་པས་ཅུང་ཙམ་བཤད་ན། སྒྲ་རྟོག་ཡུལ་ལ་སེལ་འཇུག་ཡིན་པའི་གོ་དོན་དངོས་གནས་དེ། ཁོ་རང་གང་ལ་འཇུག་འདོད་པའི་དོན་དེ་ཉིད་ལ་བློ་དེས་ཕར་བསམ་བློ་གཏོང་དགོས་པ་དེ་ཡིན་པས། ཕར་བསམ་བློ་བཏང་བ་ཡིན་ན་ཆེད་དུ་བློ་གང་གཏད་སའི་ཡུལ་གང་ཡོད་པ་དེ་

ཉིད་མཐོང་བ་མ་གཏོགས་གཞན་མཐོང་མི་སྲིད་ལ། ཕར་ཕྱོགས་ཡུལ་ངོས་ནས་ཚུར་རྣམ་པ་གཏད་པ་ཞིག་ཡིན་ན་བློ་ལ་འདམ་ག་མེད་པས་ཡུལ་གྱི་གནས་སྟངས་ཡོངས་རྫོགས་འཆར་དགོས་པ་དང་། དཔེར་ན། ཚོང་ཁང་ནང་དུ་སོང་ནས་ང་ལ་འདུག་རྫས་དགོས་བསམ་པའི་རྟོག་བློ་ལ་ཡུལ་བྱེ་བྲག་པ་འདུག་རྫས་གཅིག་པོ་མ་གཏོགས་ཤར་མེད་ལ། མངོན་སུམ་གྱིས་འཛིན་པ་དེ་འདུག་རྫས་ཡིན་ནའང་དབང་ཤེས་དང་འཕྲད་པའི་ཡུལ་ན་གཞན་པ་གང་ཡོད་པ་དག་ཀུང་ཁྲ་ལམ་མེར་འཆར་ཡོད་པར་སྙིང་བས་ཀུང་གྲུབ། རྟོག་པས་ནི་བློ་གང་དུ་གཏད་ས་དེ་དམིགས་པ་མ་གཏོགས་གཞན་པའི་སྣང་བ་རང་ཡལ་སོང་བའི་གནད་ཀྱིས་ཡིན་པ་འདྲ། འོན་ཀུང་ང་ཚོའི་རྣམ་རྟོག་ལ་ཡུལ་ལ་གང་ཡོད་པ་ཐམས་ཅད་རྟོག་པ་ལ་ཤར་སོང་སྙམ་པའི་བློ་འབྱུང་བ་དེ་ནི་རྟོག་པའི་འཇུག་པ་མྱུར་དྲགས་པའི་དབང་གིས་ཡིན་ས་རེད། དབང་ཤེས་ཀྱི་སྣང་ཚུལ་དེ་ཙམ་མ་ཡིན་པར་བུམ་པ་མཐོང་བ་ན་དེའི་སྟེང་གི་མི་རྟག་པ་དང་རྟུལ་ཕྲ་རབ་ལ་སོགས་པ་ཡང་ཁྱད་གཞི་བུམ་པ་དང་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་པའི་ཚུལ་དུ་མཐོང་བ་ཡིན་ལ། དེའི་རྒྱུ་མཚན་རྟོག་མེད་རྣམས་ཡུལ་ལ་དངོས་དབང་གིས་འཇུག་པས་ཡིན་ཞེས་གཞུང་ཆེན་པོ་དག་ལས་ཡང་ཡང་གསུངས་ཤིང་། འོན་ཀུང་བུམ་པ་སྐད་ཅིག་གིས་འགྱུར་བའི་རང་བཞིན་གང་ཟག་རང་གིས་མ་རྟོགས་པས་དབང་ཤེས་སོགས་རྟོག་མེད་རྣམས་ཀྱིས་ངེས་པ་འདྲེན་མི་ནུས་པ་ནི་སྙིང་བས་གྲུབ་ཅེས་ཞུས་ཚོག་པ་ཞིག་རེད།

དྲི་བ། ལགས་སོ་དགེན་དེ་ཡིན་ན་མཁས་གྲུབ་རིན་པོ་ཆེ་སོགས་ཀྱིས་སྒྲ་མཚན་གྱི་རིགས་དེ་རང་གི་གསལ་བ་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བར་སྣང་ཞེས་གསུངས་པས། རྟོག་བློ་ལ་བུམ་པ་བྱས་པ་སྣང་བ་ན་བྱས་པ་དེ་བུམ་པ་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བར་སྣང་བ་ཡིན་ན། གང་སྣང་བའི་བྱས་པ་དེ་བྱས་པའི་གསལ་བའི་དབྱེ་བ་མཐའ་དག་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་བྱས་པ་དང་། རྟོག་ངོར་ཡོད་པའི་བྱས་པ་དེ་ཡིན་མིན་བཀའ་འདྲི་ཞུ་ལགས།

ལན། དང་པོའི་ལན་དེ་གསལ་བ་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་སྣང་ཞེས་མཁས་གྲུབ་རིན་པོ་(༡༣༨༥-༡༤༣༨) ཆེས་གསུངས་པ་དེ་ཁྱབ་བྱ་ཁྱབ་བྱེད་སྣང་བས་བུམ་པ་བྱས་པ་སྣང་བ་ན་བྱས་པ་ཁྱབ་བྱེད་དུ་སྣང་བ་དང་། བུམ་པ་ཁྱབ་བྱ་ལྟ་བུར་སྣང་བས་ན་གསལ་བ་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་སྣང་ཞེས་བཤད་པ་རེད། དེ་ལན་དང་པོ་ཡིན། ལན་གཉིས་པ་ནི། རྟོག་བློ་ལ་གང་སྣང་བའི་བྱས་པ་དེ། བྱས་པའི་གསལ་བ་ལ་ཀུན་ཁྱབ་པའི་བྱས་པ་དེ་ཡིན་ཞེས་བཤད་དགོས་པ་རེད། བུམ་པའི་བྱས་པ་ཞེས་སྨྲས་པ་ན་ཁྱད་གཞི་བུམ་པ་དང་སྦྱར་བ་མ་གཏོགས། རྟོག་བློ་ལ་ཁྱད་ཆོས་བྱས་པ་སྣང་ཚུལ་དང་། ཁྱད་གཞི་བུམ་པ་སྣང་ཚུལ་གཉིས་གཏན་ནས་མི་འདྲ་བ་ཡིན། དེའི་རྒྱུ་མཚན་བུམ་པ་སྣང་བ་ན་ལྟོ་ལྡིར་ཞབས་ཞུམ་ཆུ་སྐྱོར་གྱི་དོན་བྱེད་པའི་ཚ་ནས་སྣང་བ་དང་། བུམ་པ་བྱས་པར་སྣང་བ་དེ་རྒྱུ་རྐྱེན་གྱིས་བྱས་པའི་ལྡོག་ཆའམ་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་སྣང་བ་ཡིན་པས་ཕྱི་མ་དེ་རྒྱུ་རྐྱེན་གྱིས་འདུས་བྱས་པ་ཀུན་ལ་ཁྱབ་པའི་སྤྱིའི་བྱས་པ་དེ་ཡིན་པས་ཁྱད་གཞི་བུམ་པ་དང་སྦྱར་བ་ཙམ་མ་གཏོགས་དོན་ལ་གསལ་བ་ཀུན་ལ་རྗེས་སུ་

འགྲོ་བའི་བྱས་པ་དེ་ཆགས་བསྡད་ཡོད་པ་རེད། དེའི་ཕྱིར་རྒྱུ་རྐྱེན་གྱིས་བྱས་པ་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་དུ་བཟུང་བ་དེ་ཉིད་གནས་སྐབས་བུམ་པ་དང་སྣྲུར་བ་ལས་འདུས་བྱས་ཀུན་ལ་རྒྱུ་མཚན་དེ་ཡོད་པས་བུམ་པ་བྱས་པ་འཛིན་པའི་རྟོག་བློ་ལ་གང་སྣང་བའི་བྱས་པ་དེ་རྟོག་ངོར་ཡོད་པའི་བྱས་པ་དང་། གསལ་བ་ཀུན་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་བྱས་པ་ཡིན་ཞེས་ཟེར་དགོས་ཤིང་། རྟོག་ངོར་བྱས་པ་སྣང་བ་རྟོག་བཏགས་ཡིན་ཀྱང་རྟོག་ངོར་སྣང་བའི་བྱས་པ་རང་མཚན་ཡིན་ཞེས་ཟེར་དགོས་པ་འདྲའོ།།

ཟེ་བ། ངོ་ན་བློ་རྟོག་པ་དེས་རང་བཞིན་འདྲེས་པར་སྣང་བ་ཡིན་པར་བཤད་པས། རང་བཞིན་འདྲེས་པར་སྣང་ཚུལ་དེ་ཡང་དེ་ལྟར་འཆད་པ་ཡིན་ནམ།

ལན། རང་བཞིན་འདྲེས་པར་སྣང་ཚུལ་གོང་དུ་བཤད་པ་དེ་འདྲ་གཏན་ནས་མ་རེད། རང་བཞིན་འདྲེས་པ་སྣང་ཚུལ་དེ་ལ་རིགས་གཉིས་ཡོད་ལ། དེ་ནི་དོན་སྤྱི་དང་དོན་གཉིས་དབྱེར་མི་ཕྱེད་པར་གཅིག་ཏུ་འཛིན་པ་དང་དེ་ལ་རང་བཞིན་གཅིག་ཏུ་འཛིན་པ་དང་། དེ་སྣང་བ་ན་རང་བཞིན་འདྲེས་པར་སྣང་ཞེས་བཤད་པ་དང་། ཡང་ཤ་ཤུག་གཉིས་ཤིང་ཡིན་པར་རྟོག་བློ་ལ་སྣང་བ་ན་རྟོག་བློ་དེ་ལ་ཤ་ཤུག་གཉིས་ཟླ་བ་དང་སྐར་མ་ལྟ་བུར་སྣང་བ་དང་། ཤ་པ་དང་ཤིང་གཉིས་ཟླ་བ་དང་སྐར་མ་ལྟ་བུར་སྣང་ལ། ཤུག་པ་དང་ཤིང་གཉིས་ཀྱང་དེ་བཞིན་སྣང་ནའང་། ཤ་པའི་རང་བཞིན་དུ་གྱུར་བའི་ཤིང་དང་། ཤུག་པའི་རང་བཞིན་དུ་གྱུར་བའི་ཤིང་གཉིས་ཤིང་གཅིག་རང་དུ་སྣང་བས། དེ་ལ་

སྐབས་བབ་ཀྱི་རང་བཞིན་འདྲེས་པ་སྣང་ཚུལ་དེ་ཡིན་པས་རང་བཞིན་འདྲེས་པ་ལ་གོ་དོན་མི་འདྲ་བ་གཉིས་ཡོད་ཁྱེར་དགོས་པའི་གནད་དེ་རེད། ཚད་མ་རིག་པའི་མཁས་དབང་གཞན་དག་གིས་འདིའི་སྐོར་གསལ་པོ་གསུངས་ཡོད་པ་མཐོང་ཐོས་མ་བྱུང་ཡང་། མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གཞུང་ན་འདིའི་སྐོར་བཤད་པ་ཅུང་ཡོད་ཀྱང་རང་བཞིན་འདྲེས་འཛིན་དང་རང་བཞིན་གཅིག་འཛིན་གཉིས་ལོགས་སུ་བཤད་པ་མི་སྣང་ལ། མཁས་པ་འགའ་ཞིག་གིས་དོན་སྤྱི་དང་དོན་གཉིས་གཅིག་ཏུ་སྣང་བ་དེ་རང་བཞིན་གཅིག་ཏུ་སྣང་ཚུལ་དང་། ཤ་པའི་ཤིང་དང་ཤུག་པའི་ཤིང་གཉིས་གཅིག་ཏུ་སྣང་བ་དེ་རང་བཞིན་འདྲེས་པ་སྣང་ཚུལ་ཡིན་པས། རང་བཞིན་གཅིག་འཛིན་དང་རང་བཞིན་འདྲེས་པར་འཛིན་ཚུལ་དང་སྣང་ཚུལ་ལོགས་སུ་ཡོད་ཅེས་གསུང་མཁན་ཡང་འདུག ངའི་བསམ་པར་སྐབས་བབ་ཀྱི་རང་བཞིན་གཅིག་འཛིན་དང་། རང་བཞིན་འདྲེས་པར་འཛིན་ཚུལ་དང་སྣང་ཚུལ་གཉིས་དོན་གཅིག་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ཡིན། འོན་ཀྱང་དེ་དག་རེ་རེ་ལ་ནང་ཚན་གྱི་གོ་དོན་གཉིས་རེ་ཡོད་དེ། དཔེར་ན། དོན་སྤྱི་དང་དོན་གཉིས་གཅིག་ཏུ་གྲུབ་པར་སྣང་བ་དང་། ཤ་ཤུག་གཉིས་ཀྱི་སྟེང་དུ་ཡོད་པའི་ཤིང་གཉིས་དབྱེར་མེད་འདྲེས་པར་སྣང་བ་དང་འཛིན་པ་དེ་ལ་རང་བཞིན་འདྲེས་པ་སྣང་བ་དང་འཛིན་པ་ཡིན་ཞེས་ཁྱེར་དགོས་སོ།། ཤ་ཤུག་གཉིས་ཤིང་དུ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ལ་ཤ་ཤུག་གཉིས་རང་བཞིན་འདྲེས་པ་དང་རང་བཞིན་གཅིག་ཏུ་སྣང་བ་ཙམ་མ་གཏོགས་འཛིན་པ་མིན་ཡང་དེ་ལྟར་འཛིན་པའི་བློ་ཐོག་མེད་ནས་གོམས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་རང་ཅག་གི་རྒྱུད་ལ་རྟག

འཛིན་དང་བདག་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ཡོད་པ་བཞིན་དུ་རང་ཆས་སུ་ཡོད་པས། དེ་ལྟར་གོམས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཤ་ཤུག་ཤིང་དུ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་སོགས་བློ་དོན་མཐུན་གཞན་ཡང་དེ་འདྲའི་སྣང་བ་གདོན་མི་ཟ་བ་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ།།

དྲི་བ། དེ་འདྲ་ཡིན་ན་ཤ་ཤུག་ཤིང་དུ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ལ་ཤ་པའི་ཤིང་སྣང་བ་ན། ཤ་པ་དང་ཤིང་གཉིས་ངོ་བོ་ཐ་དད་སྣང་དགོས་པས། དེ་སྣང་བ་ན་ཆུ་དང་འོ་མ་བཞིན་འདྲེས་ནས་སྣང་བ་མ་ཡིན་དགོས། སྣང་ཚུལ་དེ་ལྟར་ན་ཤིང་གཅིག་རང་སྣང་བ་མ་ཡིན་ནམ། རྟོག་བློ་དེ་ཡུལ་ལ་འཇུག་པ་ན་ཤ་པའི་ཤིང་ལ་འཇུག་པ་དང་། གང་སྣང་བའི་ཤ་པའི་ཤིང་དེ་ཤུག་པ་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་དང་། ཤུག་པའི་སྟེང་གི་ཤིང་གཉིས་ཀ་ཡིན་པ་བློ་རྟོག་ངོར་སྣང་ཚུལ་ཡིན་པས་དོན་དངོས་ལ་དེ་འདྲ་ཡིན་ཞེས་བཤད་ན་འཁྲིག་གི་ཡོད་དམ་མེད་ལགས།

ལན། དེ་ནི་བློ་འཁྲུལ་བའི་སྣང་བ་ཙམ་ཡིན་པ་ལས་དོན་དངོས་གཏན་ནས་མ་རེད། ཤ་པའི་ཤིང་ཤུག་པའི་སྟེང་དུ་མེད་ལ། ཤུག་པའི་ཤིང་ཤ་པའི་སྟེང་དུ་ཡང་མེད། འཁྲུལ་སྣང་དེ་ནི་གཙོ་བོ་ཤ་ཤུག་ཤིང་དུ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ལ་སྣང་བ་མ་གཏོགས་ཤ་པ་ཤིང་དུ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་གཅིག་པུ་ཞིག་ལ་སྤྱར་བཤད་པའི་རང་བཞིན་འདྲེས་པར་སྣང་ཚུལ་དེ་མེད་ལ། གལ་སྲིད་ཡོད་ན་དོན་སྤྱི་དང་དོན་གཉིས་དབྱེར་མེད་གཅིག་དུ་གྲུབ་པར་སྣང་བ་དེ་མ་གཏོགས་མི་སྲིད་པས། འདི་འདྲའི་རིགས་ཀྱི་རང་བཞིན་འདྲེས་པར་སྣང་བ

ལ་ཤ་ཤུག་གཉིས་ལྟ་བུ་ཁྱད་གཞི་མི་འདྲ་བ་གཉིས་ཁྱད་ཆོས་གཅིག་ཏུ་གཟུང་བའི་བློ་ལྟ་བུ་ཞིག་ངེས་པར་དགོས་པས་རྩལ་ཤེས་དགོས་པ་ཡིན་ཞེས་བསྐྱར་དུ་གསལ་བཤད་ཞུས་པ་ཡིན། བློ་ལ་འཆར་རྒྱུ་ཡོད་པ་འདྲ་ཞིག་བྱུང་སོང་ངམ།

དྲི་བ། ཟླ་རྟོག་སྒྲུབ་འཇུག་ཏུ་འདོད་པ་དགག་པའི་སྐབས་སུ་རྟོག་པས་ཀུན་བཟུང་བ་མ་ངེས་པར་ཐལ་བ་མང་པོ་བཏང་འདུག དཔེར་ན། དུས་རབས་བདུན་པའི་ནང་བྱོན་པའི་སློབ་དཔོན་ཆེན་མོ་དཔལ་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་(རྣམ་ཀཱིརྟི་)པས་ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ་(༧/ ཐེལྷན་པར་མ།) དུ། གལ་ཏེ་འཁྲུལ་བ་བཟློག་པའི་ཕྱིར།། བཟུང་བ་ལ་ཡང་གཞན་འདོད་ན།། ཞེས་ཕྱོགས་སྔ་མའི་འདོད་པ་བཀག་པ་ན། གལ་ཏེ་རྟོག་པའི་ངེས་པ་དེ་དངོས་དབང་གིས་ངེས་པ་ཡིན་ན། རྟོག་པ་ལ་གང་སྣང་བ་དེ་ངེས་དགོས་གསུངས་པ་དེ་དང་། རྟོག་བློ་སྒྲུབ་འཇུག་ཡིན་ན་གང་སྣང་ཐམས་ཅད་ངེས་དགོས་པ་རང་ལུགས་ཀྱིས་བཞེད་ཀྱང་། ཕྱོགས་སྔ་མས་རྟོག་པ་མངོན་སུམ་ནང་བཞིན་སྒྲུབ་འཇུག་ཡིན་ཀྱང་སྣང་བ་ལ་འཁྲུལ་བས་བསླད་པ་ཡོད་པས་སྣང་བ་ཀུན་ངེས་མི་ནུས་ལ། འཁྲུལ་བ་དེ་ལྡོག་པའི་ཆེད་དུ་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་ལ་བསམ་བློ་བཏང་སྟེ་གཞི་ནས་ངེས་ནུས་ཞེས་ལན་བཏབ་པ་དེ་ལ། རང་ལུགས་ཀྱིས་དེ་ལ་རྟོག་པ་སྒྲུབ་འཇུག་ཡིན་ན་གང་སྣང་ངེས་དགོས་གསུངས་པ་དེ་དའི་བློ་ལ་ཡག་པོ་འཆར་གྱི་མི་འདུག་པས་དེའི་སྐོར་གསལ་བཤད་ཅིག་གསུང་གནང་ཞུ།

ལན། དེ་ལ་རྒྱལ་ཚབ་རིན་པོ་ཆེའི་ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་(༡༡༩)ལས་

འགྲེལ་བཤད་བསྒྲོན་ལུགས་ཤིག་དང་། མཁས་པ་གཞན་པའི་ལེགས་བཤད་ནས་འགྲེལ་བཤད་བྱེད་སྟངས་ཁ་ཤས་འདུག དེ་དག་ལས་གོ་བདེ་བ་ཞིག་ཞུས་པ་ཡིན་ན། གལ་སྲིད་ཤིང་འཛིན་རྟོག་པ་ལྟ་བུ་སྐྱབ་འཇུག་ཆགས་པ་ཡིན་ན། སྣང་བ་རང་མཚན་གྱིས་དབང་གིས་ཡུལ་ལ་འཇུག་དགོས་ལ། དེ་ཡིན་ན་རྟོག་པའི་སྣང་བ་རང་མཚན་ཡིན་དགོས། དེ་ལྟར་ན་སྣང་བ་ཤིང་ལས་གཞན་དུ་མི་འཐད་ལ། ཤིང་ཡིན་ན་ཤིང་གི་སྤྱི་བློ་མ་འབྲུལ་བ་ཆགས་འགྲོ་ལ། དེ་ལྟར་ན་མངོན་སུམ་དང་ཁྱད་མེད་དུ་འགྱུར། སྤྱིར་ལྡོག་པ་ཐ་དད་ཅེས་པ་ནི་རྟོག་ངོར་འཆར་ཚུལ་ལས་འབྱེད་དགོས་ལ། ཤིང་གི་སྟེང་དུ་ཡོད་པའི་བྱས་མི་རྟག་ལ་སོགས་པ་རྟོག་པ་ལ་སྣང་བ་ན་ཐ་དད་སོ་སོ་ནས་སྣང་དགོས་ཤིང་། དེའི་ཕྱིར་ལྡོག་པ་ཐ་དད་དུའང་གྲུབ་དགོས་མོད། གལ་ཏེ་རྟོག་བློ་སྐྱབ་འཇུག་ཡིན་ན་ལྡོག་པ་ཐ་དད་འཛོག་པའི་བློ་དང་། ལྡོག་པ་ཐ་དད་སྣང་བའི་བློ་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་དགོས་།།གང་ཡིན་ཟེར་ན། རྟོག་མེད་མངོན་སུམ་ལ་བུམ་པ་དང་དེའི་སྟེང་གི་བྱས་མི་རྟག་ལ་སོགས་པ་སྣང་བ་ན་ཆུ་དང་འོ་མ་འདྲེས་པ་བཞིན་ངོ་བོ་གཅིག་སྣང་བ་ལས་ལྡོག་པ་ཐ་དད་སྣང་མི་སྲིད་པ་དེ་བཞིན་དུ་རྟོག་བློ་སྐྱབ་པས་འཇུག་ནའང་ཚུལ་དེ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་སྣང་དགོས་པས། དེ་ལྟར་ན་དེ་དག་ལྡོག་པ་ཐ་དད་དུ་འབྱེད་པའི་བློ་དང་ལྡོག་པ་ཐ་དད་མི་སྲིད་པས།ལྡོག་པ་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་དགོས་ལ། དེ་ལྟ་ན། ཅིག་ཤོས་ངེས་ནས་གཞན་མ་ངེས་པ་མི་སྲིད་པས་གང་སྣང་ངེས་དགོས་པར་འགྱུར་ཞེས་ཐལ་བ་འཕངས་པ་ཡིན་པར་མཁས་གྲུབ་རིན་པོ་ཆེའི་ཊཱིཀ་ཆེན་ལེའུ་དང་པོ་ལས་ཟུར་ཙམ་གསལ་ཡོད། ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ།

(༥ /) ངེས་པ་རྣམས་ཀྱི་མ་ངེས་པ།། དེ་ནི་ཇི་ལྟར་དེ་ཡུལ་ཡིན།། ཞེས་པས་སྤྱིར་ངེས་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་ཡུལ་ཡིན་ན་ངེས་ཡུལ་དགོས་པའི་ཁྱབ་པ་བསྟན་པ་མ་ཡིན་པར། ངེས་ཤེས་སྒྲུབ་འཇུག་ཡིན་ན་ངེས་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་ཡུལ་ཡིན་ན་ངེས་དགོས་པའིདོན་དུ་བཀྲལ་དགོས་པའང་ཤེས་དགོས། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་(༡༠༩) དུ། གལ་ཏེ་ངེས་ཤེས་སྒྲུབ་འཇུག་ཡིན་ན་སོ་རང་གི་ཡུལ་ངེས་པ་དེ་རྟོག་མེད་བཞིན་དུ་འགྱུར་བ་ནི། དཔེར་ན། རྟོག་མེད་དབང་ཤེས་རྣམས་སྒྲུབ་འཇུག་ཡིན་པས་ཡུལ་སྣང་བ་དེ་དངོས་དབང་གིས་ཚུར་སྣང་བ་སྦྱིན་ཞིང་འཇུག་པ་ཡིན་དགོས། སྣང་བདེ་ཚུར་སྲིད་པ་ཡིན་ན་དེ་ལ་གཞི་གཅིག་གི་སྟེང་དུ་ཅིག་ཤོས་སྣང་ནས་ཅིག་ཤོས་མ་སྣང་བའི་ཆ་མེད་པ་ནང་བཞིན། ངེས་ཤེས་སྒྲུབ་འཇུག་ཏུ་སོང་ནའང་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཡུལ་ངེས་པ་དེ་ཕར་ཕྱོགས་ཡུལ་རང་ངོས་ནས་ཚུར་ངེས་པ་སྲིད་དགོས་ལ། ཕར་ཕྱོགས་ཡུལ་རང་ངོས་ནས་དངོས་ཡོད་ལ་ཡོད་པ་ཞིག་ཡིན་ན། བློ་དེ་གཉིས་ཀ་སྒྲུབ་འཇུག་ཡིན་པ་མཚུངས་དགོས་པས་གཅིག་ངེས་ལ་གཞན་མ་ངེས་པའི་ཉེ་རིང་གི་ཁྱད་པར་དེ་འདྲ་ཞོང་དོན་མེད་ཅིང་མི་འཐད་ཅེས་གསུངས་ཡོད་ལ་ཕྱོགས་སྔ་ཕྱི་མང་པོ་ནས་བསམ་བློ་བཏང་བ་ཡིན་ན་བློ་ལ་འཆར་བདེ་བ་ཞིག་ཡོང་གི་ཡོད། དེའི་ཆ་ནས་ཞུས་པ་ཡིན། དེ་རིང་གི་དྲི་བ་དེ་དག་ཧ་ཅང་ཡག་པོ་བྱུང་སོང་། གོང་གི་དྲི་བ་སྔ་མ་དག་གནད་འགག་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་ཁ་ཤས་འདུག་པས་ཡང་བསྐྱར་བསམ་བློ་ཞིབ་ཚགས་གཏོང་དགོས་པ་དེ་འདྲ་མང་དུ་འདུག བཀའ་དྲིན་ཆེ།

དྲི་བ་དྲིས་ལན་ཁག་གཉིས་པ།

དྲི་བ། ཐོག་མར་དགེན་ལགས་ཀྱིས་འདི་འདྲ་བའི་དུས་ཚོད་རྩ་ཆེན་ཞིག་གནང་བར་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཞུ། དེ་ནས་འདིར་དྲི་བ་ཁ་ཤས་ཞུས་ན། སྤྱིར་ང་ཚོ་འཛིག་རྟེན་རང་ག་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་དངོ་སྣམ་པའི་བློ་དེ་རྟོག་པ་ཡིན་ནམ་མིན། ཡིན་ན་བློ་དེ་རྟོག་པ་ཡིན་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་གང་ཡིན་ནམ། རྟོག་པ་ཡིན་ན་དེ་ལ་ངའི་དོན་སྤྱི་འཆར་དགོས་པས། དོན་སྤྱི་འཆར་བཞིན་པའི་དང་། ཡུལ་ལ་འཇུག་པ་ན་སེལ་འཇུག་ཡིན་ཙང་ངའི་དོན་སྤྱི་སྣང་བའི་སྒོ་ནས་ཡུལ་ལ་འཇུག་དགོས་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། འོན་ཀྱང་། དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་འཆད་པ་ན། ཤེས་པ་ཡིན་ན་རང་གི་སྣང་བ་ལ་ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཅེས་སྨྲ་དགོས་པས། ཤེས་པ་དེ་ལ་དོན་སྤྱིའི་སྣང་བ་འཆར་བཞིན་དུ་ཡུལ་ལ་སྒྲུབ་འཇུག་བཞག་པ་ཡིན་ནམ། དོན་དེ་དག་ངའི་བློ་ལ་ཡག་པོ་ཞིག་འཆར་ཕྱིན་མི་འདུག་པས་གསལ་བཤད་རྒྱས་ཙམ་གནང་རོགས་ཞུ།

ལན། འཆད་འགྱུར་གྱི་སྐད་ཆ་འདི་དག་གིས་གཅིག་བྱས་ན་ཕྱོད་ཚོ་ལ་ཕན་ཐོགས་ཀྱི་རེད་བསམ་གྱིན་ཡོད། ང་ཚོ་འཛིག་རྟེན་རང་ག་བའི་རྒྱུད་ལ་ངའོ་སྣམ་པའི་བློ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་ལ། ཐ་སྙད་ལས་འབྲས་ཀྱི་རྟེན་གཞིར་གྱུར་པའི་ངའོ་སྣམ་པའི་བློ་དང་། རང་སྐྱ་ཐུབ་པའི་རྫས་ཡོད་ཀྱི་བདག་ཏུ་གྲུབ་པའི་ངའོ་སྣམ་པའི་བློ་དང་། ཐལ་འགྱུར་བའི་སྐད་ཆ་བཤད་ན་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པའི་ངའོ་སྣམ་པའི་བློ་སོགས་ཆ་ཚང་དེའི་ནང་ལ་འདུ་དགོས་རེད་ལ་འདུས་

བསྟོད་ཀྱང་ཡོད་རེད། ཡིན་ནའང་བློ་དེ་དག་ང་ཚོའི་རྒྱུད་ལ་ཐོག་མེད་ནས་རང་ཆས་སུ་གོམས་ནས་ཡོད་པས་ཁྱད་པར་འབྱེད་ཁག་པོ་ཡོད་རེད། སྐབས་སྐབས་ལ་ཐ་སྙད་ལས་འབྲས་ཀྱི་རྟེན་གཞིར་གྱུར་པའི་ངའོ་སྙམ་པའི་བློ་སྐྱེ་བཞིན་ཡོད་པ་དང་། སྐབས་རེར་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པའི་ངའོ་སྙམ་པའི་བློ་སྐྱེ་བཞིན་ཡོད་པ། ལན་རེར་རང་སྐྱ་ཐུབ་པའི་རྫས་ཡོད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་ངའོ་སྙམ་པའི་བློ་སོགས་མཉམ་དུ་སོ་སྐྱེས་རང་ག་བ་དང་སེམས་ཅན་ཕལ་བ་ཚོ་ལ་ཁྱད་མེད་དུ་འབྱུང་བཞིན་ཡོད་ལ། འོན་ཀྱང་བློ་དེ་དག་གི་ཁྱད་པར་རམ་སྤྱུ་རིས་འབྱེད་དགོས་པ་སྟེ། བློ་འདི་ནི་ལས་འབྲས་ཀྱི་རྟེན་གཞིར་གྱུར་པའི་ངའོ་སྙམ་པའི་བློ་རེད་ཅེས་པ་དང་། འདི་རང་སྐྱ་ཐུབ་པའི་རྫས་ཡོད་ཀྱི་བདག་ཏུ་གྲུབ་པའི་ངར་འཛིན་ཡིན་པ་དང་། འདི་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པའི་ངའོ་སྙམ་པའི་ངར་འཛིན་རེད་ཅེས་རྣམ་དབྱེ་འབྱེད་ཤེས་དགོས། དེ་ཤེས་པ་ལ་རྟོག་པའི་བརྟགས་ཚུལ་རྟོགས་པ་སྔོན་དུ་འགྲོ་དགོས། དབུ་མའི་ལྟ་བ་མ་རྟོགས་ན་ངར་འཛིན་དེ་དག་གི་རྣམ་དབྱེ་དངོས་གནས་གཏན་ནས་ཕྱེད་ཐུབ་ཀྱི་མ་རེད། རྗེ་རིན་པོ་ཆེའི་གཞུང་ཆེན་མོ་དག་གི་གསུང་ཟིན་ནང་བཞིན་བྱས་ནས་འགྲོ་བ་ཡིན་ན་དེ་འདྲ་རེད། མཁས་པ་འགའ་ཞིག་གིས་དེ་དག་གི་ཁྱད་པར་ཤེས་པ་ལ་ལྟ་བ་རྟོགས་དགོས་མ་རེད། དཔེར་ན་རང་སྐྱ་ཐུབ་པའི་བདག་ཏུ་གྲུབ་པའི་ཚད་དང་། རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པའི་ཚད། ལས་འབྲས་ཀྱི་རྟེན་གཞིར་གྱུར་པའི་ང་གྲུབ་པའི་གྲུབ་ཚད་སོགས་ལ་གོ་བ་ཡག་པོ་ཆགས་ཡོད་ན། ངར་འཛིན་གསུམ་གྱི་རྣམ་དབྱེ་ཕྱེ་ནུས་ཞེས་གསུང་མཁན་མང་པོ་ཡོད་རེད། འོན་ཀྱང་རྗེའི་ལེགས་བཤད་

སྙིང་པོ། (༡༩༢ / བློ་གླིང་པར་མ) སྨྱུ་གུ་དང་རྟེན་འབྱུང་སོགས་སུ་ཐ་སྙད་པའི་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་ཚད་མས་གྲུབ་པ་ཡང་རྒོལ་ཕྱི་རྒོལ་གཉིས་ཀའི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་མོད་ཀྱང་དེ་དང་རང་གི་ངོ་བོས་ཡོད་པར་འཛལ་བའི་ཚད་མ་གཉིས་ཕྱི་རྒོལ་གྱི་ངོར་འདྲེས་ནས་ལྟ་བ་མ་སྐྱེས་བར་དུ་མི་ཕྱེད་པས་སྔ་རྒོལ་གྱིས་ཕྱེད་ཀྱང་དེའི་རིང་ལ་སྟོན་མི་ནུས་སོ།། ཞེས་དང་། ལམ་རིམ་ཆེན་མོ། (༢༠༥ / ཐེ་ཕན་པར་མ) དེ་ལ་རང་བཞིན་མེད་པའི་ལྟ་བ་མ་རྙེད་གོང་དུ་གང་ཟག་དེ་དག་གིས་ཡོད་པ་ཙམ་དང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་ཡོད་པ་གཉིས་སོ་སོར་ཕྱེད་པ་མི་སྲིད་དེ། ཡོད་པ་གང་ཡིན་ལ་སྔར་བཞི་བརྒྱ་པའི་འགྲེལ་པ་དྲངས་པ་ལྟར་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་ཡོད་པས་ཁྱབ་པར་འཛིན་པའི་ཕྱིར་རོ།། ཞེས་གསུངས་པ་ནང་བཞིན་རྗེའི་ཚད་ཐུབ་ཀྱི་གཞུང་ཚང་མའི་ནང་ལ། ལྟ་བ་མ་རྙེད་བར་དུ་དེ་དག་གི་ཁྱད་པར་ཕྱེ་མི་ནུས་ཞེས་གསལ་པོར་གསུངས་ཡོད་རེད། གང་ལྟར་ཁྱད་པར་ཕྱེ་ནུས་མིན་གྱི་རྩོད་པ་དེ་ཚིག་གི་ཆ་ནས་མ་གཏོགས། བློ་ལ་ཤར་བའི་དོན་རང་སྙིང་ནས་ཁྱད་པར་ཅི་ཡང་མི་འདུག་སྙམ། འོན་ཀྱང་རིགས་གཅིག་གིས་ལྟ་བ་མ་རྙེད་བར་དུ་ངར་འཛིན་དེ་དག་གི་རྣམ་དབྱེ་ཡིད་དཔྱོད་ཀྱིས་ཁྱད་པར་ཕྱེ་ནུས་པ་མ་གཏོགས་ཚད་མས་ཕྱེ་མི་ནུས་གསུང་མཁན་དང་། ཡང་ཡིད་དཔྱོད་ཀྱིས་འབྱེད་པས་འབྱེད་གོ་མི་ཆོད་པས་ངེས་པར་ཚད་མས་འབྱེད་དགོས་པ་རེད་ཅེས་བཤད་པ་འདི་ནི་གཞུང་དེ་དག་གི་ཚིག་ཟིན་དང་མཐུན་ཆབས་ཆེ་བ་ཡོད་སྙམ། སྤྱིར་ཡོངས་གྲགས་ལ་ངར་འཛིན་ཞེས་པ་ནི་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ལ་གོ་བ་ལེན་གྱིན་འདུག ངའཛིན་ཞེས་ར་

ཡིག་མེད་ས་དེ་ལས་འབྲས་ཀྱི་རྟེན་གཞིར་གྱུར་པའི་གང་ཟག་འཛིན་པ་ལ་གོ་བའི་སྐབས་ཡོད་རེད་ཅེས་ཟེར། ཡིན་ནའང་རྒྱལ་ཚབ་རིན་པོ་ཆེའི་ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་(༥༡༩/)ལས། དེས་ན་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ཞེས་ཡུལ་འཁྲུལ་བའི་ལོག་ཤེས་སུ་སྦྱབ་ན་ངར་འཛིན་ཙམ་ཡང་དེར་འགྱུར་ལ། ཞེས་དང་། དེ་ལྟ་མིན་པར་ངའོ་སྙམ་དུ་འཛིན་པ་ཙམ་འཇིག་ལྟ་ཡིན་ན། གང་ཟག་ཏུ་འཛིན་པ་ཙམ་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་དུ་འགྱུར་རོ།། ཞེས་ངར་འཛིན་ཞེས་པ་ར་ཡིག་ཡོད་ས་དེ་ལ་བློ་དོན་མཐུན་ལ་བཞག་པའང་མང་པོ་ཡོད་ལ། རྒྱལ་མཆོག་ལྔ་པ་(༡༦༡༧-༡༦༨༢) ཆེན་པོའི་ལམ་རིམ་འཇམ་དཔལ་ཞལ་ལུང་(༡༥༨ བློ་གླིང་དཔེ་མཛོད་བློ་བཟང་དགོངས་རྒྱན་དེབ་ཕྲེང་།)ལས་ཀྱང་། རྟོག་པས་བཏགས་པ་ཙམ་གྱིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་ནས་ངར་འཛིན་པ་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་ནས་ངར་འཛིན་པ་དང་། དེ་གཉིས་གང་གིས་ཀྱང་ཁྱད་པར་དུ་མ་བྱས་པའི་ངར་འཛིན་པ་གསུམ་ཡོད། ཅེས་ངར་འཛིན་ལ་ཡང་བདག་འཛིན་ཡིན་པ་དང་མ་ཡིན་པའི་རིགས་གཉིས་འཇོག་དགོས་པ་ནི་དོན་ལ་གནས་པའི་བཤད་པ་རེད་སྙམ་གྱི་ཡོད། གང་ཡིན་ཞེ་ན། ནམ་རྒྱུན་ང་ཚོའི་ངར་འཛིན་ཞེས་པ་ང་ཡིན་པར་འཛིན་པ་ལ་གོ་བའི་སྐབས་ཀྱང་ཡོད་དེ། དཔེར་ན། ཁྱད་གཞི་ལྷ་དང་མི་དུད་འགྲོ་སུ་ཡིན་ཡང་དེ་དག་གང་ཟག་ཡིན་པར་འཛིན་པ་དང་ང་ཡིན་པར་འཛིན་པ་དེ་ལ། ཚིག་བསྡུས་སམ་ཚིག་བེད་སྤྱོད་གཞན་པ་ཞིག་བྱས་ནས་ངར་འཛིན་ཞེས་བརྗོད་དགོས་ས་དེ་འདྲ་མང་པོ་ཡོད། བརྡ་སྤྲོད་ཀྱི་གཞུང་དང་བསྟུན་ནས་ཞུས་ན་ངར་འཛིན་ཞེས་པའི་ར་ཡིག་ནི་རྣམ་དབྱེ་

གཉིས་པའི་ནང་ཚན་དེ་ཉིད་རེད། དེ་འདྲ་ཡིན་ཙང་ངར་འཛིན་ཞེས་པ་ཐ་སྙད་དུ་གྲུབ་པའི་གང་ཟག་འཛིན་པ་རང་ལ་བཞག་ཚོག་པའི་སྐབས་ཡོད་པའི་ཚུལ་དེ་འདྲ་རེད་སྙམ། ངར་འཛིན་ཞེས་པ་བདག་འཛིན་ཡིན་པ་གཞུང་ལུགས་མང་པོའི་ནང་དུ་གསུངས་པའི་གོ་དོན་ནི། ང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་ཚིག་སྦྱོད་ལ་གོ་དགོས་པ་དང་། གཞན་རྟ་དང་བ་གླང་ལ་སོགས་པ་ཁྱད་གཞིར་བཟུང་ནས་ང་ཡིན་པར་འཛིན་པ་ལ། ངར་འཛིན་པ་ཞེས་པའི་གོ་ས་ཞིག་ཀྱང་ཡོད་པས། དེ་ལྟར་ན་སྔ་མ་བདག་འཛིན་དང་། ཕྱི་མ་བློ་དོན་མཐུན་ཡིན་པ་སྨྲས་ན་ཚིག་དོན་གང་གི་ཆ་ནས་ཀྱང་གཞུང་ཆེན་མོ་རྣམས་དང་མཐུན་ཚབས་ཆེ་བར་སེམས། གང་ལྟར་སྐད་ཆ་དེ་དག་མདོར་བསྡུས་ན་ངར་འཛིན་ཞེས་པ་ལ་ཕྱོགས་མང་པོ་ནས་གོ་དོན་བཅལ་དགོས་པ་ཞིག་རེད་འདུག ང་ཚོ་བོད་ཀྱི་ཆོས་ཚིག་ཐ་སྙད་ཁ་ཤས་སྐབས་རེ་ལེགས་སྦྱར་རང་གི་ཆོས་ཚིག་དང་གཏན་ནས་གོ་བ་མི་འདྲ་བ་དེ་འདྲ་ཡོང་བཞིན་འདུག་པས། དཔེར་ན་ལེགས་སྦྱར་རང་ལས་ངར་འཛིན་ཞེས་པའི་སྐད་དོད་(आत्मग्रह ཨཱཏྨགྲཱ་ཧཿ)ཞེས་པ་ཚིག་རང་སྟེང་ནས་ཨཱཏྨ་ཞེས་པ་ང་འམ་བདག་དང་གྲཱ་ཧཿ འཛིན་པའི་དོན་ལ་གོ་བ་ཙམ་ལས་དགག་བྱའི་བདག་དང་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པའི་བདག་གི་ཁྱད་པར་འབྱེད་པའི་ཚིག་རང་སྟེང་ནས་ནུས་པ་ཅི་ཡང་མེད་པས་སྐབས་སྟོབས་ཀྱིས་སོ་སོ་ནས་གོ་དགོས་པ་ལྟར། བོད་སྐད་ཀྱི་ངར་འཛིན་ཞེས་པའང་གོང་གི་གཞུང་ཆེན་དག་ལས་གསུངས་པ་བཞིན་སྐབས་སྟོབས་ཀྱིས་གཉིས་ཀའི་དོན་དུ་གོ་བའི་སྐབས་ཡོད་པར་འདོད་དགོས་པ་འདི་གནད་ཆེའོ།།

དེ་ནས་ཁྱེད་ཀྱིས་ངར་འཛིན་དེ་ལ་རྟོག་མེད་ཡོད་པ་ཡིན་ནམ། རྟོག་པ་གཞག་དགོས་རེད་ཅེས་དྲིས་པ་དེ་ལ། སྤྱིར་ངར་འཛིན་ལ་རྟོག་མེད་ཡོད་རེད། ཡིན་ནའང་སྐྱེ་བ་ཐོག་མེད་ནས་ང་ཚོའི་རྒྱུད་ལ་རང་ཆས་སུ་ཡོད་པའི་བདག་འཛིན་ལ་ངར་འཛིན་དུ་བཞག་པའི་ངར་འཛིན་དེ་ལ་བསམ་བློ་བཏང་བ་ཡིན་ན་རྟོག་པ་མ་གཏོགས་རྟོག་མེད་མི་སྲིད་ལ། དང་པོ་དེ་ལ། དཔལ་ཆོས་གྲགས་ཀྱི་ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ་ (༥༩/) ལས། མཚུངས་བདག་ལས་བྱུང་བ་གླང་གི །ཤེས་པའམ་འདིར་ཡང་ས་སོགས་ལ།། སྲོག་ཆགས་ཉིད་སོགས་ཁྱད་པར་གྱི།། རིམ་པ་ལ་ལར་ཡོད་མ་ཡིན།། ཞེས་བ་ལང་དེ་བ་ལང་འཛིན་པའི་དབང་ཤེས་ཀྱི་དམིགས་རྐྱེན་ཡིན་པར་གསུངས་པས། སྐབས་སྐབས་ལ་རྟོག་མེད་ཤེས་པ་ལ་ང་ཡི་རྣམ་པ་ཤར་བ་དང་ང་ཡིན་པར་འཛིན་པ་ཡོད་པར་དོན་གྱིས་འགྲུབ་ལ། དེར་མ་ཟད་ངའི་མིག་ཤེས་ཀྱིས་ཁྱེད་ཚོ་ལ་བལྟ་བའི་ཚེ་ཁྱེད་རང་ཚོ་ཚང་མའི་རྣམ་པ་ངའི་མིག་ཤེས་ལ་ཤར་བ་དང་། ངའི་མིག་ཤེས་ཀྱིས་ངའི་གཟུགས་ཕུང་ལ་བལྟ་བ་དེའི་ཚེ་ཕུང་པོ་ཉེ་བར་ལེན་པའི་གང་ཟག་དེ་ཡང་འཛིན་ནུས་པ་སྲིད་བས་གྲུབ་བོ།།

དེ་ཡང་དུས་རབས་བདུན་པའི་ནང་བྱོན་པའི་སློབ་དཔོན་ཟླ་བ་གྲགས་(ཙནྡྲ་ཀཱིརྟི) པས་དབུ་མ་ལ་འཇུག་པ་སེམས་བསྐྱེད་དྲུག་པ་(༧༣/ སྒོ་མང་དཔེ་ཁང་།)ལས། ཁ་ཅིག་དེ་ཉིད་གཞན་ཉིད་རྟག་མི་རྟག །ལ་སོགས་བརྗོད་མེད་གང་ཟག་རྫས་ཡོད་འདོད།། རྣམ་ཤེས་དྲུག་གི་ཤེས་བྱར་དེ་འདོད་ཀྱང་།། དེ་ནི་ངར་འཛིན་གཞིར་ཡང་འདོད་པ་ཡིན།། ཞེས་རང་རྒྱུད་ཀྱི་ངར་འཛིན་པ་དེ་ལ

བདག་དང་གང་ཟག་ཡོད་པར་གསུངས་ཤིང་། ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པའི་ངའམ་ལས་འབྲས་ཀྱི་རྟེན་གཞིར་གྱུར་པའི་ངར་འཛིན་པའི་བློ་དེ་ལ། རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཕུང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་གང་ཟག་འཛིན་པའི་འཛིན་པ་དང་། གཞན་རྒྱུད་ཀྱི་གང་ཟག་འཛིན་པའི་འཛིན་པ་དེ་ལ་བློ་རྟོག་མེད་ཡོད་པར་ཐག་བཅད་ནས་ཞུས་ཚོག་པ་ཞིག་རེད། ངར་འཛིན་ཞེས་པ་གང་ཟག་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པར་འཛིན་པ་དང་། རང་སྐྱ་ཐུབ་པའི་རྫས་ཡོད་དུ་གྲུབ་པར་འཛིན་པ་ལ་བཞག་པ་ཡིན་ན། བློ་དེ་ལ་རྟོག་མེད་རྩ་བ་ཉིད་ནས་ཡོད་པ་མ་རེད་ཅེས་བཤད་ཚོག་པ་ཡིན།

དེ་ནས་དྲི་བ་གཞན་པ་དེ་ལ། རྟོག་པ་དོན་མཐུན་དུ་གྱུར་པའི་ངར་འཛིན་དང་། དོན་མི་མཐུན་དུ་གྱུར་པའི་ངར་འཛིན་གང་ཡིན་ཀྱང་། ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་ལ་རང་གི་སྣང་བ་ལ་མངོན་སུམ་དང་ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་ཡིན་པ་ལ་ཁྱད་པར་མེད་ལ། དེ་ཡང་ཤེས་པ་མཐའ་དག་རང་གི་སྣང་བ་ལ་ཚད་མ་ཡིན་དགོས་པ་རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་དགོངས་པ་རབ་གསལ་ལས་གསུངས་པ་དང་། ཤེས་པ་ཡིན་ན་རང་གི་སྣང་བ་ལ་མངོན་སུམ་དང་བྱེ་བྲག་ཏུ་ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་ཡིན་དགོས་པ་པཎ་ཆེན་བསོད་ནམས་གྲགས་པའི་དབུ་མའི་སྤྱི་མཐའ་ལས་གསལ་ཁ་མཛད་ཡོད་པས་དེ་དག་ལ་གཟིགས་པར་འཚལ། འོ་ན་རྟོག་པ་རྣམས་རང་གི་སྣང་བ་ལ་ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་བཞག་པ་ཡིན་ན་སྒྲུབ་འཇུག་ཏུ་མི་འགྱུར་རམ་ཟེར་ན། ལུགས་འདི་ལ་ནི་དེ་འདྲའི་ཉེས་པ་དེ་གཏན་མི་འཇུག་པ་ནི་ལུགས་འདིའི་ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་ཞེས་པ་གྲུབ་མཐའ་གཞན་པས་བཞག་པའི་ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་དང་གཏན་མི་འདྲ

སྟེ། འདིའི་ལུགས་ལ་རྟགས་ལ་མ་བརྟེན་པར་རང་ཡུལ་གཙོ་བོ་རྟོགས་པའི་རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་ཚད་མ་ཡིན་པས།ཡིད་མངོན་དང་རྟོག་པའི་གཞི་མཐུན་གཞག་དགོས་པ་ཡིན། གཙོ་བོ་ལུགས་འདི་དང་གྲུབ་མཐའ་འོག་མའི་བློ་རིག་གི་རྣམ་གཞག་ཕལ་མོ་ཆེ་ཤིན་ཏུ་མི་འདྲ་ཞིང་། རྟགས་ལ་མ་བརྟེན་པར་རང་གི་ཡུལ་གཙོ་བོ་རྟོགས་པའི་བློ་ཡོངས་རྫོགས་ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་ཡིན་པར་བཞེད་པ་དང་། སྔོ་འཛིན་མངོན་སུམ་གྱི་རྗེས་སུ་སྐྱེས་པའི་སྔོན་པོ་དྲན་པའི་དྲན་ཤེས་དང་། མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་སྦྱོར་ལམ་དྲོད་སོགས་བཞི་པོ་རེ་རེ་ནས་ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་གྱི་མཚན་གཞིར་འཛོག་པས། ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་དང་རྟོག་པའི་གཞི་མཐུན་གཞག་ཚོག་ན་རྟོག་པ་རང་གི་སྣང་བ་ལ་ཡིད་མངོན་ཡིན་པ་ཙམ་གྱིས་སྒྲུབ་འདུག་ཡིན་པར་ཐལ་བའི་ཉེས་པ་གཏན་མི་སྲིད་དོ།། སེལ་འཇུག་དང་སྒྲུབ་འཇུག་འཛོག་ཚུལ་མདོ་སྡེ་པ་ཡན་ཆད་སྤྱིའི་ཆ་ནས་གཅིག་མཚུངས་ཡིན། དེས་ན་འདི་པའི་ལུགས་ལ་མངོན་སུམ་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་སྒྲུབ་འཇུག་ཡིན་པ་ཡང་འཛོག་མི་དགོས་ཏེ། ལུགས་འདི་ལ་མངོན་གྱུར་དང་མངོན་སུམ་དོན་གཅིག་ཡིན་པར་དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པའི་ཚིག་གསལ་དང་། བཞི་བརྒྱ་པའི་འགྲེལ་པ། རྗེ་རིན་པོ་ཆེའི་འཇུག་པའི་ཊཱིཀ་ཆེན་སོགས་ལས་གསལ་བར་གསུངས་པས་དེ་དག་ལ་གཟིགས་པར་འཚལ། ཡ་ཡ་ངས་བཤད་པའི་སྐད་ཆ་དེ་དག་གིས་ཁྱེད་རང་གི་དྲི་བའི་ལན་གསལ་པོར་འདྲ་ཚགས་སོང་ངམ།

དྲི་བ། གཅིག་བྱས་ན་འདི་ལ་ལན་གནང་ཟིན་ཡོད་ལས་ཆེ། འོན་ཀྱང་དངས་གསལ་པོ་ཞིག་གོ་མ་སོང་། དཔེར་ན་སྔོ་འཛིན་མིག་ཤེས་རང་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་པ་ན་དེ་ལ་ལྟ་མཁན་གྱི་ཡུལ་ཅན་སྙོང་པའི་ཆ་ཞིག་ཡོད་དམ་མེད་ལགས། འདིའི་སྐོར་ནས་གཅིག་གསུང་གནང་རོགས།

ལན། ཁྱེད་རང་གིས་ཡུལ་ཅན་གྱི་སྙོང་བ་ཞེས་པ་གང་ལ་ཟེར་གྱིན་ཡོད། དྲི་བའི་དོན་དེ་ཙམ་གསལ་པོ་གོ་མ་སོང་སྟེ། ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་ལ། རང་ཡུལ་ལ་མིག་ཤེས་ཀྱིས་བལྟས་པ་ཡིན་ན། དེ་དང་མཉམ་དུ་གང་ཟག་དེའི་རྒྱུད་ལ་ཡུལ་ཅན་སྙོང་བའི་ཆ་ཞིག་སྐྱེས་པ་གཏན་ནས་ཁས་མི་ལེན། དེའི་མཇུག་ཐོགས་སུ་སྔོན་འཛིན་དྲན་པའི་རྟོག་པ་སྐྱེས་པ་ཡོད་ཀྱང་དེ་དང་མཉམ་དུ་སྐྱེས་པའི་ཡུལ་ཅན་ཤེས་པ་མིན། མིག་ཤེས་ཀྱིས་སྔོན་པོ་ལ་ལྟ་བཞིན་པའི་སྐབས་ཀྱི་རྗེས་དེ་མ་ཐག་ཏུ་མིག་ཤེས་དེས་དྲངས་པའི་དྲན་ཤེས་སྐྱེས་པ་ན་ཏ་ཙང་གི་འཇུག་པ་མྱུར་དྲགས་པས། རིག་པ་ཅན་པ་ལ་སོགས་པའི་མངོན་སུམ་རྟོག་པར་འདོད་དགོས་པ་ཡང་གནད་འདི་ལ་ཐུག་པ་ཡིན་ལ། བཞེད་པ་འདི་ལ་དཔལ་ཆོས་གྲགས་ཀྱིས་དེ་ནི་འཇུག་པ་མྱུར་བའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་དུས་འདྲེས་ནས། མངོན་སུམ་རྟོག་པར་བཞག་པ་དང་། དྲན་ཤེས་རྟོག་པ་དེ་ཡང་རྟོག་མེད་ཡིན་པར་བསམ་པ་ཙམ་མ་གཏོགས། དོན་ལ་མིག་ཤེས་དང་དེའི་མཇུག་ཐོགས་སུ་སྐྱེས་པའི་དྲན་ཤེས་གཉིས་བློ་མི་འདྲ་བ་གཉིས་གཞག་དགོས། ཡུལ་སྔོན་པོ་གཅིག་ལ་བལྟས་པ་ན་མིག་ཤེས་ཀྱིས་སྔོན་པོ་མཐོང་བཞིན་པའི་ངང་སྔོན་པོའི་སྣམ་པའི་བློ་སྐྱེས་སོང་སྙམ་དུ་གང་ཟག་རང་ཉིད་འདོད་ཀྱང་། དེ་ནི་མིག་

ཤེས་སྐད་ཅིག་དང་པོ་རང་དུས་སུ་སྐྱེས་པ་མ་ཡིན་གྱི། མིག་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུན་དེ་མ་ཉམས་པའམ་མིག་ཤེས་མ་འགགས་པའི་སྐབས་ལ་སྔོན་པོའི་སྣམ་པའི་དྲན་ཤེས་སྐྱེས་ཡོད་པས། ཡུལ་སྔོན་པོ་ཡང་གསལ་པོར་མཐོང་བ་དེ་ལ་འཁྲུལ་ནས་ལོག་རྟོག་འདི་དག་སྐྱེས་པ་རེད་ཅེས་གསལ་བཤད་གནང་ཡོད་པ་རེད། དྲི་བའི་དོན་འདི་ཡིན་ན་གཉིས་ཀ་སྔོན་པོ་མྱོང་བའི་ཤེས་པ་ཡིན་པ་ལས་ཡུལ་ཅན་རང་ཉིད་མྱོང་བའི་བློ་གཏན་ནས་མིན། གང་ལྟར་ངས་བཤད་པའི་ལན་དགོས་གནས་དེ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། མིག་ཤེས་སྐད་ཅིག་དང་པོའི་དུས་སུ་དབང་ཤེས་རང་ཉིད་མ་གཏོགས། སྔོན་པོ་བཟུང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་བློ་གཞན་སྐྱེས་པ་མེད་ལ། ཡུན་ཅན་རང་ཉིད་གསལ་བའི་ཚ་ནི་དེ་བས་ཀྱང་མེད། འདི་རང་རིག་འགོག་པའི་སྐབས་སུ་ཆེས་གསལ་བ་ཡིན། འོན་ཀྱང་མིག་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུན་དེ་མ་ཉམས་པའི་སྟེང་ནས་སྔོན་པོ་དྲན་པའི་དྲན་ཤེས་སོགས་བློ་གཞན་པ་སྐྱེས་པ་ལ་འགལ་བ་ཡོད་མ་རེད། དེ་དག་གི་སྐབས་སུ་དབང་ཤེས་དང་དྲན་ཤེས་གཉིས་མ་འདྲེས་པར་སྤྱི་རིས་ཕྱེ་ནས་ངོས་འཛིན་གསལ་པོར་བྱེད་དགོས་པ་གནད་འགག་ཆེན་པོ་རེད་ཅེས་སྐད་ཆ་རྗོག་རྗོག་དེ་ཡིན།

དྲི་བ། དགེན་ལགས། ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་ལ། རྟོག་པ་མཐའ་དག་སེལ་འཇུག་ཡིན་པས་ཡུལ་ལ་འཇུག་པ་ན་དེ་མ་ཡིན་སེལ་བའི་སྒོ་ནས་འཇུག་དགོས་ལ། དཔེར་ན། བུམ་པ་བདེན་པར་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་སེལ་བས་འཇུག་ས་དེ་བུམ་པ་ཡིན་ནམ་མིན། ཡིན་ན་བུམ་མིན་བསལ་བའི་

སྒོ་ནས་བྱམས་པ་ལ་འཇུག་པ་ཡིན་ནམ་མིན། དང་པོ་ལྟར་ན། བདེན་པར་གང་འཛིན་སའི་བྱམས་པ་དེ་ཉིད། རྟོག་པ་འཇུག་ཡུལ་གྱི་བྱམས་པ་དེ་ཡིན་ནམ་གཞན་པ་ཞིག་ཡིན།

ལན། འདི་ལ་པཎ་ཆེན་གྱི་དབུ་མའི་གཞུང་ལས། ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་ལ་གང་ཟག་བདེན་པར་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་ལ་གང་ཟག་སྣང་བར་གསུངས་ཡོད། དེའི་དབང་དུ་བྱས་ན་བདེན་འཛིན་སེལ་བའི་སྒོ་ནས་འཇུག་ས་དེ་བྱམས་པ་དང་དེ་བདེན་གྲུབ་གཉིས་ཀ་གཞག་ཚོག ཡིག་ཆ་འགའ་ཞིག་ཏུ་མི་སྣང་བ་གསུངས་པའང་ཡོད་པས། ལན་འདེབས་ཚུལ་ཅུང་ཟད་མི་འདྲ་བར་ཆགས་ཀྱི་རེད། འོན་ཀྱང་སེལ་བའི་འཇུག་ཅེས་པ་ནི་ཡུལ་རྐང་གཅིག་ཙམ་མ་གཏོགས་གཞན་རྣམ་པ་འཆར་མི་ཚོག་པ་དེ་འདྲ་མ་རེད། དཔེར་ན། སྒྲ་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་སེལ་འཇུག་ཡིན་ཀྱང་། བློ་རང་ལ་སྒྲ་མི་རྟག་པ་དང་། སྒྲ་གཉིས་ཀའི་རྣམ་པ་ཤར་ཡོད་ལ། དེ་བཞིན་གང་ཟག་བདེན་པར་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་བློ་དེ་སེལ་འཇུག་ཡིན་ནའང་། ཁྱད་གཞི་གང་ཟག་དང་དེ་བདེན་པར་གྲུབ་པ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཤར་ཞེས་བརྗོད་དགོས་སོ།། འདིར་ཤེས་དགོས་པ་ཞིག་ལ། སྟོང་གཞི་ཆོས་ཅན་གང་ཟག་རང་ཉིད། རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པར་གང་འཛིན་རྒྱུའི་གཞི་ཡིན་པ་དེ་ལ་དགེ་ལྡན་པའི་ཡིག་ཆ་ཀུན་མི་མཐུན་པ་མེད་ལ། གནད་འགག་ཅིག་ནི་པཎ་ཆེན་བསོད་ནམས་གྲགས་པའི་དབུ་མའི་སྤྱི་དོན་ལས། གང་ཟག་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་འཛིན་པ་དེ་ལ། གང་ཟག་སྣང་བར་བཤད་པ་ལ། འོ་ན་གཟུགས་བརྙན་བྱེད་བཞིན་ཡིན་

པར་སྣང་བའི་བློ་དེ་ལ་གཟུངས་བརྟན་སྣང་བ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། དེ་ལ་གཟུགས་བརྟན་མི་སྣང་བས་དེ་གཉིས་མི་འདྲ་སྟེ། སོ་སྐྱེས་རང་ག་བ་ལ་གང་ཟག་སྣང་ན་གང་ཟག་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པར་སྣང་བས་ཁྱབ་ཀྱང་། གཟུགས་བརྟན་སོགས་ལ་དེ་མི་དགོས་པས་མི་འདྲ་ཞེས་གསུངས་པ་དེའི་ལན་འགྲོ་སྟངས་གང་ཡིན་དཔྱད་པ་བྱེད་དགོས། རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ལྷ་བའི་ལེགས་བཤད་ཆེན་པོ་དག་ལས། གང་ཟག་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་བློས་གང་སྣང་བ་ཡོད་པའི་ཚུལ་གསལ་པོར་མ་མཐོང་ཡང་མཁས་གྲུབ་རིན་པོ་ཆེའི་དབུ་མའི་ལྟ་ཁྲིད་(༡༥༡/ བློ་གླིང་པར་མ་ལྡེ་མིག་དྲུག་པ།)ལས། ངར་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ལ་ང་སྣང་བར་གསུངས་ཤིང་། པཎ་ཆེན་གྱི་དབུ་མའི་སྤྱི་དོན་ལས་ཀྱང་འདི་དང་མཐུན་པར་གསུངས་པས་གང་ཟག་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་བློ་དེ་ལ་གང་ཟག་སྣང་བར་གསུངས་པས་ཕལ་ཆེར་བློ་དེ་ལ་གང་ཟག་སྣང་བར་གཞག་དགོས་སམ་སྙམ། མདོར་ན་གང་ཟག་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་བློ་དེས་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པར་འཛིན་སའི་གཞི་དེ་གང་ཟག་ཡིན་པ་གཅིག་གྱུར་ཡིན་ལ། མི་མཐུན་ས་དེ་ཕྱོགས་གཅིག་གིས་འཛིན་པ་དེ་ལ་གང་ཟག་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པ་དང་། གང་ཟག་གཉིས་ཀ་སྣང་ཞེས་ཟེར། མཁས་པ་རིགས་གཅིག་གིས་གང་ཟག་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པ་སྣང་བ་ལས་གང་ཟག་མ་སྣང་ཞེས་ཟེར། རྗེ་རིན་པོ་ཆེའི་ལེགས་བཤད་དག་ལས་གང་ཟག་སྣང་མི་སྣང་སྐོར་གསལ་པོ་ཡོད་མེད་མི་ཤེས་ཀྱང་། ཐུགས་སྲས་ཀྱི་གསུང་ན་གསལ་བས། དེའི་དབང་དུ་བྱས་ན་ཁྱེད་ཀྱིས་དྲིས་པ་ལྟར། གང་ཟག་བདེན་འཛིན་སེལ་བས་འཇུག་ས་དེ་

ལ་གང་ཟག་དང་དེ་བདེན་གྲུབ་གཉིས་ཀ་གཞག་ན་སྐྱོན་ཅི་ཡང་མེད་དོ་སྙམ། བདེན་པར་གཟུང་སའི་གཞིའི་བྱམ་པ་དང་། སེལ་བས་འཇུག་སའི་གཞིའི་བྱམ་པ་གཉིས་ལ་ཁྱད་པར་ཅི་ཡང་ཡོད་མ་རེད། སེལ་བས་འཇུག་ཅེས་པ་སྒྲོ་འདོགས་བཅད་པའི་དོན་མ་རེད། རང་རང་གི་ཁྱད་ཆོས་གཞན་སྣང་བ་སེལ་ནས་ཟུར་གཅིག་པུ་དེ་ཉིད་ལ་འཇུག་པ་དེ་ལ་སེལ་བས་འཇུག་ཅེས་ཟེར་དགོས་ས་རེད།

དྲི་བ། རྟོག་པས་བཏགས་པ་ཙམ་མ་ཡིན་པར་ཡུལ་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པ་དེ། རང་མཚན་གྱི་དོན་དུ་འཛོག་པ་ལ་ནང་བའི་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་དག་ལ་ཁྱད་པར་ཡོད་མེད་དང་། རྟོག་པས་བཏགས་པ་ཙམ་མ་ཡིན་པར་ཡུལ་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པ་ཞེས་པའི་ཚིག་རང་སྟེང་ནས་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་བཞི་གའི་གོ་བ་ལེན་ཚུལ་འདྲ་མིན། ཡང་མིན་ན་གྲུབ་མཐའི་ཁས་ལེན་དང་སྦྱར་ནས་གོ་དོན་མི་འདྲ་བ་གཞག་རྒྱུ་ཡོད་པ་ཞིག་ཨེ་རེད་ཅེས་བཀའ་འདྲི་ཞུ།

དྲིས་ལན། རྟོག་པས་བཏགས་པ་ཙམ་མ་ཡིན་པར་ཡུལ་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པ་དེ་རང་མཚན་དང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་དོན་དུ་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་བཞི་ཀས་མི་བཞེད་དེ། མདོ་སྡེ་བ་དང་ཐལ་འགྱུར་གཉིས་ཀྱི་དེ་ལྟར་འཛོག་པར་རྩོད་མེད་ཡོངས་གྲགས་དང་། སེམས་ཙམ་པའི་ལུགས་ལ་འཛོག་མིན་དཔྱད་གཞི་རེད། རང་རྒྱུད་པའི་ལུགས་ལ་རྟོག་པའི་བཏགས་ཙམ་མ་ཡིན་པར་ཡུལ་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པ། རང་མཚན་གྱི་དོན་དུ་འཛོག་གི་ཡོད་མ་རེད། རྒྱུ་མཚན་ནི་ལུགས་འདི་ལ་རང་མཚན་གྱི་ལོག་ཕྱོགས་སྤྱི་

མཚན་འཛོག་པར་འདོད་པས། རྟོག་པས་བཏགས་ཙམ་དུ་གྲུབ་པའི་ཆོས་ཟེར་བ་མི་སྲིད་པས་གཞི་གྲུབ་ན་རང་མཚན་ཡིན་དགོས་པར་འགྱུར་བ་སོགས་ཀྱི་སྐྱོན་འཇུག་གོ ། མཁས་པ་འགའ་ཞིག་གིས་ལུགས་འདི་ལ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་དང་། རང་མཚན་གཉིས་དོན་གཅིག་པར་བཞེད་པས་འདི་པས་སྤྱི་མཚན་མི་བཞེད་དེ། གཞི་གྲུབ་ན་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པས་ཁྱབ་པར་བཞེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་པ་ནི། མཁས་གྲུབ་རིན་པོ་ཆེའི་མདོན་སུམ་ལེའུའི་ཊཱི་ཀཱ་ (༧༡༩/ ཚད་གཞུང་ཕྱོགས་སྒྲིག་བློ་གླིང་དཔེ་ཁང་།) ལས། དབུ་མ་ཐལ་རང་གཉིས་ཀས་ཚད་མ་ལ་མངོན་རྗེས་གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས་པར་འདོད་ཀྱང་། གཞལ་བྱ་ལ་རང་སྤྱི་གཉིས་སུ་ངེས་པར་རང་རྒྱུད་པ་མ་གཏོགས་ཐལ་འགྱུར་བ་ཁས་མི་ལེན་ནོ།། ཞེས་གསུངས་པ་དང་། པཎ་ཆེན་གྱི་ཕར་ཕྱིན་མཐའ་དཔྱོད་ལས་ཀྱང་རང་རྒྱུད་པའི་ལུགས་ལ་རང་མཚན་གྱི་ལྡོག་ཕྱོགས་ཀྱི་སྤྱི་མཚན་ཡོད་པར་གསུངས་པས། སྔར་གྱི་དོན་འདི་རང་རྒྱུད་པའི་ལུགས་ལ་རང་མཚན་གྱི་དོན་དུ་མི་འཐད་ལ། འགའ་ཞིག་གིས་འདི་པས་འདུས་བྱས་ལ་རང་མཚན་དང་། འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཆོས་ལ་སྤྱི་མཚན་འཛོག་ཟེར་བ་དང་། ཡང་འགའ་ཞིག་གིས་དོན་དམ་བདེན་པ་ལ་རང་མཚན་དང་། དོན་དམ་བདེན་པ་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་གང་ཡིན་སྤྱི་མཚན་ཡིན་གསུངས་པ་ཡོད་པས། དེ་གཉིས་གང་རུང་ཞིག་ལ་ངོས་འཛིན་དགོས་སྙམ་པ་དྲན་གྱི་ཡོད་ནའང་ད་ཕན་ཡིད་ཆེས་འཕེར་བའི་གཞུང་ཆེན་པོ་གང་ནས་ཀྱང་རང་རྒྱུད་པའི་ལུགས་ལ་རང་མཚན་དང་སྤྱི་མཚན་གྱི་གོ་དོན་གསལ་པོ་ཞིག་མ་མཐོང་བས་འདི་ཡིན་ཞེས་ཁ་ཚོན་

བཅད་ནས་བཤད་ཐུབ་པ་དཀའ་ཡང་། གོང་གི་མདོན་སུམ་ལེའུའི་ཊཱི་ཀ་དང་བསྟུན་ན་འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་ལ་གོ་རིམ་བཞིན་འཇོག་པ་འདྲ་ཞིག་སྣང་། དེ་ནས་དྲི་བའི་ཟུར་གཞན་དེའི་ལན་ལ། དང་པོ་རྟོག་པས་བཏགས་ཙམ་ཞེས་པའི་རྟོག་པས་བཏགས་ཚུལ་གྱི་འཇོག་སྟངས་ལ་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་དག་ལ་ཕྲ་རགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཤིན་ཏུ་ཆེན་པོ་ཡོད་རེད། དཔེར་ན། བྱེ་བྲག་སྨྲ་བའི་ལུགས་ལ་རང་སྤྱི་གཉིས་འཇོག་ཚུལ་ནི། སྡུག་བསྔལ་བདེན་པའི་ཁྱད་ཆོས་སུ་གྱུར་བའི་སྟོང་བདག་མེད་གཉིས་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་དང་། མི་རྟག་པ་དང་སྡུག་བསྔལ་བ་གཉིས་རང་མཚན་ལ་འཇོག་པ་ཙམ་མ་གཏོགས། ཤེས་བྱ་ལ་རང་སྤྱི་གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས་མིན་དང་། རྟོག་པས་བཏགས་ཙམ་མ་ཡིན་པར་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པ་རང་མཚན་གྱི་དོན་དང་། རྟོག་པས་བཏགས་ཙམ་དུ་གྲུབ་པའི་ཆོས་སྤྱི་མཚན་གྱི་མཚན་ཉིད་ལ་འཇོག་པའི་རྣམ་གཞག་བྱེ་བྲག་སྨྲ་བའི་གཞུང་ཆེན་མོ་མཛོད་རྩ་འགྲེལ་སོགས་ལས་མཇལ་མ་མྱོང་། ལུགས་འདི་ལ་སྒྲ་རྟོག་སྒྲུབ་འཇུག་ཏུ་ཁས་ལེན་པས། རྟོག་པའི་བཏགས་ཙམ་གྱི་དོན་དེ་ཡང་དཀའ་གནད་ཅིག་ཆགས་ཡོད། གྲུབ་མཐའ་གོང་མས་འདོད་པའི་དོན་སྤྱི་རྟོག་བཏགས་དེ་ཉིད་ལུགས་འདི་ལ་རང་མཚན་དང་། དེ་ཡང་རྟོག་པའི་སྣང་བ་ལ་འདོད་ཅིང་། དེ་ཉིད་ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་བཅུ་བཞི་ལས་མིང་ཞེས་པ་དེ་ཡིན་པར་འདོད་པ་ཙམ་མ་གཏོགས། རྟོག་པ་དང་རྟོག་མེད་ཀྱི་ཁྱད་པར། རྟོག་པ་ཡུལ་ལ་འཇུག་ཚུལ་དང་། ཡུལ་རྣམ་དབྱེ་རྣམས་ཀྱི་ཁྱད་པར་གང་ཡིན་དང་། སེལ་འཇུག་དང་སྒྲུབ་འཇུག་གི་གོ་དོན་ཞིབ་ཕྲ་ནི་ཚད་མ་རིག་པའི་གཞུང་ནང་

གསལ་བར་གསུངས་པ་ལས་བྱེ་སྨྲ་རང་གི་ལུགས་ལ་དེ་ལས་ལོགས་སུ་གསལ་པོ་ཡོད་པ་ཞིག་མཐོང་མ་སོང་། མདོར་ན་རྟོག་པས་བཏགས་ཙམ་དང་། དེ་མ་ཡིན་པའི་གོ་དོན་འཛོག་སྟངས་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་བཞི་ག་ལ་ཕྲ་རགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཡོད་མེད་དྲིས་པ་དེ་ལ། བྱེ་བྲག་སྨྲ་བའི་ལུགས་ལ་འདིའི་སྐོར་གསལ་པོ་ཞིག་ད་ཕན་བྱེ་སྨྲ་རང་གི་སྐོར་གཞུང་རྣམས་ལས་མ་མཐོང་ཞེས་བཤད་པ་དེ་ཡིན།

རང་རྒྱུད་པའི་རྟོག་པས་བཏགས་པ་ཁས་ལེན་ཡང་རྟོག་པས་བཏགས་ཙམ་ཁས་མི་ལེན་པའི་ཁྱད་པར་ནི་ཡོད་ཅིང་། གཞན་མདོ་སྡེ་པ་དང་སེམས་ཙམ་པ་རང་རྒྱུད་པ་ཐལ་འགྱུར་བ་སོགས་ཀྱི་རྟོག་པས་བཏགས་པ་དང་བཞག་པར་འདོད་པ་ཁྱད་པར་མེད་ཀྱང་། བཏགས་ཚུལ་དང་བཞག་ཚུལ་ལ་ནི་ཕྲ་རགས་ཧ་ཅང་ཆེན་པོ་ཡོད་རེད། དེ་ཡང་རྟོག་པས་བཏགས་པའི་ཚུལ་འོག་མ་འོག་མ་ལས་གོང་མ་གོང་མ་ཕྲ་རུ་ཕྲ་རུ་སོང་ཡོད་ཅིང་། ནམ་རྒྱུན་ངའི་བསམ་བློ་འདི་འདྲ་ཞིག་གཏོང་བཞིན་ཡོད། དཔེར་ན། མདོ་སྡེ་བའི་རྟོག་པས་བཏགས་ཞེས་པ་ནི་ཡུལ་གྱི་ངོས་ནས་ཚུར་གྲུབ་པ་དང་། བློའི་ངོས་ནས་ཕར་བཏགས་པ་དེ་ཚོད་དཔག་གིས་བརྒྱ་ཆ་འདྲ་བརྩིས་པ་ཡིན་ན། བརྒྱ་ཆ་ཉི་ཤུ་འདྲ་ཞིག་ཡིན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན། སེམས་ཙམ་པའི་ལུགས་ལ། རྟོག་པས་བཏགས་པ་ལ་རག་ལས་ཚད་བརྒྱ་ཆ་ལྔ་བཅུ་འདྲ་ཞིག་རེད། རང་རྒྱུད་པའི་ལུགས་ལ་བློ་ལ་རག་ལས་ཚད་དང་རྟོག་པས་བཞག་ཚད་དེ་བརྒྱ་ཆ་བདུན་བཅུ་བརྒྱད་ཅུ་འདྲ་ཞིག་རེད། དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་ལ་སླེབས་དུས། ཡུལ་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པ་གཅིག་ཀྱང་མེད་པར། བརྒྱ་ཆ་བརྒྱ་བློ་ཡིས་ཕར་བཏགས་པ་ཙམ་ཡིན་པས།

གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་དེ་དག་གིས་རྟོག་པས་བཏགས་ཚུལ་ལ་ཕྲ་རགས་དེ་ལྟར་ཡོད་པ་ཡིན་གྱི། དེའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་ལྟ་བ་འོག་མ་འོག་མ་རྣམས་ལྟ་བ་གོང་མ་གོང་མ་རྟོགས་པའི་ཐབས་དང་ཡན་ལག འབབ་སྟེགས་ལྟ་བུར་གསུངས་པའི་གནད་ཀྱང་དེ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་རྟོག་པས་བཏགས་པ་མ་ཡིན་པར་ཡུལ་གྱི་ངོས་ནས་གྲུབ་ཚད་ལའང་ཁྱད་པར་ཆེན་པོ་བྱུང་བ་རེད། རང་རྒྱུད་པ་མན་ཆད་ཀྱིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་བརྒྱ་ཆ་བརྒྱ་བློ་ཡིས་བཏགས་པ་ཙམ་ཡིན་པའི་རྣམ་བཞག་འཛོག་མ་ནུས་པས་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པ་འཛོག་དགོས་བྱུང་པ་དང་། གྲུབ་མཐའ་འོག་མ་དག་གི་རྟོག་པའི་བཏགས་པ་དང་བཞག་པ་དེ་གྲུབ་མཐའ་གོང་མ་དག་གིས་རྟོག་པའི་བཏགས་ཚུལ་འཛོག་ཤེས་པའི་འབབ་སྟེགས་སམ་སྟོན་འགྲོ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་རྣམས་ཀྱི་སྐབས།། མེད་པར་ཡང་དག་ཁང་པ་ཡི།། སྟེང་དུ་འཛེག་པར་བྱ་བ་ནི།། མཁས་ལ་ཐུང་བ་མ་ཡིན་ནོ།། ཞེས་དུས་རབས་དྲུག་པའི་ནང་བསྟན་པའི་སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་(བྷཱ་ཝ་ཝི་ཝེ་ཀ) གྱིས་གསུངས་པ་ནང་བཞིན་རེད། དེ་དག་ལ་ཕྲ་རགས་འདི་ལྟར་ཡོད་ཅེས་རྒྱས་པར་བཤད་ན་དུས་ཚོད་མང་པོ་གཏོང་དགོས་པས་ད་དེ་ཙམ་གྱིས་འགྲིག་པར་བྱེད། གོང་དུ་བརྒྱ་ཆའི་ཚོད་མཐུལ་བ་འདི་བློ་ལ་འཆར་སླ་བའི་ཆེད་དུ་རྟོག་པ་ལ་རག་ལས་ཚབས་ཆེ་ཆུང་ཡོད་པའི་མཚོན་དོད་ཙམ་དུ་སྨྲས་པ་ཡིན། མདོར་བསྡུས་ན། བྱེ་བྲག་སྨྲ་བའི་ལུགས་ལ་རྟོག་བཏགས་འཛོག་ཚུལ་དང་། འདུས་བྱས་གང་ཡིན་རང་མཚན་དང་། འདུས་མ་བྱས་ཐམས་ཅད་སྤྱི་མཚན་ཡིན་པའི་རྣམ་གཞག་སོགས་ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་གཞུང་དག་ལས་ཐོན་པ་ཙམ་ལས། བྱེ་

སྨྲའི་རང་གཞུང་ལས་དངོས་སུ་མ་མཇལ་བས་འདིར་བཤད་ཐབས་བྲལ།

དེ་ནས་རང་རྒྱུད་པའི་ལུགས་ལ་རང་མཚན་དང་སྤྱི་མཚན་གྱི་གོ་དོན་དང་མཚན་གཞི་སོགས་གསལ་པོ་ཞིག་རྒྱ་བོད་ཀྱི་གཞུང་ཆེན་པོ་དག་ལས་མ་མཇལ་ཞིང་། དཔེར་ན། རང་རྒྱུད་པའི་ལྟ་གྲུབ་གསལ་པོ་སྟོན་པའི་རྒྱ་གར་མཁས་པའི་གཞུང་ལས་ངས་མཇལ་མ་མྱོང་། གཅིག་བྱས་ན་ཡོད་སྲིད་པ་རེད། རྗེ་བླ་མའི་ལེགས་བཤད་སྙིང་པོ་དང་། དགོངས་པ་རབ་གསལ་སོགས་ལས་ཐོན་གྱི་ཡོད་པ་མ་རེད། གང་ལྟར་ལུགས་འདི་ལ་རང་མཚན་དང་སྤྱི་མཚན་གྱི་གོ་དོན་གསལ་པོ་སྟོན་པའི་རྒྱ་བོད་ཀྱི་གཞུང་ཆེན་པོའི་ཁུངས་ཡོད་མེད་དང་། འདུས་བྱས་གང་ཡིན་ལ་རང་མཚན་དང་། འདུས་མ་བྱས་གང་ཡིན་ལ་སྤྱི་མཚན་འཇོག་ཅེས་ཟེར་བ་དང་། དོན་དམ་བདེན་པའི་རིགས་ཐམས་ཅད་རང་མཚན་དང་། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་གང་ཡིན་སྤྱི་མཚན་ལ་འཇོག་ཅེས་སྨྲ་བ་དག་དཔྱད་པའི་གཞི་ཡིན་པ་ལས་འདི་རེད་ཅེས་ཐག་བཅད་ནས་བཤད་ཐུབ་པ་མི་འདུག

དྲི་བ། ཕྱི་རོལ་གྲངས་ཅན་པའི་ལུགས་ལ། སྤྱི་གསལ་རང་བཞིན་གཅིག་པ་འདོད་པ་དང་། སྒྲ་རྟོག་སྒྲུབ་འཇུག་ཡིན་པས་ལུགས་འདི་ལ་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་འཇོག་གམ་མི་འཇོག རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་འདོད་ན། སྒྲ་ཆོས་ཅན། རྟག་སྟེ། ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་མཚན་གཞིར་འཇོག་ན་འཁྲིག་གམ། དང་པོ་ལྟར་ན། རྟག་

པ་དང་ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་གཉིས་རྟོག་པ་ལ་སོ་སོར་སྣང་བ་རང་ཉིད་ཀྱིས་ངེས་ཟིན་པས་དེ་ལ་གསལ་བཤད་ཅིག་གནང་རོགས་ཞུ།

ལན། ཐལ་འགྱུར་བ་རྒྱུ་ཅིའི་ལུགས་ལ། རྟོག་པ་ལ་སྣང་ཚུལ་སོ་སོར་ཡོད་མེད་ཀྱིས། རང་བཞིན་གཅིག་དང་ཐ་དད་གཞག་གི་མ་རེད། ཕོ་ཚོས་ས་བོན་དང་མྱུ་གུ་གཉིས་ལྟ་བུ། ཡང་ན་བ་ལང་དཀར་ཟལ་དང་ནག་སྒྲུར་ལྟ་བུ་རང་བཞིན་གཅིག་པར་འདོད་ཀྱང་། རྟོག་པ་ལ་སྣང་ཚུལ་ལོགས་སུ་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་གྱིན་ཡོད་པ་རེད། དེ་ནི་བ་ལང་དཀར་ཟལ་དང་ནག་སྒྲུར་གཉིས་རང་བཞིན་གཅིག་པ་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། བ་ལང་དཀར་ཟལ་གྱི་སྟེང་དུ་ཡོད་པའི་སྤྱི་དེ་ཉིད། ནག་སྒྲུར་གྱི་སྟེང་དུ་ཡོད་པའི་བ་ལང་སྤྱི་དེ་ཡིན་ལ། དེ་བཞིན་དུ་ལྡོག་ནས་ཀྱང་དེ་ཡིན་པས། དེའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་རང་བཞིན་གཅིག་ཅེས་པའི་རང་བཞིན་དེ་ཡིན་པར་འདོད་ཚུལ་གཅིག་དེ་ཡིན་ལ། མདོར་ན། དཀར་ཟལ་གྱི་རང་བཞིན་དུ་གྱུར་པའི་བ་ལང་དེ་ཉིད་ནག་སྒྲུར་གྱི་རང་བཞིན་དང་། ནག་སྒྲུར་གྱི་རང་བཞིན་དུ་གྱུར་པའི་བ་ལང་དེ་ཉིད་ཀྱང་དཀར་ཟལ་གྱི་རང་བཞིན་ཡིན་པས་རང་བཞིན་ལ་ཆ་ཤས་དབྱེ་བ་ཙུང་ཟད་ཀྱང་མེད་ཟེར། འདོད་ཚུལ་གཞན་པ་ཞིག་ནི། ས་བོན་དང་མྱུ་གུ་ལྟ་བུ་ལ་མཚོན་ན། འབྲས་བུ་མྱུ་གུ་རྒྱུ་ས་བོན་གྱི་དུས་སུ་མངོན་པར་མི་གསལ་བའམ་ནུས་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཡོད་པས་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་དུ་ཡོད་ཟེར། དཔེར་ན། ཆུ་དཀྱུགས་ནས་མར་མི་འབྱུང་པ་ནི་དེ་ལ་མར་མེད་པས་ལན་ལ། འོ་མ་དཀྱུགས་ནས་མར་འབྱུང་བ་ནི་འོ་མའི་དུས་སུ་མར་མངོན་པར་མི་གསལ་བའི་ཚུལ་གྱིས་ཡོད་པ་ཡིན་པས།

དེའི་ཕྱིར་རང་བཞིན་གཅིག་པ་ཡིན་ཞེས་ཟེར་བའི་ཕྱོགས་གཉིས་ཡོད་དོ།། དེ་འདྲ་ཞིག་ལས་རྟོག་པའི་སྣང་ཚུལ་ཐ་དད་ཙམ་གྱི་རང་བཞིན་ཐ་དད་དུ་འདོད་པ་འདི་བྱེ་བྲག་པས་འདོད་ཚུལ་ཙམ་ཞིག་ལས། ནང་པ་དང་གྲངས་ཅན་པ་སུས་ཀྱང་མི་འདོད། གྲངས་ཅན་པའི་ལུགས་ལ་རང་བཞིན་གྱི་གཏན་ཚིགས་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་གཞུང་གང་ནས་ཀྱང་མ་མཐོང་། གལ་ཏེ་ཡོད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱང་། ནང་པས་རང་བཞིན་གྱི་གཏན་ཚིགས་འདོད་པ་དེ་འདྲ་ཞིག་ནི་གཏན་ནས་མ་རེད་སྙམ།

དྲི་བ། དགེ་ལགས། ཇོ་ན་བྱེ་བྲག་པའི་ལུགས་ལ། སྤྱི་དེ་ལ་གཉིས་ལས། ཤེས་བྱ་ཉིད་དང་ཡོད་པ་ཉིད་ཅེས་པ་ཁྱབ་པའི་སྤྱི་དང་། བ་ལང་ཉིད་དང་ཤིང་ཉིད་དང་། ཀ་བ་ཉིད་དང་བུམ་པ་ཉིད། ཅེས་པ་ཉེ་ཚེ་བའི་སྤྱི་ལ་འདོད་པ་ནང་བཞིན། གྲངས་ཅན་པའི་ལུགས་ལའང་སྤྱི་དེ་ལ་ཁྱབ་པའི་སྤྱི་དང་ཉེ་ཚེ་བའི་སྤྱི་གཉིས་འཛོག་མིན་དང་། གྲངས་ཅན་པའི་ལུགས་ལ། བ་ལང་དཀར་ཟལ་གྱི་རང་བཞིན་དུ་གྱུར་པའི་སྤྱི་དེ་ཉིད། བ་ལང་ནག་སྐྱར་གྱི་རང་བཞིན་དུ་གྱུར་པའི་བ་ལང་སྤྱི་ཡིན་མིན་དང་། དེ་གཉིས་ཀ་ལ་ཁྱབ་པའི་སྤྱི་དེ་ཉིད་སྤྱི་གཙོ་བོ་ཡིན་མིན་གསུང་གནང་ཨ།

ལན། ཁྱོད་ཀྱིས་དྲི་བ་འདི་དཔེ་ཡག་པོ་བྱུང་། གནད་འགག་ཆེན་པོ་རེད། སྤྱིར་འདིའི་སྐོར་གསལ་པོ་ཞིག་བཤད་འདོད་ཡོད། གྲངས་ཅན་གྱིས་ཉེ་ཚེ་བའི་སྤྱི་འདོད་མིན་ཆེད་དུ་ཉམས་ཞིབ་ཀྱང་བྱས་མྱོང་། དེ་ཡང་གྲངས་ཅན

གྱི་འདོད་པ་བརྗོད་པའི་སྐབས་ཀྱི་སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་གྱིས་མཛད་པའི་རྟོག་གེ་འབར་བ་དང་། དུས་རབས་བདུན་ནང་བྱོན་པའི་སློབ་དཔོན་ཞི་(ཤཱནྟ་རཀྵི་ཏ།)མཚོ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་ཚད་མའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྡུས་པ་རྩ་འགྲེལ་བ་སོགས་རྒྱ་གཞུང་དང་། ཀུན་མཁྱེན་བླ་མའི་གྲུབ་མཐའ་ཆེན་མོ་དང་། ལྕང་(༡༧༡༧-༡༧༨༦)སྐྱའི་གྲུབ་མཐའ་ལ་སོགས་པའི་བོད་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་ཁག་ངས་མཐོང་ཚད་དག་ལས། གྲངས་ཅན་པའི་འདོད་པ་བརྗོད་སྐབས་སྤྱི་གཅིག་མ་གཏོགས། སྤྱི་ལ་ཉེ་ཚེ་བའི་སྤྱི་དང་། ཁྱབ་པའི་སྤྱི་ཞེས་པའི་རྣམ་གཞག་གཉིས་ཀྱི་ཐ་སྙད་རྩ་བ་ཉིད་ནས་ཐོན་གྱི་མི་འདུག ཡིན་ནའང་མཁས་གྲུབ་རིན་པོ་ཆེའི་སྡེ་བདུན་ཡིད་ཀྱི་མུན་སེལ་གྱི་བརྡ་ཡུལ་སྐབས་ལས་བྱེ་བྲག་པས་བཞག་པ་ལྟར་སྤྱི་དེ་གཉིས་ཀྱི་ཐ་སྙད་དེ་གསལ་པོ་གསུངས་ཡོད་པས། འདི་ཁུངས་གསལ་ཤོས་དེ་རེད། དེས་ན་བྱེ་བྲག་པ་མ་ཟད་གྲངས་ཅན་པའི་ལུགས་ལའང་། སྤྱི་ལ་ཁྱབ་པའི་སྤྱི་དང་། ཉེ་ཚེ་བའི་སྤྱི་གཉིས་འཇོག་དགོས་ཏེ། བ་ལང་དཀར་ཟལ་དང་ནག་སྒུར་གཉིས་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་སྤྱི་གཅིག་དང་། རྟ་ལ་རྗེས་སུ་མི་འགྲོ་བའི་སྤྱི་གཅིག་ངེས་པར་ཁས་ལེན་དགོས་ལ། གལ་སྲིད་དེ་མེད་ན་དཀར་ཟལ་ལ་བ་གླང་ཞེས་པའི་བརྡ་སྦྱར་ནས། ཕྱིས་སུ་ནག་སྒུར་མཐོང་བ་དེའི་ཚེ་འདི་ནི་བ་ལང་ངོ་སྙམ་པའི་བློ་སྐྱེས་པ་དང་། རྟ་ལ་བ་ལང་ངོ་བློ་མི་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་མཚན་བཤད་དགོས་པ་དང་། དེ་ནི་དཀར་ཟལ་ལ་བ་ལང་ཞེས་བརྡ་སྦྱར་བ་ན། ཕྱིས་ནག་སྒུར་མཐོང་བའི་ཚེ་བརྡ་སྦྱར་སའི་སྤྱི་དེ་གང་ལ་ངོས་འཛིན་ཞེ་ན། དེ་ནི་དཀར་ཟལ་གྱི་སྟེང་དུ་ཡོད་པའི་བ་ལང་གི་ཉེ་ཚེ་བའི་སྤྱི་དེ་ཡིན་ལ། དེ་ནི་ཤེས

བྱ་ཉེ་ཤུ་རྩ་ལྔའི་ནང་ཚན་གྱི་སྒྲི་གཙོ་བོ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡིན་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་པའི་སྒྲི་ཡིན་དགོས་པ་ལས། གཞི་གཅིག་ལ་ཁྱབ་པ་དང་ཆོས་གཞན་པ་ཞིག་ལ་མ་ཁྱབ་པའི་རྣམ་གཞག་དེ་མི་རིགས་པས། ལུགས་འདི་ལའང་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་པའི་སྒྲི་གཙོ་བོ་ལྔ་བུ་ཁྱབ་པའི་སྒྲི་དང་། བ་ལང་དཀར་ཟལ་དང་ནག་སྒུར་གཉིས་ཀྱི་སྟེང་དུ་ཡོད་པའི་བ་ལང་ཞེས་པ་དེ་ཉིད་ཉེ་ཚེ་བའི་སྒྲི་ཞེས་སྒྲི་ལ་གཉིས་འཇོག་དགོས་པ་གསལ་པོ་བྱས་ནས་ལན་བཏབ་ཐུབ་པ་དེ་ཙམ་ཡིན། ཉེ་ཚེ་བའི་སྒྲི་འདི་ལ་བྱེ་བྲག་པས་བཤད་པ་ལྟར། བ་ལང་ཉིད་ཅེས་པའི་ཐ་སྙད་དེ་འདྲ་བཏགས་མིན་ནི་དཔྱད་དགོས།

དྲི་བ། ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་ལ་རང་བཞིན་གྱི་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་འཇོག་ཚུལ་གང་ཡིན།

ལན། རྟགས་ཆོས་རང་བཞིན་གཅིག་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཅིག་ལ། རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་འཇོག་གམ། ཡང་ན་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཅེས་པའི་ཐ་སྙད་མི་འདོད་པ་ཡིན། འདི་ཐག་ཆོད་པ་ཞིག་མི་ཤེས། ཚུལ་གསུམ་གྱི་རྣམ་བཞག་ཁས་མི་ལེན་པར་རྟགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མ་མཐོང་བ་ཙམ་ལྡོག་ཁྱབ་དང་། མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མཐོང་བ་ཙམ་རྗེས་ཁྱབ་ཏུ་འཇོག་མཁན་པོ་རང་ཚོ་ཡིན་ལ། བྱེ་བྲག་པས་ཐ་དད་ལ་ངོ་བོ་གཅིག་པ་དང་རང་བཞིན་གཅིག་པའི་རྣམ་གཞག་མི་འཇོག་པས། རང་བཞིན་གྱི་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་འཇོག་མི་ནུས་པར་བྱེ་བྲག་པའི་ལུགས་ལ་ཐག་གཅོད་ཚོག་གི་རེད།

གྲངས་ཅན་ལུགས་ལ་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཅེས་པ་གལ་ཏེ་འདོད་ན་ནི། རྟགས་ཆོས་གཉིས་རྒྱུ་འབྲས་མ་ཡིན་པའི་རང་བཞིན་གཅིག་པའི་གཏན་ཚིགས་ཐམས་ཅད། རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་དང་། རྟགས་ཆོས་རྒྱུ་འབྲས་ཡིན་པའི་གཏན་ཚིགས་ཐམས་ཅད་འབྲས་རྟགས་དང་། འདི་ལ་དབྱེ་བ་ཕྱེས་ན་སྔ་མ་དང་ལྡན་པ་དང་། ཕྱི་མ་དང་ལྡན་པའི་གཏན་ཚིགས་མང་པོ་བཤད་རྒྱུ་ཡོད་རེད།

དྲི་བ། མདོ་སྡེ་པ་ཡན་ཆད་ཀྱིས་བློ་ལ་ཤར་བའི་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་ཞེས་པ་ཁས་ལེན་ནམ་མི་ལེན། དང་པོ་ལྟར་ན། བུམ་འཛིན་མིག་ཤེས་ཀྱི་དམིགས་རྐྱེན་ལ་བུམ་པ་འཇོག་པ་མ་གཏོགས། མིག་ཤེས་ལ་ཤར་བའི་སྣང་བ་དེ་མིག་ཤེས་ལ་རྣམ་པ་ཤར་བ་ཁས་ལེན་བཞིན་དུ་དེ་དམིགས་རྐྱེན་ལ་འཇོག་མི་ནུས་པའི་རྒྱུ་མཚན་གང་ཡིན་དང་། སྣང་བ་དེ་ལ་མངོན་སུམ་ཡང་འཇོག་མི་ནུས་པའི་གནད་འགག་གང་ཡིན་ལགས།

ལན། གྲུབ་མཐའ་གོང་མ་ཐལ་འགྱུར་བས་ཤེས་པ་ཡིན་ན་རང་གི་སྣང་བ་ལ་ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་བཞེད། དཔེར་ན། བུམ་འཛིན་མིག་ཤེས་རང་གི་སྣང་བ་ལ་ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་ཡིན་པ་ཚུལ་ནི། བུམ་པ་མིག་ཤེས་ལ་འཆར་བ་ལ། བདག་རྐྱེན་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་བརྒྱུད་ནས་འཆར་མི་དགོས་པར་མིག་ཤེས་ལ་ཐད་ཀར་ཤར་ཐུབ་ཅིང་། སྣང་བ་དེ་མིག་ཤེས་ལ་འཆར་བ་ལ་བདག་རྐྱེན་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་ལ་ཤར་བ་ལ་ལྟོས་མི་དགོས་པར་གསལ་བར་འཆར་ནུས་པའི་ཡུལ་ཅན་ཤེས་པ་ཡིན་པས། དེའི་རྒྱུ་མཚན་

གྱིས་སྣང་བ་ལ་ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་གཞག་དགོས་པའི་གོ་བ་དངོས་དེ་རེད།

གལ་སྲིད་སྣང་བ་དེ་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་ལ་ཤར་བ་ཡིན་ན། བུམ་འཛིན་མིག་ཤེས་ལ་བུམ་པ་སྣང་བ་དེ། དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་པའི་དུས་སུ་གྲུབ་དགོས། དེ་ནི་གཟུགས་ཅན་གཅིག་གཟུགས་ཅན་གཅིག་ལ་ཤར་བ་ལ་འཕྲད་ནས་ཤར་དགོས་པས། དེ་ལྟར་ན་མིག་ཤེས་མ་གྲུབ་པའི་སྔོན་དུ་མིག་ཤེས་ལ་བུམ་པ་སྣང་བའི་སྣང་བ་གྲུབ་པར་འགྱུར་བའི་སྐྱོན་ཡོད། ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་རང་གི་སྣང་བ་ལ་ཡིད་མངོན་ཡིན་ཚུལ་གོང་དུ་བཤད་པ་འདི་བཞིན་མཁས་མང་བློ་གསལ་གླིང་གི་ལྷན་མ་སྟོང་དཔོན་རིན་པོ་ཆེ་ངག་དབང་ཆོས་འགྲུབ་མཆོག་གི་ཞལ་རྒྱུན་ཤག་སློར་དགེ་ཉི་མ་སོགས་ཀྱི་གསུང་སྒྲོས་ན་བཞུགས་པ་དེ་ག་རང་རེད། དེའི་ཕྱིར་རང་རྒྱུད་པ་མན་ཆད་ཀྱིས་སྣང་བ་ལ་ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་ཡིན་ཞེས་ཐལ་འགྱུར་བས་བཤད་པ་ལྟར་ཐ་སྙད་མ་བཏགས་པ་ལས། གོ་དོན་གཅིག་པ་རེད། ཨ་ལག་ཤ་བསྟན་དར་ལྷ་རམས་(༡༧༥༩-འདས་ལོ་མི་གསལ།) པའི་གསུང་ཞིག་ལས། དཔེར་ན། ཤེལ་དྭངས་མོ་ཞིག་རས་སྔོན་པོ་དང་འཕྲད་པའི་སྐབས་སུ་ཡུལ་སྔོན་པོའི་རླབས་སམ་མདངས་འདྲ་པོ་ཞིག ཤེལ་སྒོ་ལ་ཡར་འཕྲོས་འོང་སྟེ་ཤེལ་རིལ་པོ་སྔོན་པོའི་རྣམ་པར་གྱུར་པ་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་ཅིང་། ཤེལ་འཕྲོས་པའི་སྔོན་པོའི་རྣམ་པ་དེ་འོག་གཞི་རས་སྔོན་པོ་དེ་མ་ཡིན་ལ། ཤེལ་ཁོ་རང་ཡང་མ་ཡིན་ཞིང་། དེ་དངོས་པོ་ཡིན་ཞིང་། དེར་མ་ཟད་གཟུགས་ཡིན་པ་གསུངས་ཡོད། དེ་བཞིན་མིག་ཤེས་སྔོན་པོ་དང་འཕྲད་པའི་ཚེ་ན་ཡུལ་ཅན་མིག་ཤེས་དང་ཡུལ་སྔོན་པོ་གཉིས་གང་ཡང་མིན་པའི་

མིག་ཤེས་ཀྱི་ངོས་ན་སྔོན་པོའི་རྣམ་པ་ཞེས་པ་ཞིག་ཡོད་ཅིང་། དེ་ཉིད་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་དུ་འདོད་པ་ཡིན། འདི་བྱེ་སྨྲ་ལས་གཞན་པའི་རང་སྡེ་གོང་འོག་ཀུན་གྱིས་འདོད།

དཔལ་ཆོས་གྲགས་ཀྱིས་སྔོན་འཛིན་མིག་ཤེས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་སྔོན་པོ་སྣང་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལས་སྐྱེས་ཤིང་དེ་དང་འདྲ་བའི་ཕྱིར་ཞེས་མདོ་སྡེ་པས་རྟགས་བཀོད་པ་ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ་ལས་གསུངས་པས། གཏན་ཚིགས་དེའི་ཟུར་ཕྱི་མ་འདྲ་བ་ཞེས་པ་མིག་ཤེས་སྔོན་པོ་འཕྲད་པའི་ཚེ་མིག་ཤེས་སྔོན་པོའི་རྣམ་ཅན་དུ་སྐྱེས་ཤིང་། དེའི་ཚེ་མིག་ཤེས་ངོས་ན་ཡོད་པའི་སྔོན་པོའི་མདངས་ཀྱི་རྣམ་པ་དེ་ལ་གོ་བ་ལེན་དགོས་པ་ཡིན། དེང་སང་དབང་ཕྲ་ཚན་རིག་པ་ཚོས་མིག་སྔོན་པོ་དང་འཕྲད་པ་ན། སྔོན་པོའི་རླབས་སམ་འོད་ལྷ་བུ་ཞིག་དབང་པོའི་རྩ་ལམ་ནས་བརྒྱུད་དེ་ཀླད་པར་བརྟ་ལན་གཏོང་བའི་འགྲེལ་བཤད་བྱེད་ཅིང་། དེ་ཉིད་དབང་པོ་དང་ཕྱི་རོལ་སྔོན་པོ་ཡང་མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་ཅན་ཞིག་ལ་འདོད་པ་དང་ཆ་མཚུངས་ཤིང་། གྲུབ་ས་དེ་ཤེས་པ་ཁོ་རང་སྟེང་དུ་གྲུབ་བསྡད་པ་དང་། དེ་བདག་རྐྱེན་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་པའི་རྗེས་སུ་གྲུབ་པ། མིག་ཤེས་རང་དུས་སུ་ཡོད་པ་མིག་ཤེས་ལ་ཤར་བ་དེ་རང་ཡིན་ཞེས་མདོ་སྡེ་བ་ཡན་ཆད་ཀྱིས་འདོད་པ་ཡིན། བྱེ་བྲག་སྨྲ་བས་ནི་སྣང་བ་དོན་མ་ཡིན་ན། མི་སྣང་བ་དོན་ཡིན་པ་ལ་སྒྲུབ་བྱེད་མེད་པས། ཡུལ་སྔོན་པོ་དང་མིག་ཤེས་གཉིས་ཀ་ལས་གཞན་པའི་སྔོན་པོའི་རྣམ་པ་ཞེས་པ་ཞིག་ཁས་མི་ལེན་པས། བློ་ལ་ཤར་བའི་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་ཞེས་པ་གཏན་ནས་མི་འདོད་པའང་ཤེས་དགོས་སོ།།

དགེ་ལུགས་ཀྱིས་ངས་དྲི་བ་མང་པོ་ཞུས་པ་དག་ལ་གསུང་ལན་རྒྱས་པར་གནང་བར་བཀའ་དྲིན་བླ་མེད་ཆེ་ཞུ།

ཨ་ཧི་ཤས་བསྐྱར་དུ་དྲིས་པ།

གོང་དུ་དགེན་ལུགས་ཀྱིས་རྟོག་པས་བརྟགས་ཚུལ་ལ་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་གོང་འོག་གིས་དོན་ལ་འདོད་ཚུལ་མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་པར་བརྒྱ་ཆ་ལྟ་བུ་ཞིག་བགོས་ནས་རྟོག་པས་ཡུལ་ཁོ་རང་བཞག་ཚུལ་དེ་ཤུགས་ཆེ་ཆུང་དང་། རྟོག་པ་ལ་རག་ལས་ཚབས་ཆེ་ཆུང་ཞིག་གསུངས་པ་དེ་ལ་དགེན་མཆོག་གིས་བསྐྱར་དུ་གསལ་བཤད་ཅིག་གནང་རོགས་ཞུ།

ལན། ཡ་ཡ་ངས་རྟོག་པ་ལ་རག་ལས་ཚབས་ཆེ་ཆུང་དང་བརྟགས་ཚུལ་ཁྱབ་ཆེ་ཆུང་གི་ཁྱད་པར་ཡོད་ཅེས་ཟེར་དགོས་དོན་ནི། མདོ་སྡེ་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ན། ཡུལ་ཁོ་རང་གི་ངོས་ནས་ཀྱང་། སྤྱི་མཚན་ཁོ་ན་མ་གཏོགས་དེ་ལས་གཞན་པ་ལ་རྟོག་པས་བརྟགས་ཚུལ་མེད་པས། ཡུལ་གྱི་ངོས་ནས་ཁྱབ་ཆུང་བ་འདུག་ཟེར་བ་ནི་དཔེ་མཚོན་ཙམ་ཡིན། དེ་ནས་ལུགས་འདི་ལ་རྒྱུ་རྐྱེན་གྱིས་དབང་གིས་བྱུང་བ་མ་ཡིན་པར་བློ་རྟོག་པའི་སྣང་ཆ་ཙམ་ཞིག་གིས་རྟོག་པའི་བརྟགས་པའི་གོ་དོན་རྗོགས་ལ། དཔེར་ན། ཤ་པ་ཤིང་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་དེས། ཤ་པ་ཤིང་ཡིན་པར་འཛིན་པ་ན་ཤིང་ཁྱད་ཆོས་དང་། ཤ་པ་ཁྱད་གཞི་ལྟ་བུ་ཡིན་པ་དེ། ཞར་བྱུང་དུ་གྲུབ་འོང་བ་དེ་བློ་དེས་བརྟགས་པ་ཙམ་ཡིན་པའི་གསལ་བཤད་བྱེད་ནུས་ཏེ། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ན་ཤིང་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཁྱད་ཆོས་

ཕོ་ན་དང་། ཤ་པ་ཁྱད་གཞི་ཕོ་ན་ཡིན་དགོས་པ་ལས་དེ་མི་འཐད་པ་དང་། དེ་བཞིན་བསྒྲུབ་བྱ་སྒྲུབ་བྱེད་ལ་སོགས་པ་ཀུན་ལ་མཚུངས་པ་བསྒྲེ་ཚུལ་ཡང་ཤེས་སླ་ལ། མདོར་ན་དེའི་ལུགས་ལ། རྒྱུ་རྐྱེན་གྱིས་བྱུང་བ་མ་ཡིན་པར་བློ་རྟོག་པའི་གཞལ་བྱ་ཞིག་ལ་བྱ་བ་བྱེད་ཚུལ་གྱི་ཆ་ནས་བཞག་པའི་ཆོས་ཤིག་ལ། རྟོག་པའི་བཏགས་པ་ཞེས་ཟེར་བ་ཡིན་ལ། གོ་སླ་བར་བྱས་ན། དང་པོ་བུམ་པ་མིག་ཤེས་ཀྱིས་མཐོང་ནས། རྗེས་སུ་བུམ་པ་དྲན་པའི་དྲན་ཤེས་སྐྱེས་པ་ན། རྟོག་པས་བུམ་པ་འཛིན་པའི་བྱ་བ་བྱས་ཡོང་དུས་དེའི་སྟོབས་ཀྱིས་སྣང་བའམ་དོན་སྤྱི་གྲུབ་པ་དེ་ལ་རྟོག་པས་བཏགས་པ་དང་རྟོག་པས་བཞག་པ་ཞེས་ཟེར་བ་ཡིན་ནོ།།

དེ་ནས་སེམས་ཙམ་པའི་ལུགས་ལ། ཡུལ་རང་གི་ངོས་ནས་ནི། ཀུན་བརྟགས་ཐམས་ཅད་རྟོག་བཏགས་ཡིན་ཞིང་། ཡུལ་གྱི་ངོས་ནས་ཁྱབ་ཆེ་ཆུང་བཤད་དཀའ་ཡང་། འདི་དང་འབྲེལ་བའི་གོ་དོན་དངོས་ནི། རྟོག་པས་བཏགས་པ་མ་ཡིན་པར་ཡུལ་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པ་དེ་རང་མཚན་དང་། དོན་དམ་པར་གྲུབ་པའི་དོན་དང་། དེ་ནས་བཤད་པའི་མིང་བརྗས་བཞག་པ་མ་ཡིན་པར་ཡུལ་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པ་དེ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་དོན་ཡིན་ལ། དེའི་ཕྱིར་ལུགས་འདིར། དོན་དམ་པར་གྲུབ་པ་དང་རང་མཚན་གཉིས་དང་། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་གཉིས་དོན་གཅིག་པ་ཡིན་ཡང་། རྟོག་པས་བཏགས་ཚུལ་དང་། རྟོགས་དཀའ་སླའི་ཁྱད་པར་དང་། ཐ་རགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཤིན་ཏུ་ཆེན་པོ་ཡོད། ལུགས་འདི་ལ་མདོ་སྡེ་པས་གཞི་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ནམ་མཁའི་སྟེང་དུ་རང་མཚན་དང་། དོན་དམ་པར་གྲུབ་པ་ཁེགས་ཀྱང་། རང་

གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་མ་ཁེགས་པས་ཁྱད་པར་ཞེས་དགོས་པ་གནད་ཆེ་སྙམ། འོ་ན་མདོ་སྡེ་པས་ཁྱད་གཞི་ནམ་མཁའི་སྟེང་དུ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་མི་ཁེགས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། གཞི་དེའི་སྟེང་དུ་སེམས་ཙམ་པའི་འདོད་པ་ལྟར་གྱི་དེ་ནས་བཤད་པའི་མིང་བརྡས་བཞག་པ་མ་ཡིན་པར་ཡུལ་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་ཡིན་ལ། རང་འདོགས་བྱེད་ཀྱི་རྟོག་པ་དེ་རང་གི་རང་བཞིན་ལ་མ་འབྲེལ་བའི་དབང་གིས་རང་ཉིད་ཡོད་པར་སོང་བ་དེ། དེ་ནས་བཤད་པའི་མིང་བརྡས་བཞག་པའི་དོན་ཡིན་པས། དེ་ནས་བཤད་པའི་མིང་བརྡས་བཞག་པ་མ་ཡིན་པར་ཡུལ་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པ་ཁེགས་པ་ཡིན་ན། དེ་ནས་བཤད་པའི་མིང་བརྡས་བཞག་པ་ཙམ་དུ་གྲུབ་དགོས་པས། མདོ་སྡེ་པས་འདུས་བྱས་ལ་དེ་ཁེགས་པ་མི་སྲིད་པ་མ་ཟད། འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཆོས་གང་གི་སྟེང་དུའང་དེ་ཁེགས་མི་ནུས་པ་ཡིན་ནོ།།

རང་འདོགས་བྱེད་ཀྱི་རྟོག་པ་དེ་རང་གི་རང་བཞིན་ལ་མ་འབྲེལ་བའི་དབང་གིས་རང་ཉིད་ཡོད་པར་སོང་བའི་དོན་ནི། སྤྱིར་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་མདོ་སྡེ་པས་རྟོག་པའི་བཏགས་པ་ཡིན་ཞེས་ཟེར་ཡང་། ཡུལ་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་རང་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ལ་རག་ལས་ཚུལ་དེ། མདོ་སྡེ་པས་རང་གི་གྲུབ་མཐའ་ལས་རྟོག་པ་ལ་རག་ལས་ཚུལ་བཤད་པ་དེ་ལས་ཤུགས་ཆེ་རུ་སོང་ཡོད། དེའི་ཕྱིར། མདོ་སྡེ་པས་རང་གི་རྟོག་པ་ལ་རག་ལས་པ་རྟོགས་པའི་ཚེ། རང་གི་འདོད་པའི་རྟོག་པ་ལ་རག་ལས་ཚུལ་བཤད་པ་དེ་མ་གཏོགས་དེ་ལས་བརྒལ་ནས་རྟོག་པ་ལ་རག་ལས་ཚུལ་ཁས་མི་ལེན་ཞིང་མི་རྟོགས་ལ། སེམས་ཙམ་པའི་ལུགས་ལ། རྟོག་པ

ལ་རག་ལས་ཚུལ་སྒྱུ་མ་ལས་ཤུགས་ཆེར་རག་ལས་པ་དེ་མ་ཡིན་པར་ཡུལ་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་ཅེས་མདོ་སྡེ་བ་བཞེད་དོ་སྙམ་པ་ཙམ་ལས་དེ་ལས་གསལ་བ་ཞིག་བཤད་མི་ཐུབ། དེ་ནས་རང་རྒྱུད་པའི་ལུགས་ལ། ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་རྟོག་པ་ལ་རག་ལས་ཚུལ་དེ་སེམས་ཙམ་པའི་རག་ལས་ཚུལ་ལས་ཀྱང་བརྒལ་ནས་རྟོག་པ་ལ་ལྟོས་ཚུལ་དང་རག་ལས་ཚབས་ཤིན་ཏུ་ཆེར་སོང་ཡོད་ཅིང་། ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་ལ་ནི། རང་རྒྱུད་པས་རྟོག་པས་བཏགས་ཚུལ་དང་བཞག་ཚུལ་ལས་ཆེས་ཆེར་བརྒལ་སྟེ་ཡུལ་གང་ཡིན་ཀྱང་བརྒྱ་ཆ་བརྒྱ་རྟོག་པས་བཞག་པ་དང་བཏགས་པ་ཙམ་མ་གཏོགས་ཡུལ་གྱི་ངོས་ནས་གྲུབ་པ་རྡུལ་ཙམ་ཡང་མེད་པར་བཞེད་དོ།། དེས་ན། རང་རྒྱུད་པ་དང་ཐལ་འགྱུར་བ་གཉིས་ལ། ཡུལ་གྱི་ངོས་ནས་རྟོག་བཏགས་ཀྱི་ཆོས་ལ་ཁྱབ་ཆེ་ཆུང་ཁྱད་པར་ཕྱེ་བ་མེད་ཀྱང་། རྟོག་པས་ཡུལ་བཏགས་ཚུལ་དང་རག་ལས་ཚུལ་ལ་ཁྱད་པར་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་གསལ་པོ་རེད། དཔེར་ན་མཁས་པ་འགའ་ཞིག་གིས་རང་རྒྱུད་པའི་ལུགས་ལ་རྟོག་པས་བཏགས་ཙམ་ཞེས་པའི་ཙམ་སྒྲས་གཅོད་ཚུལ་གྲུབ་མཐའ་གོང་མ་དང་མི་མཐུན་ནའང་། རྟོག་པའི་བཏགས་ཙམ་ཡོད་ཞེས་གསུང་མཁན་འདུག པཎ་ཆེན་བསོད་ནམས་གྲགས་པས་ལུགས་འདི་ལ་རྟོག་པས་བཏགས་ཙམ་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་མེད་ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་ན་ཙམ་སྒྲས་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པ་གཅོད་པ་གཞིར་བཟུང་ནས་འཆད་པ་ཡིན་ཞིང་། རྗེ་རིན་པོ་ཆེའི་ལེགས་བཤད་སྙིང་པོ་ལས། རྟོག་པས་བཏགས་ཙམ་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་མང་དུ་ཡོད་པ་དག་ལ་ཕྱོགས་ཡོངས་ནས་དཔྱད་པ་བྱེད་དགོས་པ་མང་པོ་ཡོད།

སྐད་ཆ་དེ་དག་བསྒོམས་བརྒྱབ་ནས་ཞུས་ན། གྲུབ་མཐའ་གོང་མ་གོང་མས་རྟོག་པས་བཞག་ཚུལ་དེ་འོག་མ་དག་གི་བློ་ལ་འཆར་གྱིན་མེད་ལ། གོང་མ་གོང་མས་འོག་མ་འོག་མའི་རྟོག་པ་ལ་རག་ལས་ཚུལ་དང་བཏགས་ཚུལ་གོང་མ་གོང་མས་ཟེམས་པ་གཞིར་བཞག་བྱས་ཏེ། དེའི་སྟེང་དུ་རྟོག་པ་ལ་ལྟོས་ཚུལ་རག་ལས་ཚུལ་ཤུགས་ཆེ་རུ་སོང་ཡོད་པ་དང་། ཁྱད་གཞི་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་ལ་སྦྱར་ནས་ཞུ་ན། མདོ་སྡེ་པས་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་རྟོག་པ་ལ་རག་ལས་པ་དང་། རྟོག་པས་བཏགས་ཞེས་ཐ་སྙད་བྱས་པ་ཙམ་ལས། ཡུལ་ནམ་མཁའ་སོགས་སྤྱི་མཚན་གྱི་རིགས་རྣམས་རང་ཉིད་རྟོག་པ་ལ་རག་ལས་ཚུལ་གྱི་འགྲེལ་བཤད་ཅིག་དངོས་སུ་བཤད་པ་མེད་པ་རྟོག་པས་ཡུལ་ལ་བྱ་བ་བྱེད་ཚུལ་གྱི་དབང་གིས་སྤྱི་མཚན་རང་ཉིད་གྲུབ་འོང་བ་དེ་ག་ཙམ་དེ་ལ་རྟོག་པས་བཏགས་པ་ཞེས་ཟེར་བ་ཡིན་ལ། སེམས་ཙམ་པས་ནི། མདོ་སྡེ་པས་བཤད་ཚུལ་ལས་བརྒལ་ཏེ་སྤྱི་མཚན་རང་ཉིད་སྟེང་ནས་རྟོག་པ་ལ་རག་ལས་ཚུལ་དང་རྟོག་པས་བཏགས་པའི་ཚུལ་དངོས་སུ་བཞེད་ལ། དཔེར་ན་མདོ་སྡེ་པས་ནམ་མཁའ་དང་དོན་སྤྱི་ལྟ་བུ་རྟོག་པ་ལ་རག་ལས་ཚུལ་བཤད་པ་བརྒྱ་ཆ་ལྔ་དྲུག་འདྲ་པོ་ཡིན་ན། སེམས་ཙམ་པས་རྟོག་པ་ལ་རག་ལས་ཚུལ་གསུངས་པ་དེ་བརྒྱ་ཆ་སུམ་ཅུ་འདྲ་ཞིག་ཡིན་པ་དང་། དེ་ནས་རང་རྒྱུད་པའི་ལུགས་ལ་རྟོག་པ་ལ་རག་ལས་ཚུལ་བརྒྱ་ཆ་ལྔ་བཅུ་ལྟ་བུ་དང་། མཐར་གྲུབ་མཐའ་ཀུན་གྱི་ཡང་རྩེ་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་ལ་ནི་བརྒྱ་ཆ་བརྒྱ་རྟོག་པསབཏགས་ཙམ་དང་བཞག་ཙམ་གནོགས། ཡུལ་གྱི་ངོས་ནས་ཚུར་གྲུབ་པ་ནི་གྲངས་ཚུད་གཅིག་ཀྱང་ཟེར་མེད། འདི་ནི་ངས་ཁྱེད་

ཅག་གི་བློར་འཆར་བདེ་བའི་སྐད་དུ་ཚད་འདི་འདྲ་དཔེར་བཞག་ནས་བཤད་པ་ཙམ་ལས་གྲངས་ཚོད་ཏག་ཏག་གིས་ཚད་གཞལ་ཐབས་མེད་པའང་ཤེས་དགོས་ཞེས་ནན་གྱིས་ཞུས་ཡིན། འདིར་བསྐྱར་བཤད་བྱས་ན། གྲུབ་མཐའ་གོང་འོག་གི་ལྟ་གྲུབ་ལ་གོ་བ་ཡག་པོ་ཡོང་ཆེད་རང་གི་རྒྱུན་གྱི་རྙོངས་འཆར་གྱི་ས་བོན་ཙམ་ཞིག་བརྗོད་པ་ལས། འདིའི་སྐོར་ཐག་ཚོད་པའི་གདེང་ཚོད་ཅི་ཡང་མེད། ཚུལ་འདི་དག་ལ་ཐོས་བསམ་རྒྱལ་མ་ཞིག་བྱས་ཏེ། དེའི་འོག་ཏུ་དཔྱད་འཇོག་ཟུང་འབྲེལ་ཡ་མ་བྲལ་བ་ཞིག་བྱས་ན། ད་གཟོད་རང་གི་མྱོང་བ་བརྒྱུད་ནས་ཉམས་མྱོང་ར་འཕྲོད་རྒྱུ་ཡོད་པ་ཞིག་ཡིན་པ་ལས། ཁ་ཕྱིར་བལྟས་ཀྱི་རྟོད་པ་དང་དཔེ་ཀློག་ཁོ་ནས་གོ་བ་རྒྱལ་མ་དང་སྒྲོ་འདོགས་ཆོད་རྒྱུ་ཡོད་པ་ཞིག་རེད་སྙམ་པར་མི་དྲན།

མཇུག་མཐར། ཁྱེད་ཅག་གི་སློབ་གཉེར་མཐར་ཕྱིན་པ་དང་། སྒོ་གསུམ་བསྟན་འགྲོའི་དོན་དུ་སྤྱོད་ཐུབ་པའི་སྨོན་ལམ་ཡང་ཡང་ཞུ། བཀའ་དྲིན་ཆེ། རྗེས་སུ་མདང་ལ།

ཕྱི་ལོ་༢༠༡༧/༡༢/ ༣/ ཉིན།